

انتظارات بخش خصوصی در آوردگاه اردیبهشت

دولت باید
ساختارهای درآمدی
خود را اصلاح کند

۲۰

جایگاه قوانین مناقصات و
واگذاری‌ها در پیشبرد
پروژه‌های نیمه‌تمام

۳۲

تقدم
مدیریت ریسک
بر مدیریت بحران

۳۰

تاکید کمیته فقهی
روی حفظ
قدرت خرید

۱۶

در زمینه قانون کار
حاضر به گفتگو
هستیم

۱۲

فهرست مطالب

۱۰	سرمقاله - انتظارات بخش خصوصی در آوردگاه اردیبهشت
۱۲	دیدار نوروزی کانون عالی انجمنهای صنفی کارفرمایی ایران با وزیر کار
۱۶	دیدار هیأت مدیره با معاون فنی و امور زیربنایی سازمان برنامه و بودجه
۱۹	مصاحبه با مدیر توسعه بازار شرکت ناورود
۲۲	کامیابی‌ها و ناکامی‌های اقتصاد ایران
۲۳	اخبار صنعت ساختمان
۲۴	گردهمایی فعالان کسب و کار
۲۶	گفتگو با رئیس اتاق بازرگانی تهران
۲۸	رشد اقتصادی سال ۹۵ از دیدگاه دکتر عبده تبریزی
۳۰	اولین نشست قدمتماتی کنفرانس ایمن سازی شهرها و مدیریت ریسک
۳۲	جایگاه قانون مناقصات و واگذاری‌ها در پیشبرد پروژه‌های ناتمام
۳۶	دشت‌های ایران در فصل بهار
۳۹	مردم ایران حداقل‌های ایمنی را رعایت نمی‌کنند
۴۰	با من بخوان؛ بارقه امید برای فردایی بهتر
۴۶	از فرونشست دشت‌ها تا فروریزش در شهرها
۴۹	جلسه هیأت ویژه گزارش حادثه پلاسکو
۵۰	راه‌های خرید بیمه و مزایای هر کدام
۵۴	پاگرد
۵۵	بهار از زبان شاعران
۵۶	بیانیه مشترک اتاق بازرگانی، اصناف و تعاون
۵۸	اعتبار احکام سالیانه بودجه
۶۱	مشکلات و چالش‌های فضای کسب و کار سال ۹۶

صاحب امتیاز: سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران

مدیرمسئول: مهندس جواد خوانساری

شورای سیاست‌گذاری:

- مهندس منوچهر ملکینی فرد (رئیس هیأت مدیره)
- مهندس بهمن دادمان (دبیر)
- مهندس جواد خوانساری (نایب‌رئیس هیأت مدیره و مدیرمسئول)
- مهندس سالار علیاری (خزانه‌دار)
- دکتر ابرج گلابتونچی (عضو هیأت مدیره)

رئیس کمیسیون انتشارات:

- مهندس علی ورزنده

سر دبیر:

- مهندس محمود مصطفی زاده

کمیسیون انتشارات و تحریریه:

- مهندس علی ورزنده (رئیس کمیسیون انتشارات)
- مهندس کاظم سماک (رئیس کمیسیون اقتصاد)
- مهندس عبدالمجید سجادی (رئیس کمیسیون روابط عمومی)
- مهندس سیامک مسعودی (کمیسیون قوانین و مقررات)
- مهندس محمود مصطفی زاده (سر دبیر)
- مهندس محمد غنی زاده (مدیر اجرایی)
- مهندس علاءالدین سادات باریکانی
- مهندس پرهام سیدین

همکاران این شماره:

- دکتر حسین عبده تبریزی
- دکتر حسین سلاح‌ورزی
- احمد قدیمی
- خانم ریتا امینی
- دکتر علی اکبرنجفی
- مهندس مسعود خوانساری
- محمد تکلی
- خانم آرزو نوری

حروفچینی، امور بازرگانی و اشتراک: فریبا پور آقا
 خبرنگار: آرزو نوری
 عکس و صفحه‌آرایی: داود خانی
 امور آگهی‌ها: شقایق خواجه‌نصیری

لیتوگرافی و چاپ: پیمان نواندیش (۸۸۸۲۸۷۳۴)

تهران، خیابان طالقانی، بین میدان فلسطین و خیابان ولیعصر،
 خیابان شهید برادران مظفر (صبای جنوبی)، شماره ۸۶،

ک.پ: ۱۴۱۶۹۶۴۶۹۱

تلفن: ۶۶۴۶۴۲۶۱ - ۶۶۴۰۲۰۲۷ - فکس: ۶۶۴۶۴۰۸۴

پست الکترونیکی: payam.abadgaran@acco.ir

نشانی الکترونیکی: www.acco.ir

نوشته‌های نویسندگان، لزوماً نظرات نشریه نیست. نقل مطالب نشریه فقط با ذکر ماخذ مجاز است.

کمیسیون انتشارات در رد یا قبول مقالات ارسالی مختار می‌باشد و در ویرایش علمی، ادبی و خلاصه‌سازی آن مجاز است. در ضمن مقالات ارسالی عودت داده نمی‌شود

انتظارات بخش خصوصی در آوردگاه اردیبهشت

سر مقاله

پیام آبادگران
فروردین ۱۳۹۶
شماره ۳۵۳

اردیبهشت سال ۹۶ پایان دوره ۴ ساله زمامداری دولتی است که با وعده بازگرداندن تدبیر و احیای امید در همه شئون کشور پس از دولت موسوم به مهرورز (تابستان ۱۳۹۲) بر سرکار آمد. دوره چهارساله اخیر نیز با همه فراز و نشیب‌هایش رو به پایان است و تا چند روز دیگر مردم قضاوت خود را درباره مسیر ۴ ساله‌ای که به فصل تدبیر و اعتدال شهره یافته، به ثبت رسانده و فصل الخطاب همه ارزیابی‌ها درباره ثمرات و کارنامه دولت تدبیر و امید خواهد شد. این قضاوت و نمره مردم از این جهت مهم است که به مانند یک نظرسنجی عمومی نشان خواهد داد که آیا از کلیت عملکرد دولت در حوزه‌های دیپلماسی و اقتصادی رضایت دارند یا نه. چرا که در حال حاضر دیدگاه مشترک بین کلیت نیروهای سیاسی و اجرایی کشور در این باره دیده نمی‌شود هر کدام از جریان‌های کشور به نمایندگی از مردم به نفی یا تایید سیاست‌های کلی دولت در مواردی مثل برجام هسته‌ای، عملکرد اقتصادی دولت و..... می‌پردازند. رأی ۲۹ اردیبهشت میزان هم‌رأیی مردم با هر کدام از دیدگاه‌ها را نشان داده و مایه تثبیت یا اصلاح روندهای موجود خواهد شد.

صرف نظر از قضاوت‌هایی که جریان‌های سیاسی درباره کارنامه دولت دارند، در اظهارنظرهایی که کارشناسان ابراز می‌کنند و یا در بیان کاری که محافل تخصصی و علمی از کارنامه دولت ارائه می‌کنند، دو نگاه کلان وجود دارد که قطعاً انتخاب یکی از این

دو رویکرد از سوی مردم در صندوق‌های رأی ۲۹ اردیبهشت، آغازگر مسیر تازه‌ای خواهد بود. پایان بخش تردیدها خواهد بود. آنچه به طور اجمال درباره عملکرد دولت تدبیر می‌توان مطرح کرد، وابسته به دو سطح از ابزارهای سنجش و ارزیابی است. در ابزارهای سنجش دسته یا سطح اول باید به تطبیق دستاوردهای دولت با وعده‌ها و شعارهای خودش در سال ۱۳۹۲ و همچنین اولویت‌هایی توجه داشت که به اقتضای شرایط پس از پیروزی در انتخابات در دستور کار دستگاه اجرایی قرار گرفت. اما در سطح دوم، کارنامه این نهاد را باید در برابر آله‌ها، ضرورت‌ها و مطلوب‌های کشور در بخش‌های مختلف سنجش کرد. برای ارزیابی در سطح اول، با توجه به وجود ابزارهای ملموس، امکان قضاوت کمی و کیفی وجود دارد و البته عموم برآوردها نشان می‌دهد که دولت به رغم اینکه در برخی از وعده‌هایش توقعات را برآورده نکرده اما در مجموع نسبت به مسیری که طی کرده، رضایت نسبی محافل تخصصی و علمی را جلب کرده است.

این محافل که شامل بخش‌های مدنی، عمومی و بخش خصوصی می‌شوند، ضمن اینکه معتقدند تنگناهای موجود باید بر طرف شود و دولت از امکان لازم برای غلبه بر آن موانع برخوردار است، در عین حال مصر هستند که مسیر توسعه دیپلماسی و رشد اقتصادی کشور نباید آسیب ببیند و صرف نظر از اینکه کدام جریان سیاسی در

راس دستگاه اجرایی قرار گیرد، باید با رویکرد تعاملی همه ساخت‌های قدرت سیاسی و اقتصادی (رسمی و غیررسمی)، زمینه توسعه و رشد کشور را متداوم ساخت. ذکر این نکته اغراق‌آمیز نیست که بخش خصوصی و نهادهای مدنی و تخصصی به رغم اینکه در مواردی مثل برطرف نشدن موانع کسب و کار و تداوم سلطه بخش خصولتی بر فعالیت‌های عمرانی و اقتصادی کشور، منتقد جدی وضع موجود هستند، اما اعتقاد دارند منافع کلان در آن است که سیاست‌های بلندمدت کشور ذیل رویکرد توسعه‌گرا تداوم یابد و در دست‌انداز برداشت و تفاسیر کوتاه‌مدت قرار نگیرد. از نظر دیدگاه تجربی، مسئله مهمتر از تدوین و تلاش برای توسعه همه جانبه و رشد اقتصادی کشور، آن است که از تجارب گذشته چنان گنجینه‌ای ساخته شود تا جریان‌های سیاسی و قدرتمند به طمع منافع کوتاه‌مدت و یا جناحی نتوانند الزامات توسعه کشور را نادیده بگیرند.

به عنوان یک سندی‌کای قدیمی و یک نهاد مدنی و تخصصی بخش خصوصی لازم است یادآوری کنیم که از جمله الزامات مذکور آن است که اقتصاد، صنعت و عمران کشور را نمی‌توان از زنجیره فناوری و تکنولوژی جهانی امروز برحذر داشت و اهمیت ارتباط آن را نادیده گرفت. نگاه شعاری و تبلیغاتی به آینده کشور و غافل ماندن از بدیهیات و ضروریات توسعه، کم‌گریبان ما را نگرفته است. فی‌المثل بررسی تجربه ۴ ساله اخیر نشان می‌دهد که خروج از ریل توسعه و در

سبیل نهادن منافع ملی کشور در محیط بین‌الملل به سرعت ممکن است اما دریغاً که بازگرداندن آن به مسیر درست و منطقی به همان سرعت میسر نیست. روند رفع تحریم‌ها و بازگشت مبادلات مالی، بانکی، فناوری، تجاری و صنعتی در سه چهار سال اخیر ناگفته‌هایی در بطن خود دارد که برای تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان، امری مکتوم نیست و این تجربه‌ها هم در دسترس همگان هستند و هم درس‌هایی عبرت‌انگیز دارند که از همه کاندیداها و مدعیان این میدان درخواست داریم یکبار دیگر این سرگذشت را مرور کنند.

اما در سنجش از نوع دوم، دولت هنوز با شرایط قابل قبول فاصله زیادی دارد. بدیهی است که این فاصله لزوماً متاثر از عملکرد یا سوء مدیریت قوه اجرایی نیست. بلکه برداشتن گام‌های بهتر و بیشتر نیازمند مساعی مشترک همه قوای کشور و همه بخش‌های اقتصادی و سیاسی است که البته دولت به معنای قوه مجریه مسئولیت بیشتری بر عهده دارد. با این حال برای ارائه تصویری بهتر از کارنامه دولت در این بخش باید همه موانع و تنگناهای موجود را احصاء کرد. دولت آتی باید نگاه دقیق‌تری به نیازهای کشور داشته باشد و آن را به عنوان رؤس برنامه‌های خود قرار دهد. نگاه شعاری یا گذرا به مسائل کشور آفتی است که در فصل انتخابات بروز می‌یابد و در مواقعی مدعیان ریاست دستگاه اجرایی بدون شناخت دقیق و میدانی از واقعیات کشور به ارائه برنامه می‌پردازند. در خیلی از اوقات رقابتی انتخاباتی در شعارهای خود از تجارب گذشته و آسیب‌های موجود و افق و الزامات قانونی فرادستی از قبیل برنامه‌های ۵ ساله توسعه غفلت می‌کنند و چنان به میدان می‌آیند که گویی می‌خواهند از نو به برنامه‌نویسی مبادرت کنند. بخش خصوصی انتظار دارد که اولاً رویکردش در شناسایی مسائل و تنگناهای موجود به رسمیت شناخته شود و ثانیاً جایگاهی در خور و شایسته تجربه و توانش در تصمیم‌سازی‌های کلان کشور داشته باشد. گرچه تحقق بخشی از این مسئله به میزان تحرک اجزای مختلف بخش خصوصی برمی‌گردد اما بدون حمایت و اعتقاد دستگاه‌های اجرایی و قانونی محقق نمی‌شود. امید است که پایان اردیبهشت ۹۶

آغازی بر توجه جدی‌تر و اساسی‌تر به نیازها و توانمندیهای نقش بخش خصوصی در اقتصاد و عمران کشور باشد.

بخش خصوصی چه انتظاری از دولت دارد؟

واقعیت این است که رکود در بخش‌هایی از اقتصاد و عمران کشور کاملاً محسوس است. بخشی از این رکود محصول ساختارهای تصمیم‌گیری و بخشی هم متاثر از نحوه اجرای سیاست‌های اجرایی است. بر طرف ساختن رکود ساختاری به تحولات اساسی در ساختار اقتصاد و سیاست کشور بر می‌گردد. اجماع نظام تصمیم‌گیری کشور بر سر برجام هسته‌ای را می‌توان یکی از گام‌های بزرگ در رفع رکود دانست. واضح است که برجام شرط مهمی برای خروج است. بدین منظور لازم است که دولت آتی سیاست روشنی در باب تامین بستر جذب سرمایه و نقدینگی برای فعالیت‌های عمرانی و توسعه‌گرایانه اتخاذ کند. با توجه به حجم سرمایه‌گذاری‌های لازم و فراهم‌سازی زیرساخت‌های عمرانی، نیازمند سرمایه‌گذاری خارجی هستیم که خود از الزامات توسعه کشور است. برجام گرچه مقدمات را فراهم ساخته اما هنوز نتوانسته موجب جلب سرمایه خارجی قابل توجهی شود. از موارد دیگری که می‌توان ذیل دلایل ساختاری رکود عنوان کرد، نبود فرصت‌های برابر اقتصادی است. در حالی که دولت عزم جدی برای تامین بودجه عمومی خود

دولتمردان نباید از ظرفیت‌های مطالعاتی و تجربی بخش خصوصی غفلت کنند. متأسفانه نگاه بالادستی برخی از نهادهای اجرایی مانع از آن شده و می‌شود که راه گفت‌وگو و علاج‌یابی بحران‌ها گشوده شود. آن جایی که دولت بخش خصوصی را رقیب خود بداند تکلیف روشن است و آن جایی که دولتمردان تجربه بخش خصوصی و واقعیت‌های تاریخی را نادیده بگیرند، در واقع به حذف سیستمی برخاسته‌اند که می‌تواند در شناسایی و رفع موانع توسعه نقش بی‌بدیلی ایفا کند.

از درآمدهای مالیاتی دارد، آمارها نشان می‌دهد که بخش مهمی از اقتصاد کشور خارج از حوزه تعریف فعالیت اقتصادی قرار دارند و بخشی هم - به خصوص اقتصاد زیرزمینی - مالیات‌گریز است. در این شرایط فشار اقتصادی وصول مالیات و برقراری تبعیض مالیاتی، سودمند بودن فعالیت‌های اقتصادی و عمرانی را مخدوش می‌کند و خروج از رکود سخت و سخت‌تر می‌شود. گواه این ادعا آن است که در چند سال اخیر شاهد بوده‌ایم که تحریم، تبعیض مالیاتی و تنگنای فعالیت‌های بخش خصوصی بر اقتصاد کشور لطمه زده و راه عبور از بحران رکود را دشوار کرده است. اما بخشی دیگر از رکود ناشی از سوء عملکرد و مدیریت سیستم اجرایی کشور است. موانع پرشماری برای فعالیت‌های سودمند اقتصادی وجود دارد که تداوم آنها ناشی از ضعف دستگاه‌های اجرایی و نظارتی و همچنین ناتوانی آنها در ترمیم بوروکراسی فرسوده و پیچیده کشور است. اصلاح سیاست مالی، اصلاح روند واگذاری‌ها، بازنگری در پروژه‌های نیمه‌تمام، بستر مناسب برای سرمایه‌گذاری، اصلاح سیاست‌های بانکی و تغییر نگاه نسبت به ظرفیت‌های بخش خصوصی و تقویت حضور آنها در فعالیت‌های اقتصادی کشور گرچه اقدامات مهمی‌اند اما از عهده دولت‌ها برمی‌آید. در این بخش‌ها متأسفانه روند بهبود اوضاع آن چنان نیست که بتوان گفت همه امیدها در کشور احیا شده است. هر چند گام‌هایی رو به جلو برداشته شده اما کافی نیست و انتظار می‌رود که در دولت بعدی اصلاحات در بخش‌های مذکور با سرعت بیشتری انجام شود. نکته قابل تامل در این باب آن است که دولتمردان نباید از ظرفیت‌های مطالعاتی و تجربی بخش خصوصی غفلت کنند. متأسفانه نگاه بالادستی برخی از نهادهای اجرایی مانع از آن شده و می‌شود که راه گفت‌وگو و علاج‌یابی بحران‌ها گشوده شود. آن جایی که دولت بخش خصوصی را رقیب خود بداند تکلیف روشن است و آن جایی که دولتمردان تجربه بخش خصوصی و واقعیت‌های تاریخی را نادیده بگیرند، در واقع به حذف سیستمی برخاسته‌اند که می‌تواند در شناسایی و رفع موانع توسعه نقش بی‌بدیلی ایفا کند.

در دیدار وزیر کار و هیأت همراه با اعضای هیأت مدیره
 کانون عالی انجمنهای صنفی کارفرمایی ایران عنوان شد:

در زمینه قانون کار حاضر به گفتگو هستیم

حل مبرم‌ترین مشکلات پیش روی توسعه بخش خصوصی کشور مطرح که با نقطه نظرات مثبت وزیر تعاون، کار و رفاه مواجه شد. با توجه به اهمیت این دیدار و مباحث مطرح شده در این نشست، گزارش ذیل به تفصیل مسائل بررسی شده را در برمی گیرد.

نشست نروزی دکتر علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی دولت یازدهم با اعضای هیأت مدیره کعاصکا در سندیکاای شرکتهای ساختمانی ایران چهارشنبه ۲۳ فروردین برگزار شد. در این دیدار پیشنهادهایی توسط اعضای هیأت مدیره کانون عالی انجمن‌های صنفی کارفرمایی ایران (کعاصکا) برای

میدری و دکتر احمدی موفق شدیم تمام عقب ماندگی‌های گذشته را جبران کنیم. وی افزود: در ۴ دوره متوالی با رهنمودهای شما توانستیم به حداقل دستمزدهای مرضی‌الطرفین سه جانبه برسیم. ما مدیون جنابعالی در زمینه مسائل کار و کارگری، ایجاد اشتغال و مقابله با بیکاری و توفیق سالیانه ۷۰۰ هزار نفری در ایجاد اشتغال هستیم. از صمیم قلب دعا می‌کنم که با

دولتی هستید که موفق شد برجام را به نتیجه برساند و تورم ۴۰ درصدی را به ۸ درصد برساند. GDP منفی نیز در زمان این دولت به حوالی ۱۰ درصد رسید. مستقل از فعالیتهای حرفه‌ای خود و به رسم سنت ایرانی، قدردان زحمات حضرتعالی و همکاران دولت هستیم. در دوران ۴ ساله گذشته گزارشهای صندوق مالی شرکتهای به موقع آماده نمی شد که با همت شما، آقای

مهندس محسن خلیلی عراقی رئیس هیأت مدیره کانون عالی انجمنهای صنفی کارفرمایی ایران، و عضو هیأت امنای سازمان تامین اجتماعی و سایر صندوق‌های وابسته و فعال بخش خصوصی در ابتدای این دیدار خطاب به علی ربیعی اظهار داشت: ما گردانندگان کانون عالی کارفرمایی ایران در جلسات متعددی در محضر شما حضور داشتیم. شما وزیر کابینه

پیام آبادگران
 فروردین ۱۳۹۶
 شماره ۳۵۳

تجارب ۴ ساله خود در دولت حاضر، که مبتنی بر یک عمر خدمت ملی است خداوند توفیق دهد در دوران ۴ ساله بعدی نیز در خدمت شما باشیم.

مهندس محمد عطاردیان نائب رئیس کانون عالی انجمنهای صنفی کارفرمایی ایران نیز عنوان کرد: در چند ماه اخیر یک سری از تصدیگری‌ها به کانون واگذار شد که کمک شایانی به توسعه انجمنها و سندیکاها می‌کند و هم باعث انسجام در گروه کارفرمایی می‌شود.

مهندس عطاردیان با اشاره به پرداخت شخصی هزینه سفر به کنفرانس بین‌المللی کار توسط نمایندگان ایران در این کنفرانس، اظهار امیدواری کرد بودجه این امر توسط وزارت تامین شود. وی افزود: در ۲۱ سال گذشته کانون تغییرات زیادی را به خود دیده و توسعه قابل توجهی داشته است، البته بهتر از این هم مقدور بود که به دلیل برخی موانع این امر محقق نشده است. پشتوانه تشکلهای کارفرمایی کانون است و پشتیبان کانون شما هستید، و از این رو امیدوارم برای حل مشکلات به یاری ما بیایید.

دکتر محمد حسین محتاج الله نیز با بیان اینکه در ۴ سال گذشته کشور توانست از وضعیت بحرانی نجات یابد، عنوان کرد: با توجه به شرایط ۸ سال گذشته و مشکلات مختلف ناشی از آن به خصوص در زمینه پرداخت مالیات، از دارایی و بانکها انتظار داریم با ما همراهی کنند.

مهندس منوچهر ملکینی فرد رئیس هیات مدیره دوره بیست و دوم سندیکا نیز ضمن خیر مقدم به حضاران و وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی عنوان کرد: دولت یازدهم از مملکت رفع خطر کرد، برای توسعه پایدار بستر سازی کرد و گام‌های بزرگی برای تحقق اقتصاد مقاومتی برداشت. امیدواریم این روند در دولتهای بعدی هم ادامه یابد.

وی افزود: پیمانکاران نقش به‌سزایی در ایجاد اشتغال دارند اما موانع زیادی برای این امر وجود دارد از جمله در رابطه با تامین اجتماعی که ما راه حلی در این زمینه داریم که بار مالی برای دولت ندارد. بر اساس آخرین

قانون در بخش پیمانکاری و سازندگان لیست بیمه مهم است ولی با ماده ۴۱ شورای عالی می‌تواند آن را به ضریب تبدیل کند. ضمن اشراف به تعهدات زیاد سازمان تامین اجتماعی به جمعیت کثیر موجود، و ذکر این نکته که ما قصد تضعیف این سازمان را نداریم چرا که در بخش صنعت و تولید ما نیز به خدمات آن متکی هستیم و تضعیف تامین اجتماعی تضعیف کارفرمایان است. اما نقد ما از اینجا ناشی می‌شود که در شرایط حاضر کارفرما ضمن پرداخت ۲۳ درصد خود عملاً ۷ درصد سهم کارگر را نیز پرداخت می‌کند، ما می‌گوییم ماده ۴۱ به صورت ضریب یعنی ۶ درصد بعلاوه ۱/۶ درصد در طرح‌های عمرانی و ۷ درصد بعلاوه یک و نه دهم درصد در طرح‌های غیرعمرانی که باید فصل الخطاب باشد و به منزله تسویه حساب باشد.

مهندس ملکینی فرد تصریح کرد: متأسفانه امروز در سازمان تامین اجتماعی فکر می‌کنند

دکتر علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی:

در زمینه قانون کار حاضر به گفتگو هستیم اگرچه در آیین‌نامه‌ها و رفتارها سعی شده روی کارفرمایان فشار زیادی اعمال نشود، حتی در این زمینه تا جایی پیش رفتیم که متهم شدیم عدم امنیت شغلی را دامن زده‌ایم. برای مثال در این زمینه بحث آموزش در محیط کار به مدت یک سال بدون بیمه و طرح کارورزی را مطرح کردیم.

پول گرفتن از کارفرما به هر قیمتی به نفع مملکت است اما وقتی پیمانکار پول می‌دهد در واقع کارفرما یا بهره‌بردار است که پول می‌دهد (در طرح‌های عمرانی از محل طرح ۵ درصد و ۱/۶ از پیمانکار کسر می‌شود که پیمانکار آن را در قیمت خود می‌بیند و در نهایت بهره‌بردار آن را می‌دهد) و در حیطه تعهدات پیمانکار نیست و او نمی‌تواند ۷/۸ درصد را ۷/۹ درصد بدهد. چرا می‌خواهند ضریب را بیشتر کنند، آیا امر این جز تضعیف بخش کارفرمایی چیز دیگری است. محل درآمد اصلی صندوق کارفرماها هستند. البته بنده با واژه صندوق مخالفام که سازمان تامین اجتماعی که مفهوم درستی است به صندوق تبدیل شده است در حالی که تامین اجتماعی سازمان است و باید شورای عالی آن برگردد.

وی افزود: متأسفانه در ترکیب حل اختلاف، کارفرمایی وجود ندارد، نماینده وزیر و شورای عالی هم عملاً از سازمان تامین اجتماعی هستند. کارفرما غریب است و مطلقاً توضیحات کارفرماها مورد توجه قرار نمی‌گیرد. استدعای من درباره مشکلات مطرح شده:

۱- پایبندی به لیست بیمه یا ضریب بیمه با توجه به عدم حذف ماده ۴۱ است و گفتگو با کارفرمایان در صورت تصمیم برای هرگونه تغییر ضریب.

۲- در هیات حل اختلاف باید اکثریت با کارفرمایان باشد

۳- در مورد کارهای سخت و زیان‌آور، چون در کارهای پیمانکاری بیمه جزو تعهدات بهره‌بردار است اگر کارگری کار سخت و زیان‌آور کرده است، و بعد از کار شکایت می‌کند، نباید پیمانکار را مقصر بدانند بلکه بهره‌بردار مقصر است.

متأسفانه جایی برای مطرح کردن این مسائل نیست در حالی که لازم است به طور ریشه‌ای مسائل حل شود.

مهندس حمیدرضا سیفی عضو دیگر کعاصکا نیز عنوان کرد: هر جامعه‌ای نیاز به زیرساخت دارد و اگر زیرساختی نهادینه نشود با رفتن مسئولان و نمایندگان یک تفکر سازنده از بین می‌رود. در تشکیلات بخش خصوصی ساختار کارفرمایی در ۴

حوزه اتاق تعاون، اتاق اصناف، کانون و اتاق بازرگانی وجود دارد که سه مورد اول تا حدی ریشه دولتی دارند و تنها کانون عالی کارفرمایی کانونی خصوصی است که به دلیل نبود زیرساختها نتوانسته جایگاه خود را در شورای گفتگو به دست آورد. بر طبق این نگاه برای ساماندهی بدنه کانون مانند سه نهاد دیگر مطرح شده که به جایگاه خود برسد، در دو سال گذشته با معاونت کار مذاکرات زیادی داشتیم که متأسفانه ناگهان معاون آن آقای هفده تن عوض شد. ولی براساس پیشنهادهایی نظم دهی ساختار کانون، تفاهم نامه آموزش با این معاونت بسته شده و تفاهم نامه رتبه بندی ایمنی و رتبه بندی خدمات و انتخابات هم در جریان است. بعد از ۶-۷ ماه گفتگو درباره ساختار کانون با آقای هفده تن تفاهم نامه ای امضا کردیم که هنوز ابلاغ نشده و شائبه برخورد های یک طرفه را دامن زده است. خواهش من این است که این ساختار ابلاغ و ارتباط کانون با استانها و انجمن ها تشکیل شود. ضمن اینکه در این تفاهم نامه نظارت دولتی هم نفی شده است و کار به شکل بهتری جلو می رود.

وی در ادامه عنوان کرد: بخش خصوصی معتقد است دولت و بخش خصوصی در یک قایق نشسته اند و برای همین اگرچه دولت به نقدها و نظرهای این بخش گوش نسپارد ولی بخش خصوصی در جهت منافع ملی از بازگویی مسائل باز نمی ماند.

مهندس نصراله محمدحسین فلاح عضو هیات مدیره کانون نیز عنوان کرد: دولت به طور سنتی از تقویت تشکلهای واهمه دارد در حالی که از نهادهایی که می توانند

دموکراسی را حفظ کنند تشکلهای هستند. با تقویت تشکلهای جلوی بازگشت به عقب گرفته می شود. در دولت فعلی تمایل به تقویت تشکلهای دیده شد ولی ساز و کار آن جا نیفتاده بود. یکی از راههای تقویت تشکلهای واگذاری کارهای اجرایی است. در حال حاضر ۲۹ فقره از اختیارات قوه قضائیه به تشکلهای واگذار شده است. متأسفانه بعضی وقتها به تشکلهای بر حسب اقتدار آنها منابع اختصاص داده

مهندس منوچهرملکیانی فرد: پیمانکاران نقش به سزایی در ایجاد اشتغال دارند اما موانع زیادی برای این امر وجود دارد از جمله در رابطه با تامین اجتماعی که ما راه حلی در این زمینه داریم که بار مالی برای دولت ندارد. بر اساس آخرین قانون در بخش پیمانکاری و سازندگان لیست بیمه مهم است ولی با ماده ۴۱ شورای عالی می تواند آن را به ضریب تبدیل کند.

می شود در حالی که باید بر حسب وظایف خود تقویت شوند. تشکلی مانند کانون که وظایف مهمی دارد باید کارشناس قوی استخدام کند. بنابراین اهرم تکلیف کردن فعالان اقتصادی به عضویت در تشکلهای با هدف تامین منابع، از ذی نفعی که منفعت می برد، از اهرم های تقویت تشکلهای است.

مهندس مرتضی سلیمی عضو هیات مدیره کانون نیز عنوان کرد: در رابطه با مسائل بیمه سوالات زیادی شده اما دلخوری عمده کارفرماها عموماً از ناهماهنگی ها و برخی بخش نامه های متعدد در دسرساز است. از آقای زدا برای تبدیل تاریخ دستوالعمل درآمد از ۱۱-۱ به ۱۱-۳ و برخی اصلاحات تشکر می کنم. ولی با بخشنامه ۱۱-۱ حق هایی برای کارفرما ایجاد شده بود که عملاً با بخش نامه ۱۱-۳ حذف شده است. درخواست تجدید نظر در این باره و اصلاح آن را با یک الحاقیه دارم. علاوه بر این به نظر من اگر پرونده ها به کانون دادگستری ارجاع شود نه تنها روند رسیدگی زودتر انجام شده و کدورتی بین کارفرمایان و سازمان به وجود نمی آید. در مورد پرداخت حق بیمه برای نیروی نگهبان، لازم است تجدیدنظری صورت گیرد. در گذشته برای گرفتن کارت بازرگانی مفاصاحساب ۱۰ سال گذشته را از دارایی و تامین اجتماعی می خواستند که با همکاری آقای زدا حل شد و جای تشکر دارد.

مهندس رحیمی مدیر عامل کارفرمایی نیز چند نکته را یادآوری کرد: در بخش پیمانکاری، کارفرماها به سازمان تامین اجتماعی به دلیل شفاف نبودن محاسبات آن بدبین هستند. قانون کار کلیه واحدهای کار را صرف نظر از تعداد کارکنان پوشش می دهد که ما مواد ۱۸۹ و ۱۹۰ و ۱۹۱ قانون کار را باید بررسی و بدانیم واحدهای کوچک ما شرایط متفاوتی دارند. در فصل ۶ قانون کار هم باید تشکلهای از لحاظ کمی و کیفی گسترش یابند.

مهندس رحیم عابدی بازرگانی کانون نیز خواستار احیای شورای عالی تامین اجتماعی

و حضور کارفرما در کارگروه رفع موانع تولید شد.

مهندس اصغر آهنی ها بازرس کانون نیز روی برگزاری جلساتی برای اصلاح قانون کار در زمینه تشکلهای، مجازاتهای بی حساب و کتاب کارفرماها و روابط کار شد. وی خواستار توسعه اختیارات تشکلهای من جمله کانون عالی کارفرمایی، و توسعه اتاق تولید شد که نگاه آن به تولید قوی تر از نگاه به تجارت است.

دکتر علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه

اجتماعی پس از اظهار نظر اعضای کانون، عنوان کرد: با اینکه اتصال کار و رفاه در وزارتخانه کار درستی بوده اما حجم کار در وزارتخانه را بیشتر کرد و توفیق دیدار با شما عزیزان را محدودتر کرد. از طرفی رکود، ریزش نیرو، برخی شرایط فضای سیاسی- اجتماعی، مسائل بهزیستی، عدم درک تامین اجتماعی، مسئولیت اشتغال و ... هم مزید علت شده است. اما با وجود همه این مسائل سعی کردیم چالشی با کارفرمایان نداشته باشیم چرا که معتقدم دولت توسعه‌گرا، تعامل با جهان و طبقه متوسط صنعتی می‌تواند زمینه پیشرفت را فراهم کند. ما سعی کردیم تسهیل‌گر و حمایت‌گر باشیم.

وی افزود: در زمینه قانون کار حاضر به گفتگو هستیم اگرچه در آیین‌نامه‌ها و رفتارها سعی شده روی کارفرمایان فشار زیادی اعمال نشود، حتی در این زمینه تا جایی پیش رفتیم که متهم شدیم عدم امنیت شغلی را دامن زده‌ایم. برای مثال در این زمینه بحث آموزش در محیط کار به مدت یک سال بدون بیمه و طرح کارورزی را مطرح کردیم. در مورد تشکلهای نیز چند بار برای گسترش آنها تلاش کرده‌ایم که نقدهای زیادی از ما شد و سوال کردند که مگر چند تشکل می‌خواهیم؟ من به کانون عالی کارفرمایی اعتقاد دارم، و پیگیر مسائل آن در استانها نیز هستم. اگر راه قانونی وجود داشته باشد اسم کانون را در قانون کار و سایر قانونها می‌گنجانیم. هر چقدر تشکلهای توسعه پیدا کنند ما راحت‌تریم چرا که تشکلهای مانند میانجی عمل می‌کنند و فشار روی دولت را

کم می‌کنند. وی افزود: در مورد کار سخت و زیان‌آور ما موفق شده‌ایم تعداد مشاغل سخت و زیان‌آور را به طور چشم‌گیری کم کنیم. در مورد سازمان تامین اجتماعی خوشبختانه آقای زدا هم در این جلسه حضور دارند و امیدوارم با همفکری دو جانبه به الگوی مناسبی در این زمینه برسید. در مورد توازن در هیات

امنای سازمان تامین اجتماعی، ما در قانون جدید این هیات امنای را از هیات امنای سایر صندوق‌ها جدا کرده‌ایم و ۶ شریک اجتماعی در این هیات امنای نسبت به سایر صندوق‌ها افزوده شده است. این قانون در حال حاضر در مجلس و در دست بررسی است. در زمینه نظارت نیز، من معتقدم باید تشکلهای و نهادهای مدنی ما را در امر نظارت یاری کنند. در مورد تامین بودجه برای حضور نمایندگان ایران در سازمان بین‌المللی کار لازم به ذکر است هزینه سفرهای طی دو سال گذشته کم شده است. ما از لحاظ بودجه تحت فشار بوده‌ایم با این همه اگر تامین اعتبار شود کمک به تشکلهای را لحاظ خواهیم کرد.

وی با اشاره به عملکرد وزارت عنوان کرد: از حسابرسی‌های ۱۰ سال گذشته ۱۴۰ هزار پرونده را طی ۲-۳ سال گذشته حسابرسی کردیم. این امر کار را زیادتر کرد و مشکلاتی ایجاد نمود. با اصلاح ماده ۳۹ از تاریخ صدور دیگر ۱۰ سال لحاظ نمی‌شود مگر این که کارگری درباره حقوق شکایت داشته باشد و شامل حقوق نمی‌شود.

در مورد هیاتها هم بخشنامه کردیم و نماینده خود را گذاشتیم، آقای مشیریان مامور تعدیل اعضای هیاتها شده است تا ترکیب با اکثریت کارگری و کارفرمایی شکل گیرد.

وی در پایان با اشاره به محمدحسن زدا معاون فنی و درآمد سازمان تامین اجتماعی که در این دیدار حاضر بود، درخواست کرد کانون دو نفر را کتبا در مورد تهیه بخش‌نامه‌ها به ایشان معرفی کند.

مهندس محسن خلیلی عراقی:
در ۴ دوره متوالی توانستیم
به حداقل دستمزدهای
مرضی‌الطرفین
سه جانبه برسیم.

دولت موفق شد
برجام را به نتیجه برساند
و تورم ۴۰ درصدی را
به ۸ درصد برساند.
GDP منفی نیز در زمان
این دولت به حوالی
۱۰ درصد رسید

در دیدار با مهندس شافعی مطرح شد

تاکید کمیته فقهی روی حفظ قدرت خرید

مهندس جواد خوانساری، مهندس بهمن دادمان، مهندس محمدعلی پورشیرازی، مهندس عبدالمجید سجادی نائینی، مهندس محمود مصطفی زاده، مهندس توحید زورچنگ، مهندس شعبان یوسفیان و مهندس محمدغنی زاده حاضر شدند و درباره برخی از مسائل مبتلابه پیمانکاران به بحث و تبادل نظر پرداختند.

در دیدار نوروزی اعضای هیات مدیره سندیکا با مهندس غلامرضا شافعی معاون فنی و امور زیربنایی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و دکتر غلامحسین حمزه مصطفوی رئیس امور نظام فنی اجرایی که روز سه شنبه ۲۶ فروردین برگزار شد تعدادی از اعضای سندیکا از جمله مهندس محمد عطاردیان، مهندس منوچهر ملکینانی فرد،

با این امر مخالف است اما در جلسه‌ای که با کمیته فقهی بورس داشتیم، اعضای آن عنوان کردند با حفظ قدرت خرید و جبران شرایط آن مخالفتی ندارند. پس فقط کافی است مطلب را با حمایت شما و پیگیری ما به نتیجه برسانیم. هر ساله در برابر دریافت مطالبات، بخشی از قدرت خرید پیمانکاران کم می‌شود. اگر قدرت خرید پیمانکاران پیوسته کاسته شود آنها برای جبران آن باید به بانکها مراجعه کنند یا ماشین بفروشند، همانطور که ما در شرکت خود هر دوی این کارها را انجام داده‌ایم که ادامه دادن آن دشوار است.

مهندس سیامک مسعودی نیز در تأیید سخنان مهندس دادمان عنوان کرد: در شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی آقای طیب‌نیا عنوان کرد اگر کمیته فقهی بورس موافقت کند منع آن را برمی‌دارد که این امر در کمیته فقهی مطرح شد و آنها ضمن موافقت در این مورد، در صورتجلسه

شرکتها چقدر در قرارداد استفاده می‌برند که تا این اندازه پول آنها تنزیل شود. در شرکتهای بزرگ و با وجود تاخیر در پرداختها، تنزیل مشکل بیشتری ایجاد کرده است. قسمت عمده پرداخت به پیمانکاران، مربوط به مطالبات سال قبل پیمانکاران بوده است و اغلب تا تاریخ پرداخت به آنها سود تعلق گرفته بود اما از تاریخ دادن اسناد تا تاریخ سررسید سودی پرداخت نمی‌شود.

مهندس دادمان نیز تصریح کرد: شما همیشه بر قاعده فقهی «من اتلف مال الغير فهو له ضامن» تأکید دارید ما نیز بر این اساس موضوع را پیگیری کردیم و در جلسات مختلف به این نتیجه رسیدیم که از لحظه مسجل شدن بدهی تا لحظه سررسید اوراق حفظ قدرت خرید مهم است نه از لحظه مسجل شدن تا انتشار اوراق. جنابعالی هم موافق هستید که قدرت خرید باید تا نقد شدن اوراق حفظ شود. در نهایت به ما گفته شد کمیته فقهی بورس

در ابتدای این دیدار مهندس منوچهر ملکینانی فرد با آرزوی سالی خوب برای مسئولان و کارمندان سازمان مدیریت و برنامه ریزی، این جلسه را نشستی سودمند برای هم اندیشی درباره مسائل پیمانکاران دانست. و مهندس غلامرضا شافعی معاون فنی و امور زیر بنایی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور نیز با آرزوی سالی خوب برای سازندگی کشور عنوان کرد: طبق گزارش سال گذشته و علارغم همه محدودیتها به بخش پیمانکاری توجه شد و درقبال طلب آنها اوراقی ارائه گردید. عملکرد عمرانی سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۴ حدود ۶۸ درصد رشد نشان داده است. حدود ۴۲ هزار میلیارد تومان که غالب آن اوراق و اسناد است در برابر ۲۵ هزار میلیارد تومان سال ۱۳۹۴ تحویل داده شده است.

مهندس جواد خوانساری نیز عنوان کرد: اغلب پیمانکاران گلایه دارند که ۲۰-۲۶ درصد بابت تنزیل اوراق می‌دهند. مگر این

این امر را مستحب عنوان کردند. قرار شد این امر به آقای شافعی (در اتاق) به نیابت از آقای طیب‌نیا منتقل شود و درباره آن اقدام گردد.

در ادامه، مهندس ملکینانی فرد به موضوع اسناد خزانه پرداخت و گفت: آقای مصطفوی نامه‌ای به شورای هماهنگی نوشتند و نظر ما را درباره اوراق خزانه خواستند. در تاریخ ۲۷-۱-۱۳۹۶ جواب جامعی ارسال کردیم که شامل موارد زیر بود.

۱- بازه زمانی حفظ قدرت خرید تا تاریخ زمان سررسید از طریق اضافه کردن نرخ تسهیلات رعایت شود.

۲- واگذاری اوراق به سازمان تامین اجتماعی جهت تسویه حساب حق بیمه پروژه‌ها امکان پذیر شود که در این باره موافقت نامه‌ای را سازمان تامین اجتماعی با وزارت راه و شهرسازی تنظیم کرده است.

۳- مبالغ کسر شده از اسناد، هنگام فروش در فرابورس به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی تلقی شود.

۴- با توجه به اینکه مطالبات پیمانکاران اغلب از منابع بانکی تامین می‌شود مبنای حفظ قدرت خرید متناسب با نرخ تسهیلات بانکی باشد.

در ادامه این نشست، **مهندس شافعی نیز در این باره عنوان کرد:** یکی از پیمانکاران پیشنهادی دارد که این امکان فراهم شود که اوراق قابلیت وثیقه گذاری برای دریافت تسهیلات ارزان قیمت داشته باشد، آیا این امر مقدور است؟ مهندس ملکینانی فرد در پاسخ به این سوال تصریح کرد: اتفاقاً بند ۸ نامه ارسالی به آقای مصطفوی به تسهیل جابجایی و واگذاری اسناد و اوراق و امکان وثیقه گذاشتن آنها نزد بانکها مربوط می‌شود. به نظر من این ۸ ماده، به طور جامع نظر ۱۸ تشکل عضو شورا است که ۹۶/۱/۲۷ خدمت آقای مصطفوی ارسال شده است. اینها مشکلات و راهکارهای اوراق خزانه است. اما اگر بخواهیم بحث اشتغال را جدی بگیریم هر کدام از ما یعنی هم دولت و هم ملت باید حرکتی کنیم، بحث LC ریالی بهترین قانون برای حل و فصل مسائل سازندگی بود و آئین‌نامه متقنی داشت و شورای عالی در زمان خود با آن موافقت صد درصد داشت.

معاون فنی و امور زیر بنایی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در این باره عنوان کرد: همه قرض گیرندگان را با خود مقایسه نکنید. اگر پرداخت صورت نگیرد تکلیف تضمین دولت چیست. اگر جای وزیر اقتصاد باشید حتما می‌پرسید از کجا بدانیم پیمانکاران به موقع وام خود را پس می‌دهند. دولت‌ها متکی به درآمد باثباتی به خصوص در حوزه نفت نیستند و خود با مشکلات عدیده‌ای مواجه هستند.

مهندس ملکینانی فرد در پاسخ عنوان کرد: ما برای اجرای قراردادهای معادل قرارداد ضمانت‌نامه نمی‌دهیم بلکه معادل ۵ درصد تضمین می‌دهیم و بقیه آن ناشی از اعتماد دولت به بخش خصوصی است. به نظر من لازم است دولت در حد حیات یک شرکت از آن شرکت تضمین بگیرد ولی با پذیرفتن یک سری ریسکها راه را برای فعالیت بخش خصوصی باز کند. وگرنه اشتغالزایی ناممکن خواهد بود.

مهندس شافعی نیز عنوان کرد: در این مورد من به تنهایی نمی‌توانم نظر بدهم. باید برنامه‌های مدون به دولت ارائه دهید تا با موردیابی از کانال درست برای حل و فصل آن کوشش کنیم. البته باید در این برنامه مدون، ساز و کاری جهت خود کنترلی هم ارائه شود.

در ادامه جلسه **مهندس بهمن دادمان** تاکید کرد: کارگروهی تشکیل شد و چند جلسه خدمت مهندس مصطفوی برای بررسی شرایط موجود پیمانکاران و مشاوران در کشور و ارائه راهکارهای موجود برای بقای شرکتهای مهندسی کشور بودیم تا به سندی تبدیل و به رئیس جمهور ارائه شود. به نظر

آن زمان گفته شد بانک مرکزی به دولت اعتماد لازم را ندارد ولی اکنون باید سیستم بانکی وارد گود شود چرا که LC ریالی باعث سریع‌تر و ارزان‌تر تمام شدن پروژه می‌شود. در آن دوره قرار شد ما برای آنها یک سری پروژه مشخص کنیم تا با LC ریالی به مناقصه برود. من ایمان دارم اگر پیمانکار بدانند به موقع پول خود را بگیرد حداقل ۱۰-۱۲ درصد کار ارزان‌تر تمام می‌شود. شورای عالی بزرگترین پشتیبان این طرح بود. امروز هم نباید بگوییم بانکها ورشکست هستند و باید بانکها را برای تولید اشتغال به میدان بیاوریم. قانون آن هم موجود است. وی افزود: مسئله دوم این است که بسیاری پیمانکارها قادرند از خارج کشور قرض بگیرند. منظورم قرض دولت از دولت نیست بلکه شرکت ایرانی از شرکت خارجی است، که نرخ سود آن، گاهی زیر ۴ درصد می‌شود. بخش خصوصی می‌تواند از بخش خصوصی قرض بگیرد از طرفی برای قرض گرفتن از بخش خصوصی باید ضمانت‌نامه ارائه شود، اینجا بانک مرکزی و دستگاه اجرایی و سازمان برنامه برای گرفتن قرض باید با بخش خصوصی همراهی کند تا امکان قرض گرفتن بخش خصوصی از بخش خصوصی ممکن شود. یک زمانی با آقای ویسه جلسه‌ای داشتیم که عنوان کردیم این امر در سیستم بوروکراسی ممکن نیست و باید فردی باشد که به راحتی پیمانکار بتواند به او پروژه‌ای را معرفی کند و بگوید فلان تسهیلات را تا چند روز لازم دارم. باید تسهیلاتی ایجاد شود که بخش خصوصی بتواند کار کند. این امر جز با همت شما ممکن نیست و لازم است در زمان شما بستر سازی شود. بوروکراسی باید کنار گذاشته شود و معاونتی وصل به رئیس جمهور آن را حل کند.

من ظرفیت‌های موجود بعد از انقلاب و با سرمایه دولت و اعتماد مردم تشکیل شده و ما را از پیمانکاران خارجی بی‌نیاز کرده است. این ظرفیت ملی است و باید توسعه پیدا کند و به صادرات خدمات فنی و مهندسی برسد. سرمایه‌ای که فرمودید در شرایط موجود کشور در حال استهلاک است، و سایر بازارها هم که یا خود به رکود برخوردند یا شرایط جانبی ما را از آنها دور نگه داشته است.

در این دیدار دکتر حمید پورمحمدی قائم مقام سابق بانک مرکزی و معاون توسعه امور تولیدی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور نیز حاضر شد تا درباره LC ریالی و اوراق به تبادل نظر بپردازند که مهندس ملکبانی فرد عنوان کرد: LC ریالی در قراردادهای قانون بسیار متقنی دارد که وصل به ماده ۵۶ است و آیین‌نامه اجرایی متقنی دارد. جزو بهترین قوانین و آیین‌نامه‌ها است. در دولت دهم ما طی جلسات مفصلی در سازمان مدیریت حاضر شدیم که همه قبول داشتند راهکار اجرای به موقع طرحها استفاده از LC ریالی است و تنها مخالف بانک مرکزی بود. در همان زمان بانک اقتصاد نوین عنوان کرد حاضر است LC ریالی باز کند که گفته شد قانونی وجود دارد که دولت نمی‌تواند پول خود را به حساب بانک خصوصی بریزد. پیشنهاد داده شد قانون بالادستی عوض شود ولی متأسفانه علی‌رغم یک سال و نیم جلسه به نتیجه نرسیدیم. شورای عالی فنی موافق بود و آن موقع گفته می‌شد حداکثر ۱۷ درصد بهره هم به صرفه است که آقای سعیدی کیا ۳۴ درصد را هم به نفع مملکت می‌دانست.

قرار شد چند پروژه با این روش به مناقصه برود تا نشان داده شود چقدر در قیمت و زمان صرفه‌جویی می‌شود و به نفع مملکت خواهد بود. البته قبلاً وزارت راه پول خود را

به حساب بانک تجارت ریخته بود، بانکی که امروز خصوصی است. یعنی قبلاً این روش تجربه شده است.

در پاسخ به بیانات مهندس ملکبانی فرد،

دکتر پورمحمدی نیز عنوان کرد: LC

ریالی ابزار مهمی در معاملات دولت با بخش خصوصی و بخش خصوصی با بخش خصوصی است. در این مورد بانک نهاد واسط است و در سطح بین‌المللی استانداردهایی در مورد LC ارزی وجود دارد. در اواخر دوره آقای خاتمی این امر جا افتاد اما با موانعی روبرو شد از جمله محدود بودن LC به بودجه سال و ما سعی کردیم راهی برای آن پیدا کنیم که راهی پیدا نشد اما علاوه بر این مشکل این امر در بخش خصوصی رواج یافت و بعدها خیلی از بانکها این ابزار را به دست گرفتند و تخلفاتی دیده شد و دستگاه قضایی فشار آورد که تا زمان شفافیت ساز و کار آن باید LC متوقف شود. متأسفانه بخش دولتی و پیمانکارها هم دچار آسیب شدند و بانکها هم دیگر جرات ورود به این وادی را نداشتند. سیاستگذاری بانک مرکزی از بیم حرفها و حدیثها زیر بار این مسئله نرفت.

وی افزود: ما در سازمان برنامه هم برای پرداخت به پیمانکارها مشکل داریم. از آنجایی که LC ریالی ناکارآمد شد درازای آن اسناد خزانه را طراحی کردیم. اسناد خزانه تا جایی کاربرد دارد که یک ساله باشد. به هر حال، در هر شرایطی دولت و پیمانکارها به LC ریالی نیاز دارد. به نظر من می‌توان طرحی برای آن نوشت و از بانک مرکزی بخواهیم آن راه‌اندازی کند. بحث بانک خصوصی و دولتی دیگر موضوعیت ندارد و همه بانکها با بانک مرکزی در ارتباط هستند. می‌توانیم طبق نامه‌ای در این باره درخواست خود را به شورای پول و اعتبار ارائه دهیم.

مهندس مصطفی‌زاده نیز با بیان این مسئله که گاه خود بانک صادرکننده اوراق، اوراق خود را به عنوان وثیقه نمی‌پذیرد و تنزیل آن هم گران است، از دکتر پورمحمدی توضیح خواست که وی عنوان کرد: چالش شما درباره اوراق درست است، دولت باید به موقع اصل پول و سود اوراق را بدهد که داده است. اوراق زمانی ارزش می‌یابد که توسط مالکین در بورس خرید و فروش شود ولی بورس اوراق را نپذیرفته است که ما برای ایجاد ساز و کاری برای مبادله آن با بورس وارد گفتگو شدیم که دو بانک از طرف آقای سیف موظف شدند بازاری برای مبادله اوراق مشارکت و اوراق صادره از طرف بانک ایجاد کنند. مقدمات آن هم ایجاد شد تا اعتماد به اوراق بیشتر شود و قیمت مبادله اوراق متعادل شود.

وی افزود: اسناد خزانه مانند قرض الحسنه است و بدون سود هستند، بنابراین بیشتر از یک سال مقبول نیستند. اسناد خزانه از ۲ تا ۳ سال کارآمدی لازم را ندارد. سه ساله بودن آن را از قاعده شرعی و سود خارج می‌کند. ما تا جای ممکن از اوراق بیش از یک سال استنکاف کردیم.

در پاسخ به سوالی که توسط مهندس مسعودی درباره عنوان و شکل اوراق مطرح شد، دکتر پورمحمدی عنوان کرد:

نباید روی نام و شکل اوراق متوقف شد. بهتر است در شرایط فعلی از اوراق استفاده کنیم تا دست دولت برای کار با پیمانکاران باز باشد. در واقع با توجه به اینکه منابع دولت محدودتر شده، باید روشهای جدید و ساز و کارهای ابتکاری برای ادامه همکاری بین بخش خصوصی و دولت یافت.

مهندس ملکبانی فرد در تائید سخنان وی گفت: وام گرفتن از بخش خصوصی با تضمین بانک از این ابتکارات است به شرطی که معاونتی در ریاست جمهوری به طور مستقیم برقراری رابطه جهت این امر را بپذیرد.

مهندس ملکبانی فرد در پایان این دیدار از دکتر پورمحمدی درخواست کرد در سندیکا حاضر شود تا درباره تولید و اشتغال و حل مسائل مربوط به آن در سال ۹۶ گفتگو و همفکری کنند که دکتر پورمحمدی نیز با قبول این درخواست عنوان کرد در این باره پیشنهادهای خود را ارائه خواهد داد.

با پایان تحصیلاتم به دلیل علاقمندی شخصی برای زندگی و کار در کشور خودم، همچنین علاقمندی فرزند بزرگم به فعالیت در زمینه گردشگری در ایران، به کشور خود بازگشتیم. فرزندم تمام ایران را پای پیاده گشته و صبوری در شرایط سخت و احترام به محیط زیست را در همزیستی با عشایر یاد گرفته است. ما به ایران بازگشتیم و من با گروه هیریدان کار مجدد را آغاز کردم. سپس به عنوان مدیر توسعه بازار وارد شرکت ناورود شدم.

● **مدیر توسعه بازار در شرکت‌ها چه جایگاهی دارد و دقیقا به چه فعالیتی مشغول است؟**

Business Development Management که بهترین ترجمه در زبان فارسی برای آن «مدیر توسعه کسب و کار یا بازار» است به چگونگی رشد کسب و کار فکر می‌کند که این کسب و کار می‌تواند یک شرکت یا یک کارخانه باشد. معمولا کار مدیر توسعه بازار انجام مذاکره و بستن قرارداد با مشتری‌های خرد نیست. او با شرکت‌های هم سطح یا همکار وارد رابطه و مذاکره می‌شود. به زبان دقیق تر و با نگاهی کاربردی تر مدیر توسعه بازار مسئول ارتباط با شرکت‌های مختلف داخلی و خارجی جهت تامین مالی و بررسی این شرکت‌ها از نظر صحت گزارشهای مالی و اعتبار آنها است.

پروژه‌های نیمه تمام دولتی وجود دارد که برای اتمام آنها فاینانس یا سرمایه گذاری، و گاه ورود تکنولوژی جدید لازم است. من به عنوان یک مدیر توسعه بازار در حال حاضر برای این منظور با کشورهای آلمان که رتبه بالایی در تامین مالی دارد، اسلواکی، برونه ای، تایلند، سنگاپور، چین، ژاپن و جدیداً کانادا ارتباط خوبی برقرار کرده و درباره پروژه‌های مختلف و تامین مالی با آنها در ارتباط هستیم. شرکت ناورود شرکت بزرگی است و عموماً وارد پروژه‌های ملی می‌شود، از اینرو جذب سرمایه برای آن در واقع جذب سرمایه برای پروژه‌های ملی است.

● **به نظر شما تاکنون موانع جلب سرمایه گذار و فاینانسور در ایران چه بوده و آیا این وضعیت طی سال اخیر بهبود داشته است؟**
 اخیراً آقای جهانگیری اعلام کرد ساورین

اهمیت طرح توجیهی در جذب سرمایه گذار

با طرح توجیهی مناسب، بازگشت سرمایه را تضمین کنیم

مدیر توسعه بازار شرکت ناورود در گفت و گو با «پیام آبادگران» مطرح کرد

● **خانم امینی آیا اشتغال و ادامه تحصیل در کشوری دیگر با وجود دو فرزند کار سختی نبود؟**

چرا، اما من با طی آن دوران سخت، تجربه گرانبهایی به دست آوردم. اجبار برای تطبیق با محیط و علاقه من برای پیشرفت در این باره، مسیر را باز کرد. هر چند ساعت‌های طولانی بی خوابی و کار بی وقفه را به همراه داشت اما رسیدن به هدف از میان تمام این دشواری‌ها مهم بود. به نظر من هیچ کار غیرممکنی در دنیا وجود ندارد و من به پشتوانه این اعتقاد و با پشتکار خود کوشیده‌ام در عرصه اجتماعی و خانوادگی فرد موفق باشم. فردی که نه تنها کار و حرفه خود را دوست دارد که تربیت درست فرزندان را اولویت اصلی خود می‌داند.

● **با وجود ثبات شغلی و تحصیلی که در کشور مالزی به دست آورده بودید بعد از پایان تحصیلات خود به ایران بازگشتید، دلیل این تصمیم چه بود؟**

ریتا امینی در اسفند ۱۳۵۱ در تهران و در خانواده ای فرهنگی به دنیا آمد. در ۱۸ سالگی ازدواج کرد و همزمان با بزرگ شدن دو فرزند خود تحصیلاتش را در رشته حسابداری ادامه داد. وی در سال ۲۰۰۸ با سابقه ۱۳ سال کار از جمله در سمت‌های مدیر مالی لیزینگ خودرو کار ایران خودرو و مدیریت مالی لیزینگ بانک پاسارگارد جهت ادامه تحصیل به مالزی مهاجرت کرد و همزمان با بازآموزی زبان انگلیسی و کار در شرکت‌های پرواکشن و جی.اف.اکس جاکارتا، در رشته مدیریت بازرگانی MBA (گرایش مدیریت مالی) در دانشگاه Multi Media University. کارشناسی ارشد خود را تمام کرد. وی در حال حاضر مدیر توسعه بازار در شرکت ناورود است. برای شناخت بیشترین بانوی موفق و دیدگاه ایشان درباره نحوه توسعه بازار مصاحبه ای ترتیب داده ایم که نظر شما خوانندگان محترم ماهنامه را به خواندن آن جلب می‌نمایم.

سوئیفت مشکل داشتیم که بنا به اطلاع رسانی همکاران، امروزه سوئیفت باز شده و امکان جابجایی پول فراهم شده است.

● شما با وزیر اقتصاد آلمان ملاقات داشته‌اید و رابطه خوبی با مسئولان کشور عمان دارید در این رابطه توضیح دهید؟

من در اتاق بازرگانی آلمان حاضر شدم و با وزیر اقتصاد آلمان نیز ملاقاتی داشتم. آلمان علاقمند به ورود در بازار ایران است و هم اکنون شرکت‌هایی مانند زیمنس و بوش ولینده وارد ایران شده‌اند. در عمان هم با افراد رده بالایی مانند وزیر نفت در مورد وصل شدن شرکت‌های ایرانی و عمانی مذاکراتی داشتیم. عمانی‌ها به خاطر رابطه دیرینه تاریخی، و علاقه سلطان قابوس به فرهنگ ایرانی، علاقمند به همکاری بیشتر با ایران هستند. البته ایران و عمان به دلیل کم شدن قیمت نفت و کسری بودجه به تامین مالی نیاز دارند. اما عمان ریسک اقتصادی کمی دارد و گزینه خوبی به نسبت کشورهایمانند عراق و سوریه است. عمان به تازگی برای توسعه زیرساخت‌های خود اقدام کرده است و این فرصت خوبی برای شرکت‌های ایرانی جهت حضور در چنین بازار تازه‌ای است. به هر حال اطلاعات دقیق و داشتن رابطه خوب برای توسعه بازار، برقراری همکاری و تامین مالی قدم اول و حیاتی است.

● به نظر شما چه مولفه‌های مهمی مد نظر سرمایه‌گذاران خارجی جهت سرمایه‌گذاری در ایران است؟ شرایط آنها برای تامین مالی چیست؟

ریسک پروژه، برگشت سرمایه، مدت پروژه و کارفرمای پروژه برای سرمایه‌گذاران خارجی شرط مهم است. اما بازگشت سرمایه و گردش وجوه نقد در طرح توجیهی برای آنها بسیار مهم است. در هشتمین کنفرانس توسعه نظام مالی و سرمایه‌گذاری در ایران که در مرکز همایش‌های صدا سیما برگزار شد، کارگاهی با نام روش‌های تامین مالی برگزار شد که بنده هم در آن حضور داشتم و عمدتاً تاکید حاضران برای جذب سرمایه‌گذار، اصلاح نحوه گفتگو با آنها و ارائه طرح

طرح توجیهی را پرداخت نمی‌کنند، و پرداخت پول مشاوره و نوشتن طرح توجیهی را منوط به دریافت وام یا سرمایه می‌کنند، در کشورهای پیشرفته هزینه طرح توجیهی را پرداخت می‌کنند که با دید باز شروع کنند اما متاسفانه در ایران هزینه را به شرط دریافت و یا تامین مالی انجام می‌دهند. و شرط پرداخت هزینه را به مشاور یا بانک خارجی منوط به دریافت وام می‌کنند. دانش کافی در این مورد وجود ندارد و شروع کار بدون طرح توجیهی و یا طرح توجیهی ناقص و به روز رسانی نشده را به اجرا درآورده، که در نهایت به توقف پروژه منجر می‌شود و به ضرر منافع ملی است.

انگیزه دادن و جذب سرمایه‌گذار کار پیچیده‌ای است ولی متاسفانه بعد از جلب نظر آنها همکاری کافی با ما صورت نمی‌گیرد. به خصوص در زمینه ارائه طرح توجیهی یا ارائه گارانتی. البته در مورد سرمایه‌گذارانی که از طریق دولت وارد ایران می‌شوند مشکل گارانتی در حدی حل شده است. (گارانتی تضمین دولت برای بازگشت سرمایه است.) برخی از سرمایه‌گذارهای خارجی حتی مشتاق هستند محصول پروژه را گارانتی سرمایه‌گذاری خود بدانند. البته لازم است به مشکلات دیگری مانند عدم کفایت وثایق وام‌های دستوری، هزینه‌های عملیاتی و سربرار بالا، نبود دانش کافی در مطالعات بازار و نبود سیستم مدیریت ریسک هم اشاره کرد. قبلاً در مورد

گارانتی داده می‌شود و لایحه آن هم آمد. تاکنون تحریم و استاندارد نبودن بانک‌های کشور از موانع مهم در ورود سرمایه‌گذار بود. ریسک اقتصادی ایران بالا بود که البته اکنون این ریسک اقتصادی به ۶ رسیده است. هر چقدر رتبه مالی و بانکی کشور بالا برود، تورم پایین بیاید و امنیت و شفافیت در فضای کسب و کار بیشتر شود ریسک کشور کاهش و رنکینگ بانکها بهتر می‌شود.

متاسفانه شرکت‌های ما نیز از استانداردهای بین‌المللی دور بودند که امروزه به این امر توجه شده است. رتبه بندی و اعتبارسنجی شرکت‌های ما بر اساس قوانین بین‌المللی نبوده است و همین امر شرکت‌های خارجی را در وصل شدن با شرکت‌های ما بلامتکلیف گذاشته است. البته اتاق بازرگانی ایران از چهار ماه قبل برای سرو سامان دادن این امر اقدام کرده است. و برای این امر زمینه سازی می‌شود. بنابر این برای همکاری و وصل شدن با شرکت‌های خارجی باید رتبه شرکت‌ها ارتقا پیدا کند.

متاسفانه پروژه‌ها طرح توجیهی و اقتصادی که ارائه می‌دهند مطابق با استانداردهای جهانی نیست. بسیاری از پروژه‌ها در ایران قابل اقدام هستند اما طرح توجیهی آنها برای تامین مالی به روز نشده است یا از طریق کارفرما در اختیار ما قرار نمی‌گیرد تا بازگشت سرمایه محاسبه شود و بانک‌های خارجی و سرمایه‌گذاران را توجیه کند. در کشور ما کارفرماها هزینه لازم برای نوشتن

توجهی دقیق بود. ما نباید برای سرمایه گذار رویای خود را مطرح کنیم و لازم است با طرح توجهی مناسب او را از بازگشت سرمایه مطمئن کنیم.

علاوه بر این شرکت‌های خارجی در قبال این همکاری برخی از محصولات خود را وارد کشور می‌کنند که میزان آن در قانون مشخص شده است. آنها سعی دارند راهی را باز کنند که بتوانند از محصولات تولیدی کشور خود که مربوط به پروژه مورد نظر است استفاده کند که ما ناچاریم برای تامین مالی حدود ۴۰ درصد از محصولات و تجهیزات آن کشور را وارد ایران کنیم. البته اخیراً شنیده ام این میزان برای جلب نظر آنها و تامین منابع به ۷۰ درصد رسیده است.

برای سرمایه گذاران خارجی، طی کردن پروسه‌های اداری در حداقل زمان هم مهم است. این پروسه که در ایران با وجود آمادگی فاینانسور و سرمایه گذار گاه تا ۶ ماه زمان بر است، در کشوری مانند مالزی بیش از دو ماه زمان نمی‌برد.

● **به نظر شما بین جذب سرمایه و فاینانس پروژه، کدام مورد بیشتر به نفع کشور است؟ و برای سرمایه گذار خارجی کدام روش تامین مالی مناسب تر است.**

به نظر من در شرایط فعلی ما به سرمایه گذار نیز داریم. تا سال گذشته سرمایه گذاران خارجی به دلیل فضای مثبت بعد از تحریم بیشتر به سرمایه گذاری گرایش داشتند، اما امروز اغلب کشورهای خارجی با پیشنهاد فاینانس جلو می‌آیند در حالی که ما سرمایه گذار لازم داریم. تا سال قبل شرکت‌های ایرانی حاضر نبودند با شرکت سرمایه گذار شریک شوند ولی امروز فهمیده اند با این کار ریسک تقسیم می‌شود. در مورد فاینانس به دلیل نوسان نرخ ارز ریسک بالاتر است.

از روشهای معمول تامین مالی می‌توان به BOT و BLT اشاره کرد. BOT (ساخت، بهره برداری، انتقال) برای سرمایه گذاران داخلی مناسب تر است و با ریسک کمتری همراه است. BLT (ساخت، اجاره، واگذاری) برای سرمایه گذاران خارجی مناسب تر است.

● **درباره شرکت ناورود و فعالیت آن توضیحاتی ارائه دهید؟**

شرکت ناورود در سال ۱۳۶۰ فعالیت خود را در زمینه عملیات راه سازی آغاز و سپس وارد عرصه اجرای عملیات سیویل صنعتی و متعاقباً عملیات مکانیکال، خطوط لوله انتقال گاز و اجرای خطوط لوله زیرزمینی و روزمینی در پروژه‌های نفت، گاز و پتروشیمی گردید.

شرکت ناورود منشاء خدمات بسیاری در زمینه‌های مختلف از جمله مشارکت در ساخت فازهای مختلف توسعه میادین گازی پارس جنوبی، احداث مجتمع‌های پتروشیمی، فرودگاهها، راه‌ها، آزادراهها، خطوط ریلی و ... بوده است. ظرفیت سازی و بکارگیری نیروهای توانمند فنی و اجرایی سبب شده که شرکت ناورود بعنوان یکی از شرکت‌های مطرح و خوشنام در صنعت احداث در کلیه زمینه‌های کاری مطرح باشد.

در زمینه سوابق کاری و اثرگذاری در ارتقای ظرفیت ساخت داخل، ارائه خدمات EPCF - مهندسی، تدارکات، ساخت و تامین مالی- در پروژه‌های عظیم و زیربنایی در بخش‌های مختلف مطرح بوده از جمله:

● **حمل و نقل:** احداث بنادر و فرودگاه‌ها، بزرگراه‌ها و آزاد راه‌ها، جاده‌های شهری و روستایی، پل‌ها و سایر ابنیه فنی؛ اجرای پروژه‌های راه آهن و توسعه ظرفیت خطوط ریلی (زیرسازی - روسازی) و ...

● **نفت و گاز:** شامل خطوط لوله، پالایشگاه‌های نفت و گاز و مجتمع‌های پتروشیمی؛ ساخت و نصب سازه‌های فلزی سنگین، ساخت و اجرای سازه‌های بتنی سنگین و سازه‌های خاص، ساختمان‌های صنعتی و غیرصنعتی، لوله کشی روزمینی و زیرزمینی، نصب تاسیسات و تجهیزات سنگین، مخازن ذخیره، ایستگاه‌های پمپاژ، ایستگاه‌های کمپرسور، راه اندازی اولیه و راه اندازی و ...

● **ساختمان‌ها:** اجرای سازه‌های فلزی و بتنی بلند مرتبه، مجتمع‌های مسکونی و تجاری و ...

● **صنعت و معدن:** احداث ساختمان‌های صنعتی و غیرصنعتی، نصب و بهره برداری از سنگ شکن‌های سنگین، حفر احداث و حوضچه‌های تغلیظ و ...

● **آب:** سدهای وزنی و بتنی، سازه‌های آبی، خطوط انتقال و ...

برخی از کارفرمایان بین المللی این شرکت شامل شرکت Engineering TOYO از کشور ژاپن، شرکت JGC از کشور ژاپن

DAELIM Industrial Company از کشور کره جنوبی، شرکت Arya Sasol از کشور آفریقای جنوبی و ... هستند و برخی کارفرمای داخلی آن شامل وزارت راه و شهرسازی، شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران، منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، شرکت ملی نفت ایران، شرکت نفت و گاز پارس، شرکت ملی پتروشیمی ایران، شرکت پتروشیمی پارس، شرکت پتروشیمی لرستان، شرکت پتروشیمی مهاباد، شرکت پتروشیمی تبریز، شرکت ساخت و مهندسی صنایع نفت، سازمان نوسازی و توسعه صنایع معدنی و معادن ایران، شرکت مدیریت پروژه‌های صنعتی ایران و .. است.

مدیر عامل این شرکت آقای مهندس علی شیعه‌بیگی است که به برقراری HSE در همه فعالیت‌های شرکت اهمیت می‌دهد.

● **به عنوان بانویی موفق، فضای کار در ایران را برای زنان ایرانی چگونه می‌بینید و چه توصیه ای برای زنان ایرانی دارید؟**

زنان ایرانی باید پشتکار داشته باشند و برای تحقق اهداف خود حد و مرزی در نظر نگیرند. خانه و خانواده در ادبیات زنان کشور ما جایگاه مهمی دارد اما برای ارتقای کیفیت زندگی خانواده، زنان ایرانی نیز باید در توسعه جامعه و بهبود شرایط اقتصادی کشور گام‌های موثری بردارند. من از مادر خود آموخته ام که زن ایرانی همانگونه که در محل کار خود مدیر است باید در محیط خانه نیز مدیر خوبی باشد و عشق را به اعضای خانواده خود اعطا کند. تربیت فرزندان موفق با آرامش پدران و عشق مادران ممکن خواهد بود. فرزندان انگیزه خوبی برای پدران و مادران هستند تا آینده آنها را با توسعه کشور خود به نحو بهتری رقم بزنند.

لازم می‌دانم یادی کنم از مه‌لقا ملاح، زنی ۱۰۰ ساله و معروف به مادر محیط زیست ایران، که معتقد است باید فرزندان خود را با عشق تربیت کنیم تا همین عشق به زیباتر شدن دنیا و حفاظت از محیط زیست بیانجامد.

ایران قادر مطلق نیست و عموماً به دلیل دخالت‌های موثر سیاسی سایر نهادها، شاید تصمیم‌های ناخواسته در سطح سیاست‌گذاری اتخاذ کند. با همین اوصاف و بر پایه، قاعده انصاف و لحاظ کردن معادلات گوناگون باید گفت در کلان‌ترین سطح و در مقایسه با دو دولت پیشین، کیفیت سیاست‌گذاری دولت زینبار نبوده است.

با توجه به تجربه تلخی که نهادهای مدنی مثل خانواده، بنگاه‌ها، احزاب و تشکل‌ها از سیاست‌گذاری ناکارآمد دولت‌های قبلی دارند، همین که دولت یازدهم تلاش کرد به این نهادها کمتر آسیب برسد، باید آن را تقدیر کرد. دولت در سیاست‌های اقتصادی کلان مثل سیاست‌های ارزی، سیاست‌های پولی و تجاری در سال ۱۳۹۵ به ویژه خودداری از اینکه ولخرجی کند، کامیاب بود. همین انضباط پولی از طرف بانک مرکزی مهار تورم را ممکن کرد و این دستاورد مهمی بود.

دولت یازدهم اما به هر دلیل که جای یادآوری آن نیست در حوزه رشد سرمایه‌گذاری از سوی خود یا بخش خصوصی به ویژه در بخش صنعت، کامیاب نبود و در برخی از رشته‌های صنعتی شاهد رکود بودیم. جدای از صنعت اتومبیل‌سازی، برخی صنایع فلزات اساسی و پتروشیمی که با رشد تولید و فروش مواجه شدند و البته رشد شگفت‌انگیز تولید و صادرات نفت که پایه اصلی رشد ۱۳۹۵ بود، سایر فعالان صنعتی روزگار خوبی نداشتند.

دولت یازدهم اما در سیاست‌گذاری بانکی به دلیل اینکه نظام بانکی شرایط ویژه‌ای پیدا کرده و در مجموع قدرتی حتی بیشتر از بانک مرکزی دارد کامیابی نداشته است. با توجه به هشدارهای پی‌درپی اقتصاددانان و فعالان اقتصادی به نارسایی و کژروی نظام بانکی و آثار مخرب آن در سایر بازارها اما دولت نتوانست در این حوزه کامیاب باشد. اکنون در آخرین روزهای سال ۱۳۹۵ شاهد نگرانی فوق‌العاده مدیران ارشد دولت در حوزه اقتصاد نسبت به ادامه وضع موجود نظام بانکی هستیم و احتمال عمیق‌تر شدن بحران وجود دارد.

کامیابی‌ها و ناکامی‌های اقتصاد ایران

حسین سلاح‌ورزی - نایب رئیس اتاق بازرگانی ایران

کارآمد، منسجم، با سازگاری درونی، جامع و مانع باشد می‌تواند اقتصاد را از بن‌بست‌ها خارج کند و یا اگر ناقد ویژگی یادشده باشد کسب و کار مردم را با مشکلات پرشمار مواجه می‌کند. البته توجه داریم که نهاد دولت در

اقتصاد ایران اما در سال ۱۳۹۵ شاهد نوعی جنبش و نهضت برگشت اعتماد به توانایی‌ها از سوی بخش خصوصی بود. اتاق‌های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی به مثابه پیشگامان جامعه مدنی در سال ۱۳۹۵ شجاعانه و منطبق با عقل و منطق توانستند خواسته‌های بخش خصوصی را در حوزه‌های کلان اقتصادی دنبال کرده و از این جهت پیامدهای قابل‌تاملی را شاهد بودیم

خبر آنلاین: کسب و کار و اقتصاد ایران و ایرانیان در سال ۱۳۹۵ با فراز و نشیب‌هایی همراه بود که آثار و پیامدهای آن برای سال ۱۳۹۶ می‌تواند پیش‌برنده یا بازدارنده باشد. داوری درباره همه رخدادها و تحولات مربوط به شاخص‌های اقتصادی در یک نوشته کوتاه ممکن نیست و نیازمند وقت و زمان بیشتری است که از سوی فعالان اقتصادی قطعاً به صورت تخصصی بررسی و ارائه خواهد شد. در داوری نسبت به اقتصاد ۱۳۹۵ با توجه به اینکه نهاد دولت هنوز بیشترین نقش و سهم در پدیدار کردن معادلات اقتصادی را دارد و سیاست‌های اتخاذ شده از طرف این نهاد سرنوشت فعالان خصوصی را تحت تأثیر قرار می‌دهد، بدون تردید باید کارنامه دولت بررسی شود. بررسی کارنامه دولت در حوزه اقتصاد نیز کار بزرگی است و در این یادداشت نمی‌گنجد و به همین دلیل موضوع را خلاصه می‌کنم. مهم‌ترین مسئله در ارزیابی نگارنده «کیفیت سیاست‌گذاری اقتصادی» دولت است که اگر

جهش ۱۲ دلاری قیمت نفت ایران در یک سال گذشته

نیز متعهد به کاهش حدود ۶۰۰ هزار بشکه‌ای تولید نفت شدند تا سروسامانی به قیمت نفت داده شود. قیمت نفت سبک ایران که در ۲۵ مارس ۲۰۱۶ یعنی ۶ فروردین ماه پارسال ۳۶ دلار و ۳۵ سنت برای هر بشکه معامله می‌شده است، ۲۴ مارس ۲۰۱۷ یعنی چهارم فروردین ماه ۹۶، ۴۷ دلار و ۵۷ سنت برای هر بشکه معامله شده است که نشان‌دهنده افزایش ۱۱ دلار و ۲۲ سنتی قیمت نفت است. قیمت نفت سنگین ایران نیز دارای چنین شرایطی است و در حالی که پارسال در چنین روزهایی ۳۴ دلار و ۱۸ سنت برای هر بشکه معامله می‌شد، امسال و در چهارم فروردین ماه، ۴۸ دلار و ۶۳ سنت برای هر بشکه معامله شده است که افزایش بیش از ۱۴ دلاری را نشان می‌دهد.

قیمت نفت ایران در نیمه نخست فروردین ماه امسال نسبت به مدت مشابه پارسال، بیش از ۱۲ دلار برای هر بشکه افزایش یافته است. کاهش تولید نفت اوپک در نشست یکصد و هفتاد و یک این سازمان در وین سبب شد قیمت نفت روند صعودی در پیش بگیرد؛ اگرچه پس از توافق اوپک در ۱۰ آذرماه فراز و فرودهای را پشت سر گذاشته است اما همچنان نسبت به مدت مشابه پارسال بیش از ۱۰ دلار گرانتر در بازار به فروش می‌رسد. اعضای اوپک در نشست ۱۰ آذرماه خود توافق کرده بودند به مدت ۶ ماه از اول سال ۲۰۱۷ میلادی روزانه یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه از تولید خود بکاهند و مجموع آن را به ۳۲ میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه در روز برسانند. کشورهای غیرعضو اوپک

دولت یازدهم در حوزه دفاع از دستاوردهای اقتصادی خود هم کامیاب نبود و به همین دلیل منتقدان نتوانستند ابهت دولت را نزد شهروندان زایل کرده و بی‌اعتمادی شهروندان به کارآمدی نهاد دولت را افزایش دهند. اکثریت تحلیلگران در سال ۱۳۹۵ بارها به دولت هشدار دادند که اطلاع‌رسانی علمی- کارشناسی از کامیابی‌ها و عریان کردن دلایل ناکامی‌ها شرایط مبارزه در اقتصاد سیاسی است؛ اما دولت این هشدارها را جدی نگرفت. این ناکامی‌های دولت البته شرایط را برای اجرای طرح‌های کمی‌جسورانه نامساعد کرد. در سال ۱۳۹۵ دولت می‌توانست راه را برای ورود سرمایه‌های خارجی هموار کند اما توانایی در متقاعد کردن مجموعه نظام را به دست نیاورد و به همین دلیل اقتصاد از این ناحیه تقویت نشد.

دولت یازدهم در حوزه مناسبات با بخش خصوصی کج‌دار و مریز رفتار کرد اما نسبت به همه دولت‌های پیش از خودش گام‌های بلندی برداشت و به ویژه از طرف معاون اول رئیس‌جمهور اقدام‌های قابل‌تحسینی دیده شد.

اقتصاد ایران اما در سال ۱۳۹۵ شاهد نوعی جنبش و نهضت برگشت اعتماد به توانایی‌ها از سوی بخش خصوصی بود. اتاق‌های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی به مثابه پیشگامان جامعه مدنی در سال ۱۳۹۵ شجاعانه و منطبق با عقل و منطق توانستند خواسته‌های بخش خصوصی را در حوزه‌های کلان اقتصادی دنبال کرده و از این جهت پیامدهای قابل‌تأملی را شاهد بودیم. بخش خصوصی ایران با درک دقیق‌تر از اثربخشی اقدام‌های مبتنی بر بررسی‌های کارشناسانه پیشین و با توجه به الزام‌ها و مناسبات کشور توانستند در چند زمینه کامیابی‌های خوبی به دست آورند که این مایه امیدواری است. برگزاری منظم شوراها و گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی و کمیته ماده ۷۶ که با حضور مدیران ارشد دولت و نمایندگان تشکل‌ها برگزار شد و نتایج خوبی داشت نیز در سال ۱۳۹۵ یک گام موثر در ایجاد توازن تعادل قوای خصوصی و دولتی بود؛ گامی که باید بر استمرار آن، اصرار ورزید.

تونل ۲۷ کیلومتری برای انتقال آب سد لار

وضعیت آب پشت سدهای پنج گانه تهران چگونه است، گفت: در حال حاضر حجم آب پشت سدهای تهران ۶۲۰ میلیون مترمکعب است که تقریباً معادل سال گذشته است. مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای تهران افزود: تفاوتی که امسال با سال گذشته دارد این است که بارش‌های مناسب و برودت هوا باعث شده است تا ذخیره برف امسال نسبت به پارسال بهتر باشد. وی ادامه داد: برودت هوا باعث می‌شود تا آب شدن برف‌ها به تأخیر بیفتد، اما نکته‌ای که مهم است این است که علی‌رغم بارش‌های اخیر در کشور وضعیت بارش در تهران تنها ۱۲ درصد رشد داشته است. به گفته وی، بارش در استان تهران به ۲۲۱ میلیمتر رسیده است که نسبت به پارسال که ۱۹۸ میلیمتر بود، ۱۲ درصد رشد نشان می‌دهد. بختیاری خاطر نشان کرد: دمای هوا در سال جاری ۶ درجه نسبت به پارسال سردتر شده است و این باعث می‌شود تا ذخیره برفی بهتری نسبت به پارسال داشته باشیم.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای تهران با بیان اینکه بعد از سال‌ها مطالعه بر روی طرح علاج‌بخشی و فرار آب سد لار سرانجام راه چاره آن نهایی شد، گفت: قرار شد خروج غیرمعمول آب سد لار با ایجاد یک تونل به طول ۲۷ کیلومتر به نیروگاه کلان منتقل شود. محمدرضا بختیاری با اشاره به اینکه برای ایجاد و احداث این تونل پیمانکار آن انتخاب شده است، اظهار داشت: سد لار که توسط یک شرکت خارجی مکان‌یابی و احداث شده است، از سال ۱۳۶۰ که آگیری شد، فرار آب داشت، بنابراین اقدامات زیادی برای جلوگیری از فرار آب صورت گرفته است، اما به دلیل موقعیت زمین و منطقه حفره‌های زیادی در زیر سد ایجاد شده و جلوگیری از فرار آب به هیچ‌وجه امکان‌پذیر نشد، بنابراین به نظر می‌رسد بهترین روش همانا انتقال آب باشد. به گفته وی، سد لار در میان بسیاری از سدها در دنیا رتبه اول را در فرار آب دارد. بختیاری در پاسخ به این سؤال که با توجه به بارش‌های اخیر،

مدیران کسب و کار و کارآفرینان خواستار شدند

پویایی بخش خصوصی موجب رونق کسب و کار می شود

پیام آبادگران
فروردین ۱۳۹۶
شماره ۳۵۳

۴۴ به درستی عملیاتی و اجرایی بشود. هادی سیاری با بیان اینکه بخش خصوصی جلوتر از بخش دولتی حرکت می کند، اظهارداشت: دولت و قانونگذاران باید بخش خصوصی را یاری کنند و با فرصت دادن به بخش خصوصی در کنار کسب و کار سنتی ارتقای اقتصادی را برای جامعه رقم بزنند. وی خاطر نشان کرد: اگر بخش خصوصی در همه بخش های اقتصادی اثرگذار شود و مردم به صورت عملیاتی و اجرایی وارد صحنه اقتصادی بشوند رشد اقتصادی و سرانه ملی ما با کشورهای توسعه یافته رقابت می کند.

دولت ها در کارآفرینی نقشی ندارند

در ادامه اصغر جهانگیری، کارآفرین برترکشوری گفت و گویی درباره مشکلات کارآفرینی در شرایط اقتصادی فعلی و نقش دولت اظهارداشت: دولت ها هیچ نقشی

کسب و کار دانسته و گفت: با توجه به رتبه پایین ایران در تجارت الکترونیک و روند سنتی کسب و کار کشور، حضور در عرصه رقابت اقتصادی دهکده جهانی از طریق رشد تجارت الکترونیک ضروری به نظر می رسد. وی با اشاره به برداشتن گام های اساسی برای ایجاد کسب و کار به روز، تاکید کرد: مجموعه های خصوصی آموزش کسب و کار نقش بسزایی در رشد اقتصادی و دانش محور شدن کسب و کار دارند و همچنین فرصت رقابت در دنیا را ایجاد و روند شکل گیری آن را تسهیل می کنند.

اجرایی شدن صحیح اصل ۴۴

در ادامه رئیس انجمن کسب و کار ایران درباره نقاط قوت و ضعف بخش خصوصی، گفت: زمانی کسب و کار در هر کشوری پویا می شود که بخش خصوصی واقعی و اصل

بزرگ ترین گردهمایی فعالان کسب و کار با حضور فعالان فرهنگی، اقتصادی و ورزشی، اعضای شورای شهر، مدیران بانک های خصوصی، هنرمندان و جمعی از فارغ التحصیلان دوره های MBA و DBA، پنجم اسفند ماه ۹۵ در باشگاه دیپلماتیک وزارت امور خارجه برگزار شد. در جشن فارغ التحصیلان مدرسه عالی کسب و کار ماهان که با مشارکت ۱۵۰۰ نفر برگزار شد از کارآفرینان برتر و چهره های ماندگار کشور و همچنین از اساتید مقطع کارشناسی ارشد و دکترای تقدیر به عمل آمد.

در همین راستا مجید سیاری، رئیس کانون کارآفرینان استان تهران با اعلام این خبر که مدرسه عالی کسب و کار ماهان در سال ۹۶ با ۴ دانشگاه بزرگ دنیا در دوره های DBA و MBA همکاری خواهد داشت، برگزاری مراسم این چینی را بسیار موثر درهم اندیشی و ایجاد انگیزه برای فعالان حوزه

در کارآفرینی ندارند و فقط مسئولیت‌های حاکمیتی را بر عهده دارد و در قانون هم تعریفی برای نقش کارآفرینی دولت وجود ندارد و اگر جوانان در انتظار حمایت مالی دولت برای کارآفرینی هستند باید بدانند پول به تنهایی اشتغال ایجاد نمی‌کند و برای ایجاد یک کسب و کار باید ایده، راهکار، ابزار، سرمایه و بازار فراهم باشد و اگر یکی از این گزینه‌ها را هم دولت فراهم کند بقیه برعهده کارآفرین است.

وی افزود: به دلیل شکل‌گیری سریع هوش مصنوعی و از بین رفتن ۷۰ درصدی مشاغل بشر، تکنولوژی جای ابزار انسانی را خواهد گرفت و در آینده وارث صدها میلیون انسان بیکار خواهیم بود که دولت‌ها به تازگی با این پدیده آشنا شده‌اند.

ضرورت حذف مدرک‌گرایی از دانشگاه‌ها

جهانگیری با بیان اینکه سیستم دانشگاهی کهنه، بیکاری ۱۰ میلیونی را به همراه داشته است در پاسخ به سؤالی درباره حذف رشته‌های فاقد بازار کار که به تازگی از سوی وزارت علوم اعلام شده، گفت: وقتی قرار است به رشد ۸ درصدی اقتصادی برسیم دولت باید سالانه ۷۰۰ هزار شغل ایجاد کند در حالی که با خیل عظیم فارغ‌التحصیلان بیکار و احتساب آمار بیکاری قبلی، نمی‌توان بحران اشتغال را حل کرد و تکنولوژی هم که بر بیکاری می‌افزاید پس تنها راه کاهش بیکاری، آموزش مهارت به شکل جدی در دانشگاه‌ها در قالب شناساندن منابع و فرصت‌های شغلی و خلق ثروت است.

این کارآفرین نمونه کشور، برگزاری گردهمایی بخش خصوصی را فرصتی برای جوانان و آشنایی با رهبران کسب و کار و متخصصین دانست که به تولید و کارهای بزرگ منجر می‌شود و از دولت خواست برای استفاده از منابع عظیم ثروت که اشتغال جوانان را به دنبال دارد، بودجه‌ای فراهم کند.

بخش خصوصی سرمایه‌گیر نیست است

عضو هیأت رئیسه اتاق بازرگانی تهران با بیان این‌که بخش خصوصی کشور سرمایه‌گیر نیست است، گفت: کشورهایی که بر پایه سرمایه‌انسانی برنامه‌ریزی کردند به توسعه رسیده‌اند.

فاطمه مقیمی در مراسم گردهمایی رهبران کسب و کار و فارغ‌التحصیلان دوره‌های MBA و DBA در خصوص اهمیت بخش خصوصی به عنوان سرمایه‌گیرنده در جامعه اظهار کرد: بزرگترین منابع ماندگار همه جوامع سرمایه‌های انسانی است و سرمایه‌های نفتی مثل همه منابع طبیعی مسیر رو به زوال دارند، کشورهایی که بر پایه سرمایه‌انسانی برنامه‌ریزی کردند به توسعه رسیده‌اند.

وی تصریح کرد: کارآفرینی‌ها هم از تفکر خلاق و نواندیشی سرمایه‌های انسانی شکل گرفته که توانسته‌اند توانمندی جامعه را بالا برده و رشد اقتصادی را تضمین کنند. وی ادامه داد: پس باید این سرمایه‌ها، آموزش داده شوند و به عنوان مجموعه خلاق به صورت فردی یا سازمانی و یا با نگاه

سازمان کارآفرین محور، درون سازمان‌ها، پیاده‌سازی شوند که در حال حاضر این مهم را بخش خصوصی و مدارس غیردولتی کسب و کار برعهده گرفته‌اند.

همه کارآفرینان فعلی مربوط به گذشته هستند

شاهرخ ظهیری کارآفرین دیگر کشورمان، شرایط فعلی کارآفرینی در کشور را نامناسب و دشوار عنوان کرد و گفت: محیط اقتصادی ضعیف امکان نسخه نویسی برای کارآفرینی را نمی‌دهد و همه کارآفرینان فعلی مربوط به گذشته هستند.

وی حمایت دولت را از صنایع و فضای کسب و کار بسیار موثر دانست و گفت: بخش خصوصی با تفکر خلاقانه خود و بدون حمایت رشد کرده و هیچگاه بخش دولتی شرایط را برای رشد بخش خصوصی فراهم نکرده است.

با توجه به این که سال گذشته، سالی پراز تحولات و اتفاقات برای دولت بوده است، از نظر شما عملکرد دولت در بخش های اقتصادی چگونه بوده است؟

خوشبختانه در این سال دولت در تعدادی از شاخص های مهم اقتصادی کارنامه موفقیت آمیزی عرضه کرده که می توان به مواردی از آن اشاره کرد: به طور حتم یکی از دستاوردهای مهم دولت پس از برجام را باید ایجاد ثبات در اقتصاد ایران دانست. اگرچه در اواخر سال جهشی در قیمت ارز صورت گرفت ولی در خصوص سایر کالاها ثبات نسبی در بازار حاکم بود.

از نظر کارشناسان یکی از موفقیت های بزرگ دولت کنترل تورم بوده است. شما کارنامه دولت را در این بخش چگونه ارزیابی می کنید؟

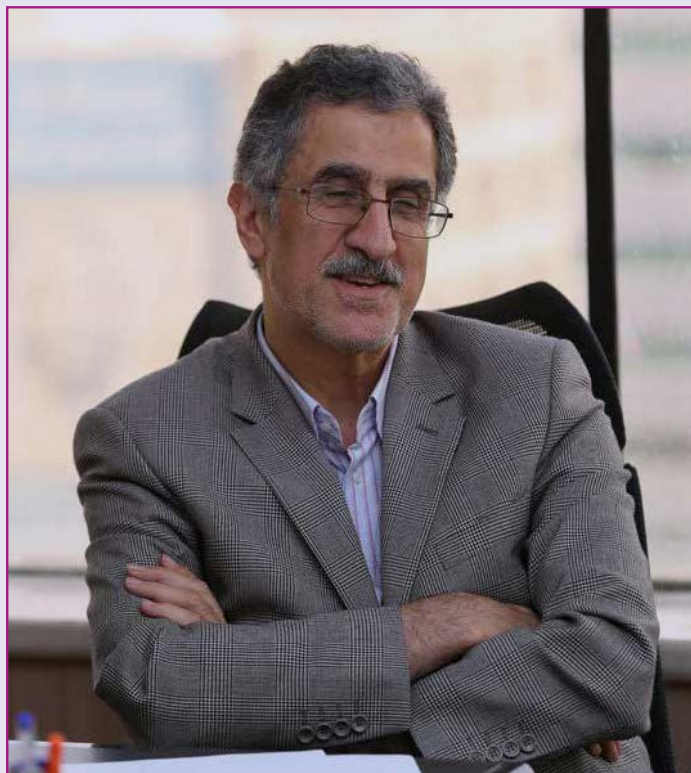
روند حرکت نزولی تورم از سال ۹۲ آغاز شد و خوشبختانه در سال ۹۵ به زیر ۱۰ درصد کاهش یافت و امید است که این روند همچنان ادامه یابد و در سال ۹۶ نیز به سمت تثبیت تورم تک رقیمی برویم.

به همین ترتیب، سال ۹۵ برخلاف سال ۹۴ که رشد اقتصادی کشور در اکثر بخش ها منفی بود، با نرخ رشد اقتصادی ۶٫۸ همراهی شد. اگرچه بخش ساختمان با رشد منفی روبه روست و تقاضا آن طور که باید تحریک نشده است. به همین دلیل هم احساس رونق در جامعه احساس نمی شود.

به عنوان نماینده بخش خصوصی آیا در سال گذشته اثرات توافق هسته ای و برجام را در اقتصاد کشور شاهد بودید؟

توافق هسته ای و برجام موجب شده تا رابطه اقتصاد ایران و جهان دوباره برقرار شود. بر پایه همین توافق، سال ۹۵ با بهبود قابل تقدیر روابط ایران و کشورهای دیگر جهان همراهی بود. اعزام هیأت های ایرانی به کشورهای اروپایی و حضور بیش از ۱۸۰ هیأت خارجی طی دو سال در ایران نشانه هایی قابل تقدیر از این موضوع است.

بر همین اساس، شکل جدید قراردادهای نفتی جهت جذب سرمایه گذاران خارجی در اواسط سال به امضا رسید که باعث شد سرمایه گذاران خارجی ترغیب به سرمایه گذاری

رئیس اتاق بازرگانی تهران مطرح کرد:

دولت باید ساختارهای درآمدی خود را اصلاح کند

مسعود خوانساری رئیس اتاق بازرگانی تهران می گوید: «دولت قدرت و سرمایه کافی برای حرکت در مسیر توسعه ندارد و بنابراین نیاز اقتصاد ایران به سرمایه گذار خارجی خواسته ای اصولی و خارج از شعارهای مرسوم سیاسی است.»

بخش خصوصی یکی از بخش های مهم اقتصاد هر کشور محسوب می شود؛ خصوصا برای اقتصادهایی که کمترین تکیه به دولت دارند، اساس اقتصاد برپایه بخش خصوصی شکل می گیرد. سالهاست که اقتصاد ایران تلاش می کند از نقش دولت در اقتصاد بکاهد و بر نقش بخش خصوصی بیفزاید، تلاشی که اگرچه بیش از دو دهه است که رسماً آغاز شده اما هنوز در ابتدای مسیر قرار دارد. هرچند در این مسیر قوانین و مقررات به تدریج اصلاح شده و فضا برای جهش بخش خصوصی آماده شده، اما در عمل رویه های دولتی مانع حرکت بخش خصوصی است. موضوعی که به یکی از گلابه های دائمی این بخش تبدیل شده است.

اتاق بازرگانی و صنایع و معادن تهران یکی از حوزه های فعال اقتصاد کشور است. نهادی که در سال ۹۵ هر هفته مرکز توجه رسانه ها قرار داشت. اعضای اتاق با طرح نظرات و پیشنهادات خود بارها دولت را خطاب قرار دادند. مسعود خوانساری رئیس پارلمان بخش خصوصی تهران، مرکز این نقدها و پیشنهادات بود. هر ماه در نشست هیات نمایندگان اتاق بازرگانی و صنایع و معادن تهران، وضعیت اقتصاد کشور بررسی می شد و نظرات بخش خصوصی جهت ارائه به دولت ارایه می شد.

پیشنهاداتی که به اذعان برخی از اعضا بعضاً مورد توجه دولت قرار گرفت و اجرایی هم می شد. بی شک بخش خصوصی برای سال جدید نظرات و پیشنهاداتی دارد؛ در گفت و گو با خبرنگار آنلاین مسعود خوانساری، رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن تهران عملکرد اقتصادی دولت در سال گذشته، را مورد بررسی قرار داده و در این گفت و گو چشم انداز دولت در سال جدید مورد بحث قرار گرفته است.

در صنعت نفت ایران شوند. ویژگی این بخش دو برابر شدن فروش نفت و صادرات نفت بود که توانست درآمد کشور را با وجود کاهش قیمت نفت در هر بشکه، به مقدار زیادی افزایش دهد.

سال گذشته شما در اغلب نشست‌های اتاق تهران، گلابیه‌هایی از دولت به عنوان موضع بخش خصوصی مطرح می‌کردید، نتیجه این نقدها را در عمل چه شد؟ برای سال جدید چه پیشنهادهای در راستای تحکیم روابط دولت و بخش خصوصی دارید؟

با تمام موفقیت‌هایی که دولت توانست در سال ۹۵ کسب کند، هنوز ناکامی‌هایی در برخی از شاخص‌ها باقی است که به دو مورد آنها می‌توان اشاره کرد: اولین مورد نرخ بیکاری است. اگرچه اعلام شد در سال جاری حدود ۷۰۰ هزار شغل جدید ایجاد شد ولی با توجه به ورود افراد جوان و فارغ‌التحصیلان به بازار کار نرخ بیکاری کماکان بالای ۱۲ درصد را نشان می‌دهد.

مورد دوم نظام بانکی است. اقتصاد ایران وابستگی زیادی به بانک دارد و به تعبیری اقتصاد ایران بانک محور است. آنچه طی یک دهه گذشته اتفاق افتاد، سرمایه بانک‌ها به یغما رفت. بدهی‌های معوق از استاندارد جهانی فراتر رفت و به علت عدم شفافیت حساب‌ها و عدم تطبیق با ثرم‌های جهانی نتوانست کمکی به اقتصاد رکودزده ایران کند. دولت هم اگرچه تلاش زیادی در جهت شفاف‌سازی و نظم دادن به بانک‌ها به عمل آورد ولی موفقیت چندانی تا به حال کسب نکرده است.

شرایط کشور را در سال ۹۶ چگونه پیش‌بینی می‌کنید؟ دولت باید چه دستور کاری در پیش بگیرد؟

سال ۹۶ با تحولات سیاسی در کشور همراه است. اما به هر حال چه با تداوم فعالیت این دولت و چه حضور دولتی دیگر، نباید به استراتژی‌های آسیب‌وارد شود. نظام و دولت نشان داده‌اند که با هدف‌گذاری درست و دقیق می‌توان به نتایج مناسبی رسید. همان‌طور که در پرونده هسته‌ای و کاهش نرخ تورم این اتفاق افتاد. به همین دلیل

برای سال ۹۶ هم می‌توان هدف‌گذاری عقلانی و منطقی در مورد چند موضوع خاص داشت.

به طور مثال فضای کسب و کار، قطعاً اصلاح و بازسازی فضای کسب و کار نیاز غیرقابل انکار جامعه و اقتصاد ایران است. هرچند دولت گام‌هایی در این جهت برداشته است ولی هنوز فضای کسب و کار ایران به اندازه کافی برای فعالیت‌های بیشتر و سودمندتر مهیا نیست. برای بهبود فضای کسب و کار هم به طور خاص باید به چند مؤلفه توجه ویژه داشت:

- ۱- کاهش اندازه دولت
 - ۲- کاهش میزان دخالت‌های دولت در اقتصاد
 - ۳- ساماندهی وضعیت صدور مجوزها و ایجاد شفافیت در اقتصاد کشور
- این موارد می‌توانند مهم‌ترین اولویت‌ها برای بهبود فضای کسب و کار باشند. کشور به ایجاد اشتغال بیشتر نیاز دارد و برای تحقق این هدف میزان سرمایه‌گذاری‌های بخش خصوصی باید افزایش یابد. این اتفاق هم تا زمانی که این سه مورد اصلاح نشود، به سادگی رخ نمی‌دهد.

یکی از مواردی که بخش خصوصی بر آن اصرار دارد، تک‌نرخ کردن ارز است، برغم آنکه این مطالبه حامیان جدید در دولت دارد، چرا دولت نتوانست ارز را تک‌نرخ کند؟ پیشنهاد شما در این باره چیست؟

پیشنهاد من اصلاح ساختارهای درآمدی

یکی از بزرگ‌ترین موانع پیش روی اقتصاد ایران موضوع تنگنای منابع است. دولت قدرت و سرمایه کافی برای حرکت در مسیر توسعه ندارد و بنابراین نیاز اقتصاد ایران به سرمایه‌گذار خارجی خواسته‌ای اصولی و خارج از شعارهای مرسوم سیاسی است. اما سرمایه‌گذار خارجی در شرایطی که مشکلات اقتصاد ایران اصلاح نشود، امکان و فرصت حضور نمی‌یابد.

دولت است. بخش‌های غیرشفاف و فسادزای اقتصاد ایران شرایطی را رقم زده‌اند که مسیر رو به رشد اقتصاد کشور با اختلال جدی مواجه می‌کند. به همین دلیل باید به سرعت و دقت در مورد این موضوعات تصمیم‌گیری صورت گیرد. به طور مثال، دولت در سال ۹۵ توفیقی برای یکسان‌سازی نرخ ارز نداشت. این در حالی است که موضوع ارز دوزخی یکی از فسادبرانگیزترین بخش‌های اقتصاد به شمار می‌آید که لطماتی به بخش تولیدی کشور وارد می‌کند و به قاچاق بیشتر هم منجر می‌شود. البته که باید تاکید کرد خواسته بخش خصوصی واقعی‌سازی نرخ ارز است که این موضوع را نباید با گران کردن ارز مترادف دانست.

نقد دیگر شما موضوع یارانه‌ها چه در بخش انرژی و چه یارانه نقدی بوده است، دولت برای حل این مشکل چه باید بکند؟

قیمت حامل‌های انرژی همچنان مسئله‌ای حل نشده و بحران‌زا در اقتصاد ایران است. عدم اصلاح قیمت حامل‌های انرژی منجر به هدررفت منابع، آلودگی محیط زیست و از بین رفتن امکان برای رقابت شرکت‌های حمل و نقل بخش خصوصی می‌شود. با توجه به این موضوعات دولت باید تصمیمی شجاعانه در مورد نرخ حامل‌های انرژی بگیرد. در آخر موضوع پرداخت یارانه نقدی به مردم همچنان باقی است و دولت ترجیح داد که در این حوزه اقدام اصلاحی انجام ندهد.

به نظر شما بزرگ‌ترین مانع پیش روی اقتصاد ایران در سال جاری چیست؟

یکی از بزرگ‌ترین موانع پیش روی اقتصاد ایران موضوع تنگنای منابع است. دولت قدرت و سرمایه کافی برای حرکت در مسیر توسعه ندارد و بنابراین نیاز اقتصاد ایران به سرمایه‌گذار خارجی خواسته‌ای اصولی و خارج از شعارهای مرسوم سیاسی است. اما سرمایه‌گذار خارجی در شرایطی که مشکلات اقتصاد ایران اصلاح نشود، امکان و فرصت حضور نمی‌یابد. اصلاح فضای کسب و کار و ایجاد ثبات سیاسی مهم‌ترین خواسته سرمایه‌گذار خارجی است. در لایه‌های پایین‌تر موضوع فساد و رانت نیز مانع دیگری

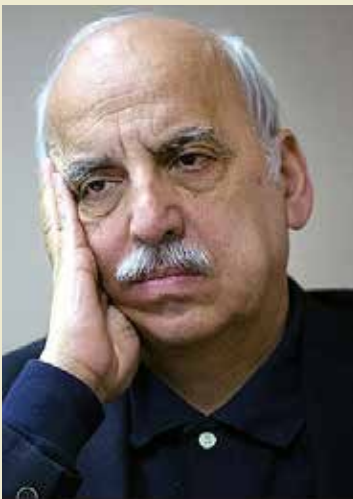

به شمار می‌آید که پیش پای حضور آنان قرار می‌گیرد.

در سال ۹۵ اتاق بازرگانی تهران چه رویکردهایی داشت؟

به طور حتم یکی از مهمترین دست‌آوردهای اتاق در سال قبل به موضوع مالیات و تامین اجتماعی برمی‌گردد. خوشبختانه به پیشنهاد اتاق بازرگانی تهران برای اولین بار در تاریخ اقتصاد ایران، دریافت مالیات سال ۱۳۹۵ و ۱۳۹۴ بنگاه‌های کوچک و متوسط براساس اظهارنامه مالیاتی آنها انجام می‌شود. این اقدام دولت گامی تعیین‌کننده

در سال ۹۶ با همراهی و مشارکت بیشتر بیش از ۱۶ هزار عضو خود بتواند بیش از گذشته در عرصه خدمت‌رسانی به بخش خصوصی حضوری فعال داشته باشد. به طور حتم زمانی بخش خصوصی ایران می‌تواند در پیشانی اقتصاد کشور قرار گیرد که صدای واحد، تخصصی و کارآمد از آن شنیده شود و این مهم بدون همکاری ممکن نیست. امید است که در سال آینده ارتباط میان پارلمان بخش خصوصی و اعضا افزایش یابد و از طریق تحقق این هدف و با همفکری بیشتر، موانع بزرگ پیش روی فعالیت‌های بخش خصوصی از میان برداشته شود.

عبده تبریزی مطرح کرد:

رشد اقتصادی سال ۹۵ تکرارشدنی نیست

حسین عبده‌تبریزی اقتصاددان کشور، با اذعان به اینکه سیاست اقتصادی نئوکلاسیک‌ها در این دولت اجرا شد، گفت: دولت روحانی پولی نداشته که خرج اقتصاد

با توجه به اینکه در آستانه انتخابات ریاست جمهوری قرار داریم تأثیر آن را بر اقتصاد چگونه ارزیابی می‌کنید؟ گروه‌های سیاسی باید دقت داشته باشند که آینده کشور را فدای بازی‌های سیاسی زودگذر نکنند. هر اقدام و رفتار و حتی شعاری که ثبات اقتصاد کشور را برهم بزند، خطری جدی برای آینده اقتصاد ایران به وجود می‌آورد و قطعاً پذیرفتنی نیست. حرکت در مدار اخلاق، دوری از رفتارهایی مانند افشاگری و همچنین اظهارنظرهای تخصصی در حوزه‌های ملتهب و حساس، نیاز مهم کشور در این دوره است. اقتصاد ایران می‌تواند با هدف‌گیری دقیق و منطقی در مسیری حرکت کند که به اقتصادی برتر در منطقه تبدیل شود. این مهم هم زمانی محقق می‌شود که همه فعالیت‌های کشور زیر سایه وحدت برای توسعه صورت گیرد.

و قابل تقدیر در جهت توسعه اقتصاد کشور، بهبود فضای کسب‌وکار و تشویق بنگاه‌های کوچک و متوسط به کار و تلاش بیشتر است که در جلسه ستاد اقتصاد مقاومتی با این اصل موافقت شد پیش از این توافقاتی صورت گرفت که بر مبنای آن بررسی دفاتر توسط تامین اجتماعی به حالت منطقی خود بازگشت. همچنین در سال ۹۵ به کوشش اتاق تهران و پس از ارسال نامه‌ای به معاون اول رئیس‌جمهور مشکل مالیات تسعیر ارز موارد دیگری فضای کسب و کار را دچار مشکل کرده بود، برطرف شد. طی سال ۹۵، اتاق تهران هم سعی کرد تا با رویکردی جدید که بر محور تعامل بیشتر با اعضا استوار باشد، نقش پررنگ‌تری در کنش‌های اقتصادی ایفا کند و خدمات بهتر و مناسب‌تری به فعالان اقتصادی ارائه دهد. البته که اتاق تهران به عنوان قدیمی‌ترین نهاد مدنی و تخصصی ایران امیدوار است که

کند و رشد ۹۵ قطعا تکرارشدنی نیست. حسین عبده تبریزی با بیان اینکه نرخ رشد در سه فصل پیاپی سال ۹۵ به ترتیب ۷,۵ درصد، ۱۱ درصد و ۱۵ درصد بود که می توان گفت نرخ رشد ۱۰ درصدی را داشتیم، افزود: بخش درخور توجهی از این رشد اقتصادی مرتبط با افزایش درآمدهای نفتی بود که قطعا تکرارشدنی نیست؛ اما در عین حال این رشد در کنار تورم زیر ۱۰ درصدی و ایجاد اشتغال، حادث شده است. با این وجود، نمی توان گفت رکود داریم؛ هرچند ممکن است مردم این رشد را احساس نکنند. این اقتصاددان و استاد دانشگاه گفت: هنوز رشد حادث شده از ناحیه نفت به اقتصاد تزریق نشده است و اینکه مردم رشد را در زندگی خود احساس نمی کنند، ناشی از این امر است؛ اما به هر حال، نرخ تورم کنترل شده است.

عبده تبریزی افزود: دولت یازدهم در حالی دولت را تحویل گرفت که نرخ رشد منفی بود. به تدریج این نرخ منفی ابتدا به صفر نزدیک شد و سپس به سمت مثبت شدن پیش رفت و در مجموع در این سال ها روند روبه رشد بوده است. این در حالی است که دولت قبل، هیچ کاری برای ایجاد اشتغال نکرده و حجم زیادی از بی کاران، از فارغ التحصیلان دانشگاهی گرفته تا دیگر اقشار، به این دولت به ارث رسیده؛ اما آنچه از نرخ بی کاری خطرناک تر است، نرخ پایین مشارکت است. این استاد دانشگاه افزود: همه کشورها همواره به گونه ای با نرخ تورم بازی می کنند که به نرخ رشد آسیب وارد نکند و امروز هنوز نرخ تورم در کشور بالا است و در این شرایط نباید یک حباب جدید به اقتصاد اضافه کرد. حباب ها هیچگاه رشد ایجاد نمی کنند. وی گفت: سیاست دولت در سال های اخیر برای کنترل نرخ تورم، قطعا سیاست درستی بوده است. قطعا کسانی که برایشان حجم پول در اقتصاد مهم است، به خوبی متوجه می شوند که دولت در این سال ها به هیچ وجه سیاست انقباضی اتخاذ نکرد و اگر در اقتصاد خرج نکرده، اصولا پولی برای این کار نداشته است.

وی اظهار کرد: بخشی از دستاورد دولت برای کنترل تورم، حاصل سیاست خاصی نیست؛ چرا که اصولا در پی کاهش قدرت خرید مردم،

تقاضای کل کاهش یافته است؛ به طوری که در سال ۹۴ نسبت به سال ۸۶، حدود ۱۵ درصد در شهرها و ۳۵ درصد در روستاها از درآمد مردم به دلیل سیاست های دولت گذشته آسیب دیده است و این در حالی است که در این سال ها، دولت درآمد نفتی بسیار خوبی داشته است. این روند از سال ۸۶ در اقتصاد نمودار شد و میزان پس انداز مردم عمدتا مربوط به پیش از سال ۸۵ است.

وی ادامه داد: به طور کلی دولت کنونی وقتی با کاهش قیمت نفت مواجه شد، نتوانست روند منفی در اقتصاد را به گذشته بازگرداند؛ این امر موجب شده تا امروز میزان حقیقی

این دولت تلاش کرده تا در این جهت حرکت کند؛ اما ابزارهای لازم را که قیمت نفت یکی از مهم ترین آنهاست، در اختیار نداشته است.

وجود فساد گسترده امکان توسعه را با محدودیت جدی مواجه می کند؛ اما همه ابزارهای کنترل فساد در اختیار دولت نیست، بلکه مرجع اصلی کنترل فساد قوه قضائیه است.

درآمد دولت حتی از سال ۹۰ نیز کمتر باشد؛ به طوری که در بودجه سال ۹۶، دولت حداکثر ۵ تا ۱۰ هزار میلیارد تومان بیشتر برای هزینه کرد در طرح های عمرانی در اختیار ندارد. بخشی از قدرت خرید مردم به دلیل ناتوانی در ایجاد اشتغال در دوره هشت ساله دولت گذشته از بین رفت. آمارها حاکی از ایجاد حداکثر ۷۰ تا ۸۰ هزار فرصت شغلی در این سال ها است و دولت حجم عظیمی از نیروی بی کار را برای دولت بعد به ارث گذاشت. در کنار این وضعیت، دولت فعلی حجم عظیمی از بدهی را به ارث برده است. این در حالی است که اگر نرخ رشد ۵,۳ درصدی دولت اصلاحات ادامه می یافت، امروز درآمد سرانه ایرانیان ۶۰ درصد بالاتر از رقم فعلی بود. این دولت تلاش کرده تا در این جهت حرکت کند؛ اما ابزارهای لازم را که قیمت نفت یکی از مهم ترین آنهاست، در اختیار نداشته است. این استاد دانشگاه افزود: بزجام به افزایش

دوبرابری درآمد نفت منجر شده است و این دستاورد مهم دولت یازدهم است. وی گفت: در همین شرایط با توافق دولت و مجلس، سهم صندوق توسعه ملی از درآمدهای نفتی از ۲۰ درصد به ۳۰ درصد افزایش یافته است و این به مفهوم حرکت به سمت اقتصاد مالیات محور است. هرچند این تصمیم فشار فوق العاده ای به منابع دولت وارد و امکاناتش را محدودتر کرد.

عبده تبریزی ادامه داد: از سوی دیگر برای ارزیابی دولت باید شرایط صندوق های بازنشستگی و تعهدات متعددی مانند مسکن مهر به جامانده از دولت قبلی را هم مدنظر داشته باشیم.

وی افزود: وجود فساد گسترده امکان توسعه را با محدودیت جدی مواجه می کند؛ اما همه ابزارهای کنترل فساد در اختیار دولت نیست، بلکه مرجع اصلی کنترل فساد قوه قضائیه است.

تقدم مدیریت ریسک بر مدیریت بحران

در اولین نشست مقدماتی کنفرانس ایمن سازی شهرها و مدیریت ریسک مطرح شد

پیام آبادگران
فروردین ۱۳۹۶
شماره ۳۵۳

سرمايه گذارى و فرهنگ سازى شود.

مهندس منوچهر ملکيانى فرد رئيس هيات مديره دوره بيست و دوم سندیکا نيز عنوان کرد: مبحث سوم از سال ۹۲ اجرائی شده است. گفته می شود ویرایش مبحث سوم عمدتاً مربوط به حریق است و قرار است به صورت مستحکم تری با مبحثی مستقل یا در قالب مبحث سوم بحث مقاوم سازی و سبک سازی ساختمان در برابر زلزله نیز مطرح شود. ویرایش سوم از ۹۶/۴/۱ اجرائی خواهد شد اما هنوز نسخه نهایی آن به دست ما نرسیده است تا بدانیم محتوای دقیق آن چیست. هدف از کنفرانس نیز پرداختن به مباحث کلی ایمن سازی، مقاوم سازی و سبک سازی ساختمان و جایگاه آن در قوانین و آئین نامه ها است.

دکتر مجید قاسمی:

کنفرانس ایمن سازی شهرها و مدیریت ریسک هم می تواند در این امر مثرتر باشد. البته از آنجایی که به ویرایش سوم دسترسی نداریم باید برای دریافت آن از وزارت نامه نگاری شود و در اختیار تشکلهای قرار گیرد.

مهندس منوچهر ملکيانى فرد:

متأسفانه ساختمان که باید مامن امنی برای انسانها باشد با استفاده نکردن از دانش به مدفن انسانها تبدیل می شود. به غیر از بحثهای ایمنی و معنوی، از بعد اقتصادی هم مقاوم سازی ساختمانها به عنوان سرمایه های ملی اهمیت دارد.

اولین نشست مقدماتی کنفرانس ایمن سازی شهرها و مدیریت ریسک روز دوشنبه ۲۳ اسفند با حضور نمایندگان تشکلهای و انجمنها و نهادهای مختلف بخش خصوصی در سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران برگزار شد.

این جلسه با ورود حاضران به مبحث سوم ساختمان و بحث ایمن سازی، مقاوم سازی و سبک سازی آغاز شد، و مهندس «تیمور هنریخش» نماینده جامعه مهندسان مشاور ایران با اشاره به آتش سوزی پلاسکو، عنوان کرد: به لحاظ سازه ای می توان به گونه ای طراحی را پیش برد که خرابی پیش رونده پیش نیاید و خسارت به طور موضعی در جایی متوقف شود. در واقع مقاوم سازی ساختمان در برابر زلزله و آتش بحث جدی مملکت است و باید به نوعی برای آن

وی افزود: به نظر من بحث ایمن سازی را نمی‌توان در دل بحث‌های دیگر قرار داد و به دلیل اهمیت موضوع باید به طور مستقل به آن پرداخت. کسانی که بعد از زلزله بم از آنجا بازدید داشتند دیدند که به اندازه استفاده از دانش مهندسی، تخریب حاصل از زلزله کنترل شده بود. متاسفانه ساختمان که باید مامن امنی برای انسانها باشد با استفاده نکردن از دانش به مدفن انسانها تبدیل می‌شود. به غیر از بحث‌های ایمنی و معنوی، از بعد اقتصادی هم مقاوم سازی ساختمان‌ها به عنوان سرمایه‌های ملی اهمیت دارد.

مهندس اصغر جلال زاده رئیس انجمن مهندسی ارزش ایران نیز با بیان اینکه ایمنی در برابر حریق و زلزله فرق دارد، عنوان کرد: در زلزله باید هم در طراحی و هم در اجرا ایمنی لحاظ شود. ولی در حریق دوره بهره برداری هم مهم است. در کشورهای توسعه یافته مانور حریق برگزار می‌شود تا در زمان حریق آسیب پذیری صفر شود و در عین حال آسیب پذیری با دستورالعمل دوره بهره وری حل شود. ساختمان پلاسکو از مقاوم ترین ساختمانهای ایران بود و باید تمام مواردی که منجر به آن اتفاق شد بررسی و کارشناسی شود.

دکتر مجید قاسمی رئیس شورای انجمن‌های

علمی ایران نیز با بیان اینکه آقای دکتر آخوندی با طرح میحث سازنده پاسخگو، نشان داده که وزارت راه و شهرسازی به بحث مقاوم سازی و ایمن سازی اهمیت می‌دهد، افزود: اگر ویرایش سوم میحث سوم منتشر شود می‌توان در کنفرانس ضمن ترویج آن به نکات ضعف و قدرت آن پرداخت. البته در سال ۱۳۹۵ برای اجرای ماده ۳۳ نظام مهندسی دستور داده شده از ۹۶/۴/۱ ویرایش سوم میحث سوم استفاده شود. اما تا ۹۶/۱۱/۳۰ می‌توان از هر دو ویرایش دوم و سوم استفاده کرد و بنابراین در این فاصله می‌توان بدون اندیشیدن به توقف اجرای ویرایش سوم میحث سوم، نگرانی‌ها یا نقدهای احتمالی را به مسئولان منتقل کرد. کنفرانس ایمن سازی، شهرها و مدیریت ریسک هم می‌تواند در این امر مثرتر باشد. البته از آنجایی که به ویرایش سوم دسترسی نداریم باید برای دریافت آن از وزارت نامه نگاری شود و در اختیار تشکله قرار گیرد.

علی حاج اشرفی نیز با تاکید روی این نکته که کمیته ریسک و بیمه در سندیکا تشکیل شده است عنوان کرد: باید از صنعت بیمه نیز برای حضور فعال در این کنفرانس دعوت شود. محافظت از سرمایه ملی و جان افراد با نگرش سیستمی و مدیریت ریسک ممکن است. که مهندس جلال زاده نیز در تأیید

سخنان ایشان عنوان کرد: متاسفانه ما تقدم مدیریت ریسک بر مدیریت بحران را قبول نداریم. مدیریت ریسک باید نهادینه شود. اگر ریسکی را مدیریت نکنیم تبدیل به بحران خواهد شد.

در ادامه این جلسه و با طرح شدن موضوعات مختلف درباره ایمن سازی، مقاوم سازی و سبک سازی در برابر زلزله و حریق، حاضران که از انجمن مهندسی بتن ایران، انجمن سازه ایران، بانکهای بخش خصوصی، انجمن خوردگی ایران و ... بودند درباره نحوه انتخاب کمیته علمی- تخصصی، و کمیته برگزاری به بحث پرداختند و مقرر شد تا زمانی که این کمیته‌ها شکل بگیرند و تشکله نمایندگان خود را برای حضور در کمیته‌ها - تا ۲۰ فروردین - معرفی کنند، کمیته موقتی تشکیل شود. با توجه به نظر حاضران نشست، مخاطبان این کنفرانس جامعه مهندسی، سیاستگذاران و مردم خواهند بود. تاریخ اولیه برگزاری کنفرانس ۱۲ یا ۱۳ تیر خواهد بود.

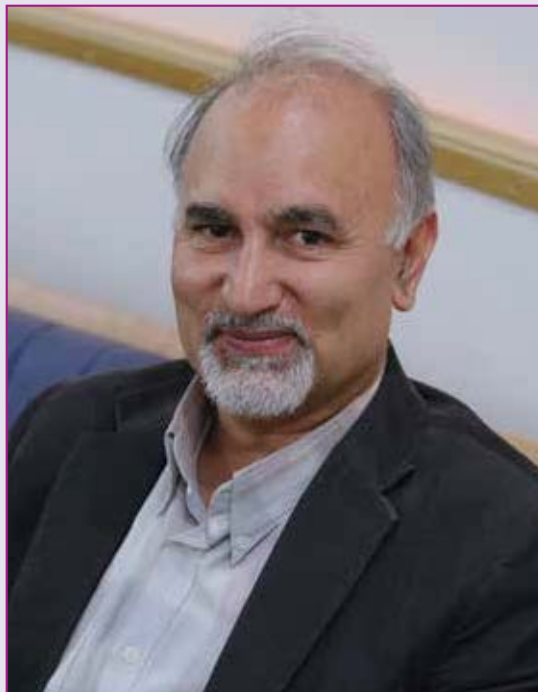
در پایان جلسه مهندس ملکبانی فرد با اعلام این نکته که نتایج این نشست برای حاضران در جلسه ارسال خواهد شد، ابراز امیدواری کرد کنفرانسی پرمخاطب و با حضور افراد تأثیرگذار برگزار شود.

رسیدگی به شکایات قانون مناقصات

"قانون برگزاری مناقصات" در ۲۶ بهمن ماه ۱۳۸۳ پس از تصویب مجلس شورای اسلامی توسط رئیس جمهور وقت برای اجرا به وزارت امور اقتصادی و دارایی و سایر دستگاه‌های اجرایی ابلاغ گردید. در ماده ۷ این قانون به منظور رسیدگی به دعاوی بین مناقصه‌گر و مناقصه‌گزار مرجعی به نام "هیات رسیدگی به شکایات" تعیین شده و در ماده ۸ قانون وظایف این هیات معین گردیده است. این وظایف عبارتند از: الف) رسیدگی به اعتراضات مربوط به اجرا نشدن هر یک از مواد این قانون، ب) صدور رای تجدید یا لغو مناقصه. در این ماده مواردی که مشمول رسیدگی توسط هیات نیستند نیز ذکر گردیده‌اند. تبصره ذیل این ماده دایره بر پیشنهاد آئین‌نامه اجرایی رسیدگی به شکایات توسط سازمان برنامه و بودجه، و وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب آن توسط هیات وزیران می‌باشد. در ماده ۲۴ قانون مناقصات یکی از علل تجدید و یا لغو مناقصه، رای هیات رسیدگی به شکایات ذکر شده و در ماده ۲۵ نحوه رسیدگی به شکایات توضیح داده شده است. چنانچه هر یک از مناقصه‌گران نسبت به اجرا نشدن موادی از قانون برگزاری مناقصات اعتراض داشته باشد، می‌تواند به بالاترین مقام دستگاه مناقصه‌گزار شکایت کند و دستگاه مذکور مکلف است در مهلت ۱۵ روز کاری رسیدگی‌های لازم را بعمل آورده و در صورت وارد دانستن اعتراض، مطابق مقررات مربوط اقدام نماید، در غیر این صورت، جوابیه لازم را به شاکی اعلام می‌کند. در صورت عدم پذیرش نتیجه توسط شاکی، هیات رسیدگی به شکایات موضوع را بررسی و رای قطعی را طی ۱۵ روز اعلام خواهد کرد.

با گذشت پنج سال از تصویب قانون فوق، "قانون اساسنامه هیات رسیدگی به شکایات قانون برگزاری مناقصات" در تاریخ ۲۵ فروردین ۱۳۸۹ پس از تصویب مجلس شورای اسلامی توسط رئیس جمهور وقت جهت اجرا ابلاغ می‌گردد. در این قانون ترکیب هیات‌های رسیدگی در مرکز کشور و هر یک از استان‌ها، رسمیت جلسات، حضور شاکی در جلسات برای ادای توضیحات، حدود صلاحیت و اختیارات هیات، تمهیدات رسیدگی، مهلت‌های رسیدگی، نحوه رسیدگی و اعلام

جایگاه قوانین مناقصات و واگذاری‌ها در پیشبرد پروژه‌های نیمه‌تمام

دکتر علی اکبر نجفی

به نظر می‌رسد دستگاه‌های اجرایی و فعالان ساخت و ساز در کشور التفات چندانی به قوانین موجود در عرصه مناقصات ندارند و حتی ممکن است برخی از دست‌اندرکاران از مفاد چنین قوانینی بی‌اطلاع باشند. ای بسا برخی از آنها که اطلاع کافی از وجود این قوانین دارند، به اجرای واقعی و منصفانه آنها خوش بین نیستند. لذا با توجه به اینکه شخصیت‌های حقیقی و حقوقی فعال در صنعت احداث بیشترین نقش را در اجرایی شدن قوانین مرتبط با خود دارند، لازم است به جایگاه و محتوای این قوانین پرداخته شود تا علاوه بر خاصیت بازدارندگی، در احقاق حقوق ایشان مورد استفاده قرار گیرد. از سوی دیگر، باتوجه به وجود چندهزار پروژه نیمه‌تمام در کشور و تصمیم دولت مبنی بر واگذاری این پروژه‌ها به بخش خصوصی، ایجاد سازوکاری برای واگذاری رقابتی آنها و رسیدگی به شکایات احتمالی ضروری به نظر می‌رسد.

پیام‌آبادگران
فروردین ۱۳۹۶
شماره ۳۵۳

رای و اطلاع‌رسانی عمومی توضیح داده شده است. در ماده ۱۳ این قانون، مقرر شده آئین‌نامه اجرائی این قانون ظرف سه ماه توسط سازمان برنامه و بودجه، و وزارت امور اقتصادی و دارائی پیشنهاد و به تصویب هیات وزیران برسد.

ترکیب هیات مرکزی رسیدگی علاوه بر یک نفر دبیر هیات که با حکم رئیس سازمان مدیریت منصوب می‌شود به شرح زیر است: معاون ذریبط سازمان مدیریت، نماینده وزیر یا رئیس سازمان ذریبط در سطح معاون، معاون هزینه وزارت دارائی و خزانه‌دار کل، معاون حقوقی رئیس جمهور، نماینده تشکل صنفی مربوط، یک نفر قاضی مجرب با معرفی رئیس قوه قضائیه. ترکیب هیات‌های استانی علاوه بر دبیر هیات که با حکم استاندار منصوب می‌شود به شرح زیر است: استاندار یا یکی از معاونان ذریبط، رئیس دستگاه مناقصه‌گزار، رئیس سازمان دارائی استان، رئیس تشکل صنفی مربوطه، یک نفر قاضی به انتخاب رئیس قوه قضائیه. ترکیب هیات‌های رسیدگی نشانگر اهمیتی است که قانون‌گزار برای برگزاری مناقصه منطبق بر قانون مناقصات و رسیدگی منصفانه در صورت شکایت از برگزاری یک مناقصه، قائل است. خصوصاً حضور شخص معاون حقوقی رئیس جمهور در هیات که نفر دوم در قوه مجریه محسوب می‌شود، همراه با حضور یک قاضی مجرب، تاکید بر اهمیت رسیدگی حقوقی و قانونی به شکایات مناقصات است. «آئین‌نامه اجرائی قانون اساسنامه هیات رسیدگی به شکایات قانون برگزاری مناقصات» بالاخره در تاریخ ۲۴ اسفندماه ۱۳۸۹ بصورت تصویب نامه هیات وزیران به دو دستگاه فوق‌الذکر و رونوشت آن به کلیه دستگاه‌های اجرائی ابلاغ می‌گردد. در این آئین‌نامه، نحوه طرح شکایت، تشکیل جلسات هیات و صدور رای تشریح شده و کلیه دستگاه‌های اجرائی موظف شده‌اند اطلاعات قراردادهای خود را برای درج در بانک اطلاعاتی ارسال دارند تا در صورت لزوم در اختیار هیات قرار گیرد.

سوابق نشان می‌دهد هیات مرکزی رسیدگی به شکایات مناقصات تا دولت یازدهم که در سال ۱۳۹۲ کار خود را آغاز کرد، تشکیل نشده و به هیچ شکایتی رسیدگی نکرده است.

گفته می‌شود ده‌ها شکایت طی سال‌های ۸۹ تا ۹۲ به معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور واصل شده که به دلیل عدم تشکیل هیات مرکزی بلا اقدام مانده‌اند. هیات مرکزی در پائیز سال ۱۳۹۲ با ابتکار عمل و همت معاون حقوقی رئیس جمهور که ریاست هیات را به عهده گرفت، فعال شد، در حالیکه با انبوهی از شکایات که روی هم انباشته شده بودند روبرو گردید. طبق گزارش دکتر الهام امین‌زاده، معاون

"قانون برگزاری مناقصات" و "قانون اساسنامه هیات رسیدگی به شکایات قانون برگزاری مناقصات" قوانین کاملاً گویا و شفاف برای صحت برگزاری و اجرای عدالت در مناقصات‌اند و دومی در واقع اولی را تکمیل می‌کند تا راه‌گشایی برای قانون‌شکنی وجود نداشته باشد.

حقوقی رئیس جمهور در سه سال اول دولت یازدهم، «این هیات در خلال سال‌های ۹۲ تا ۹۵ چندین جلسه را تشکیل داده و به بررسی و تصمیم‌گیری در مورد پرونده شکایات مناقصات دولتی پرداخته و سعی نموده که در تصمیمات خود دغدغه‌های بخش خصوصی و رویکردهای بخش دولتی را لحاظ نماید.»^(۱)

آنچه از منظر شرکت‌های فعال در صنعت احداث به عنوان بدنه قابل توجهی از فعالان بخش خصوصی مهم به نظر می‌رسد، امکان رقابت عادلانه در مناقصات است. این امر که از سال‌ها پیش مطرح بوده، در مجلس هفتم و دولت هشتم به صورت یک دغدغه جدی درآمد و منجر به وضع قوانین مشخص و صریح گردیده است. «قانون برگزاری مناقصات» و «قانون اساسنامه هیات رسیدگی به شکایات قانون برگزاری مناقصات» قوانین کاملاً گویا و شفاف برای صحت برگزاری و اجرای عدالت در مناقصات‌اند و دومی در واقع اولی را تکمیل می‌کند تا راه‌گشایی برای قانون‌شکنی وجود نداشته باشد. «آئین‌نامه اجرائی قانون اساسنامه هیات رسیدگی به شکایات قانون برگزاری مناقصات» نیز نحوه کار را به خوبی بیان می‌کند و عملاً شرایط کافی و سازوکار لازم برای رسیدگی به شکایات را فراهم

نموده است. (۲)

از آنجا که یکی از شعارهای بحق دولت حاضر دفع مفاسد اقتصادی و بهره‌برداری رانتی است، تجلی اقدام در این رابطه جلوگیری از وقوع عمل خلاف قانون در برگزاری مناقصات است، زیرا بروز خلاف در مناقصات از مصادیق بارز فساد دولتی و تضییع حق درستکاران بخش خصوصی است. یکی از عوامل جدی اختلال کسب و کار، عدم رسیدگی به تخلفات مناقصه‌گزاران در برگزاری مناقصات است و این امر علاوه بر دلسردی بخش خصوصی تجری برخی مسئولان را موجب می‌شود، لذا جا دارد اعضای تشکل‌های صنعت احداث از این حق قانونی استفاده نمایند. (۳)

ظرفیت دیگری که بایستی مورد بهره‌برداری اعضای تشکل‌های صنعت احداث قرار گیرد، منشور حقوق شهروندی است. باتوجه به سابقه مثبت معاون حقوقی قبلی رئیس جمهور در تلاش برای رفع موانع کسب و کار که در کمیته ماده ۷۶ نیز شاهد آن بوده‌ایم (۴)، می‌توان با استناد به مواد ۱۹ تا ۲۴ و ۶۸ تا ۷۲ منشور حقوق شهروندی که در تاریخ ۲۹ آذرماه ۱۳۹۵ رونمایی و ابلاغ گردید، حقوق فعالان عرصه احداث را از دستیار ویژه رئیس جمهور در امور حقوق شهروندی خواستار شویم. مواد ۱۹ تا ۲۴ تحت عنوان «حق اداره شایسته و حسن تدبیر» و مواد ۶۸ تا ۷۲ تحت عنوان «حق اقتصاد شفاف و رقابتی» در منشور حقوق شهروندی آمده‌اند. (۵)

واگذاری طرح‌های تملک

دارایی‌های سرمایه‌ای

موضوع ارتقای نقش دولت از تصدی‌گری به حاکمیتی دهه‌هاست که در جهان مطرح است. در کشور ما هم سال‌هاست ضرورت کوچک‌سازی دولت و ایفای نقش سیاست‌گذاری به جای عملیاتی، مورد بحث قرار گرفته است. در ماده ۱۳۵ قانون برنامه چهارم توسعه مصوب ۱۳۸۳ امور حاکمیتی و تصدی و مصادیق آن بیان شده و در ماده ۲۲۰ برنامه پنجم توسعه مصوب سال ۱۳۸۹ بطور صریح اجازه واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به مردم داده شده است. (۶)

در سال‌های اوج درآمدهای دولت ناشی از فروش نفت، هزاران پروژه ملی و استانی

تعریف و بسیاری از آنها به روش فراخوان و برگزاری مناقصه به اجرا درآمدند. در اوایل دهه ۱۳۹۰ که از یک سو تحریم‌ها تشدید و در نتیجه انتقال پول نفت مشکل شد و از سوی دیگر با کاهش بهای نفت درآمدهای نفتی دولت تقلیل یافت، باتوجه به عدم کفایت درآمدهای مالیاتی و پرداخت‌های هنگفت مستمر مربوط به قانون هدفمندی یارانه‌ها، نه تنها شاهد برگزاری مناقصه جدیدی نبودیم، بلکه امکان تامین بودجه همه این پروژه‌ها مطابق پیش‌بینی اولیه وجود نداشت در حالیکه میزان پیشرفت فیزیکی آنها متفاوت بود. (۷) لذا موضوع واگذاری این پروژه‌ها به سرمایه‌گذاران مطرح (۸) و در چارچوب قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) که با عنوان «طرح الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و اصلاحات و الحاقات بعدی آن» به مجلس شورای اسلامی تقدیم شده بود، پس از تصویب در مجلس و تأیید شورای نگهبان، در تاریخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۳ به دولت ابلاغ گردید. (۹)

طبق ماده ۲۷ این قانون به دولت اجازه داده می‌شود اقدامات زیر را به عمل آورد:
الف. واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید و نیمه‌تمام و تکمیل‌شده و آماده بهره‌برداری در قالب قراردادهای شرایط مورد تصویب شورای اقتصاد با تعیین نحوه

تأمین مالی دوره ساخت (فاینانس)، پرداخت هزینه‌های بهره‌برداری یا خرید خدمات در مدت قرارداد با رعایت استانداردهای اجرای کیفیت خدمات و نهایتاً واگذاری طرح پس از دوره قرارداد به بخش غیردولتی با حفظ کاربری.

ب. واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام و تکمیل‌شده که خدمات آنها قابل عرضه توسط بخش غیردولتی است به صورت نقد و اقساط به بخش غیردولتی با حفظ کاربری.

ج. واگذاری مالکیت، حق بهره‌برداری و یا بهره‌برداری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قابل واگذاری و نیز اموال منقول و غیرمنقول و حقوق مالی مازاد بر نیاز دولت با حفظ کاربری.

متعاقباً "دستورالعمل شرایط واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید، نیمه‌تمام، تکمیل‌شده و آماده بهره‌برداری به بخش غیردولتی" موضوع ماده ۲۷ فوق توسط سازمان مدیریت تهیه و به شورای اقتصاد ارسال و مورد تصویب قرار گرفت. رئیس جمهور سازمان برنامه و بودجه را مأمور اجرای این قانون نمود و مقرر شد مطالعه‌ای روی پروژه‌ها انجام شود تا پروژه‌های قابل واگذاری شناسائی شوند. لذا هم وزارتخانه‌ها و هم استانداری‌ها از طریق سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی مسئول شدند

بی‌نوشته‌ها:

۱- گزارش عملکرد الهام امین زاده در معاونت حقوقی ریاست جمهوری، سایت تابناک، تاریخ انتشار ۲۶ مرداد ۱۳۹۵، کد خبر ۶۱۵۱۲۷

۲- لازم به یادآوری است که در طی سال‌های گذشته مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی مطالعاتی روی قانون مناقصات و نحوه اجرای آن به عمل آورده و با ارائه ارزیابی و آسیب‌شناسی، نقائص را شناسایی و اصلاحاتی را پیشنهاد نموده است. برای اطلاعات بیشتر رجوع کنید به مقاله آقای شهرام حلاج تحت عنوان "پیشنهاد روشی برای ارزیابی قوانین و مقررات با مطالعه موردی مقررات برگزاری مناقصات" در فصلنامه مجلس و راهبرد، سال بیست و دوم، شماره هشتادویک، بهار ۱۳۹۴

۳- یکی از مواردی که در هیات رسیدگی به شکایات مناقصات متشکل از افراد مطلع و دلسوز در سال ۱۳۹۴ مورد بررسی قرار گرفت، شکایت یکی از شرکت‌های عضو سندیکا از برگزاری مناقصه ای در سال ۱۳۹۳ بود که طی چند جلسه رسیدگی با حضور مناقصه‌گرو مناقصه‌گزار و استفاده از افراد صاحب نظر منتهی به نتیجه گردید.

۴- ماده ۷۶ قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴-۱۳۹۰): "اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران موظف است با همکاری و حضور اتاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران و شورای اصناف کشور، نسبت به شناسایی قوانین، مقررات و بخشنامه‌های مخل تولید و سرمایه‌گذاری در ایران اقدام نماید و با نظرخواهی مستمر از تشکلهای تولیدی و صادراتی سراسر کشور و بررسی و پردازش مشکلات و خواسته‌های آنها بطور مستمر گزارشها و پیشنهادهایی را تهیه و به کمیته‌ای متشکل از دو نفر از هر قوه به انتخاب رئیس آن قوه ارائه دهد. کمیته مذکور موظف است ضمن بررسی پیشنهادهای ارائه‌شده راهکارهای قانونی لازم را بررسی و پیگیری نماید."

۵- ماده ۶۸ منشور حقوق شهروندی: "شهروندان در حق دستیابی به فرصت‌های اقتصادی و امکانات و خدمات عمومی و دولتی برابرند. انعقاد قراردادهای و بیمان‌های بخش عمومی و دولتی با بخش خصوصی و اعطای هر نوع مجوز در حوزه اقتصادی به شهروندان باید با رعایت قوانین و مقررات مربوط و رقابت منصفانه در دستیابی به فرصت‌ها و امکانات انجام شود." ماده ۷۰ منشور حقوق شهروندی: "حق شهروندان است که به صورت برابر و با شفافیت کامل از اطلاعات اقتصادی و از جمله اطلاعات مربوط به برگزاری مزایده‌ها و مناقصه‌ها مطلع شوند."

۶- ماده ۲۲۰. به دولت اجازه داده می‌شود حسب مورد در چهارچوب شرایط و انواع قراردادهای واگذاری مصوب شورای اقتصاد در خصوص طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای اقدامات زیر را به عمل آورد:

الف. واگذاری طرحهای تملک دارایی سرمایه‌ای جدید و نیمه‌تمام و تکمیل‌شده و آماده بهره‌برداری در قالب قراردادهای و شرایط مورد تصویب شورای اقتصاد با تعیین نحوه تأمین مالی دوره ساخت (فاینانس)، پرداخت هزینه‌های بهره‌برداری یا خرید خدمات در مدت قرارداد، با رعایت استانداردهای اجرای کیفیت خدمات و نهایتاً واگذاری طرح پس از دوره قرارداد به بخش غیردولتی

ب. واگذاری طرحهای تملک دارایی سرمایه‌ای نیمه‌تمام و تکمیل‌شده که خدمات آنها قابل عرضه توسط بخش غیردولتی است به صورت نقد و اقساط به بخش غیردولتی

ج. واگذاری حق بهره‌برداری طرحهای تملک دارایی سرمایه‌ای قابل واگذاری و نیز اموال منقول و غیرمنقول و حقوق مالی مازاد بر نیاز دولت و دستگاههای اجرایی

د. واگذاری مالکیت و یا بهره‌برداری طرحهای تملک دارایی سرمایه‌ای قابل واگذاری و نیز اموال منقول و غیرمنقول و حقوق مالی مازاد بر نیاز دولت و دستگاههای اجرایی

۷- معاون اول رئیس جمهور در ششمین کنفرانس بین‌المللی صنعت احداث و انرژی که روز ۷ اسفندماه ۹۵ برگزار شد اظهار داشت: "در حال حاضر حدود ۸۰ هزار پروژه عمرانی نیمه تمام در کشور وجود دارد که برای تکمیل این پروژه‌ها اعتباری بالغ بر ۵۰۰ هزار میلیارد تومان لازم است و بودجه دولت بسیار اندک است و امکان اجرای این پروژه‌ها با بودجه دولتی میسر نیست."

۸- موضوع مشارکت بخش عمومی و خصوصی منحصر به شرایط ایران نمی‌باشد و بسیاری از کشورها از سال‌ها قبل با شیوه Public-Private Partnership اقدام به اجرا و بهره‌برداری از پروژه‌ها نموده‌اند. اخیراً حتی کشورهای ثروتمند منطقه در مواجهه با کاهش درآمدهای نفتی مبادرت به دعوت از سرمایه‌گذاران در قالب پارادایم فوق کرده‌اند.

۹- قانون فوق مشتمل بر هشتاد و شش ماده و سی تبصره و شامل تبیین مسائلی مرتبط با وزارت خانه‌ها و سازمان‌های مختلف، صندوق توسعه ملی، بانک‌ها و غیره می‌باشد.

۱۰- این لیست در پایگاه اطلاع‌رسانی "مشارکت عمومی-خصوصی" سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به آدرس <http://ppp.mporg.ir/Portal> قابل دسترسی است.

۱۱- این دستورالعمل که شامل ۱۲ ماده و ۳۰ تبصره خطاب به کلیه دستگاههای اجرایی می‌باشد در آدرس فوق قابل دسترسی است.

ارائه نماید. آنچه در دستورالعمل وجود ندارد روش فراخوان و برگزاری و گذاری است درحالی‌که طی سال‌های قبل بالاخره قانون برگزاری مناقصات و قانون رسیدگی به شکایات مناقصات مصوب شده بودند. به منظور رسیدگی به دعاوی بین مناقصه‌گرو و مناقصه‌گزار مرجعی به نام «هیات رسیدگی به شکایات» تعیین شده بود در حالی‌که برای رسیدگی به دعاوی بین سرمایه‌گذار و سرمایه‌پذیر مرجعی مشخص نشده و نحوه رسیدگی به شکایات نیز ذکر نگردیده است. بنابراین پیشنهاد می‌شود اکنون که در آغاز راه واگذاری پروژه‌ها هستیم و قبل از آنکه بیش از این وارد فرایند واگذاری پروژه‌ها شویم، ابتدا قانون برگزاری مناقصات و سپس قانون رسیدگی به شکایات و واگذاری تهیه و تصویب و ابلاغ گردند. نقش بازاریابی و چینی قوانینی شاید بیش از اعمال آنها موثر باشد و در صورت وجود چنین قوانینی از واگذاری‌های خلاف و بروز شکایت پیشگیری خواهد شد. در عین حال چنانچه دعاوی مطرح شود قابل رسیدگی و احقاق حق خواهند بود. در این رابطه استفاده از تجربیات مربوط به برگزاری مناقصات و رسیدگی به شکایات مناقصات می‌تواند راهگشا باشد.

تا پروژه‌های نیمه‌تمام را برای تکمیل و پروژه‌های پایان یافته را برای بهره‌برداری به سازمان مدیریت معرفی نمایند. در این مرحله سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در مواجهه با ابهامات پیش آمده، اصلاحات پیشنهادی برای دستورالعمل فوق را به شورای اقتصاد ارائه و مصوبه ۱۴۲۶۰۰ مورخ ۹۴/۷/۴ شورای اقتصاد را دریافت نمود. این مصوبه یکبار دیگر به درخواست سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور توسط شورای اقتصاد اصلاح شد و در تاریخ ۹۵/۴/۵ توسط سازمان مدیریت به کلیه دستگاه‌های اجرایی ابلاغ گردید. اکنون لیست نهائی شده پروژه‌های قابل واگذاری توسط دستگاه‌های اجرایی تهیه و توسط سازمان مدیریت برای عموم ارائه گردیده است (۱۰). دستورالعمل نهائی نیز موجود است و شامل مطالب زیر می‌باشد: تعاریف، ساز و کار اجرایی واگذاری، وظایف سازمان و شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان، فرآیند انتخاب سرمایه‌گذار، روش‌های واگذاری پروژه، تعیین قیمت اولیه پروژه، تأمین مالی دوره ساخت و فروش محصول پروژه، مشوق‌ها و تضامین (۱۱). در این دستورالعمل سازمان موظف شده دستورالعمل‌ها و آموزش‌های لازم را

پایام‌آبادگران
فروردین ۱۳۹۶
شماره ۳۵۳

دشت‌های ایران در فصل بهار

فصل بهار در دشت‌هایی که با سخاوت هر آنچه دارند به انسان‌ها پیشکش می‌کنند، می‌تواند یکی از روح‌انگیزترین تجربه‌های زندگی هر فرد باشد و چه نیکوست که ما نیز در قالب گردشگر در مقابل این سخاوت زمین، قدری سپاسگزار بوده و این میراث دیرین را برای نسل‌های آینده سالم و پاکیزه نگاه داریم.

باشگاه خبرنگاران: طبیعت‌گردانی که به دشت ناز سفر می‌کنند، این امکان را دارند که در کنار تماشای گوزن زرد ایرانی، از تماشای شوکاها، مرال‌ها، قرقاول‌ها و گربه‌های وحشی که در این دشت زیبا وجود دارند بهره ببرند. قطعاً گذراندن یک روز یا حتی یک نیم‌روز از روزهای

پیام‌آبادگران
فروردین ۱۳۹۶
شماره ۳۵۳

لواسان را پشت سر بگذارید تا به روستای افجه برسید، در شمال این روستا دشت در انتظار شما، آغوش باز کرده است.

دشت نرگس، فارس

نرگس‌زارهای زیبای فارس با وسعت تقریبی ۶۵ هکتار در شهرستان کازرون قرار دارد. این مجموعه دشت‌ها که مهم‌ترین آنها در دو منطقه جره و بلبلک قرار دارند می‌توان به جرات یکی از بهترین مقصدهای گردشگری در زمستان به ویژه بهمن و اسفند دانست. بوته‌های نرگس این دشت‌های وسیع در بهمن به گل می‌نشینند و منظره‌ای چشم‌نواز را به همراه رایحه‌ای بهشتی به گردشگران عرضه می‌کند. گرچه در برخی مناطق دیگر فارس همچون خفر، شیراز و فراشبند دشت‌های نرگس وجود دارد اما کیفیت نرگس‌زارهای کازرون بسیار بالاتر است. نرگس‌های این دشت‌ها به بسیاری از مناطق داخل کشور و کشورهای

دشت هویج، تهران

این دشت که به گُرچال نیز شهرت دارد در البرز مرکزی، بالای روستای افجه شهرستان شمیران در استان تهران، قرار دارد. علت نامگذاری این دشت، کاشت هویج در آن در روزگاران گذشته بوده است. البته امروزه اثری از هویج در آن نمی‌توان یافت. در ضلع شمالی این دشت، گردنه افجه قرار دارد که بقایای راهی مالرو در آن دیده می‌شود. این راه، دشت هویج را به دشت لار و دیگر ارتفاعات البرز مرکزی مرتبط می‌سازد. قله ریزان، آتشفکوه، مهرچال و پرشون از قله‌های مجاور دشت هویج محسوب می‌شوند. دشت هویج یکی از مکان‌های مورد علاقه گردشگران طبیعت‌گرد تهرانی است که در آن چادر زده و چند روزی را در دامان طبیعت می‌گذرانند. اگر بخواهید از تهران به دشت هویج سفر کنید، باید حدود ۵ کیلومتر در جاده لشکرک طی کنید و

حاشیه خلیج فارس صادر می‌شود. نرگس شهلاهی کازرون از جمله نوع نرگس‌هایی است که از نظر مرغوبیت، شرایط منحصربه‌فردی دارد.

دشت مغان . اردبیل

دشت مغان یکی از زیباترین دشت‌ها و چشم‌اندازهای طبیعی کشور محسوب می‌شود. این دشت که در ساحل جنوبی رود ارس و غرب دریاچه مازندران واقع شده جلگه‌ای است در شمالی‌ترین قسمت

زبان محلی اشک مریم نامیده می‌شوند، در اواخر فروردین ماه به گل می‌نشینند و تا اواخر اردیبهشت گل‌های خود را حفظ می‌کنند.

دشت ناز . مازندران

دشت ناز در ۲۹ کیلومتری شمال شرقی ساری در مازندران واقع شده است. این دشت با وسعتی حدود ۵۶ هکتار از سال ۱۳۴۶ به‌عنوان پناهگاهی برای حفاظت و تکثیر گوزن زرد ایرانی یکی از نادرترین

گونه‌های گوزن در جهان، در نظر گرفته شد. به طور کلی دشت ناز منطقه‌ای کوهستانی است که از جنگل‌های هیرکانی تشکیل شده است. این دشت با داشتن بیش از ۴۴۷ گونه گیاهی یکی از مهم‌ترین اکوسیستم‌های طبیعی ایران را داراست. طبیعت‌گردانی که به دشت ناز سفر می‌کنند، این امکان را دارند که در کنار تماشای گوزن زرد ایرانی، از تماشای شوکاه، مرال‌ها، قرقاول‌ها و گربه‌های وحشی موجود در این دشت بهره‌برند. البته باید توجه داشت که ورود به چنین منطقه زیستی حساسی به‌عنوان گردشگر یا طبیعت‌گرد باید با اجازه و نظارت محیط بانان و حضور راهنمایان حرفه‌ای صورت گیرد.

دشت ترازو . هرمزگان

ترازو دشت گسترده‌ای در بادیه جنوبی «کوخرد» شهرستان بستک در غرب استان هرمزگان است. این دشت در ناحیه تنب ترازو واقع است. دشت ترازو در واقع نخلستان وسیعی است به همراه زمین کشت جو و گندم. آب انبارها (برکه‌های) متعددی نیز در این دشت پهناور وجود دارد. در فصل زمستان و بهار و بعد از بارش باران، آکال (گیاهی از تیره ریشه‌داران رده قارچ‌ها که پس از باران می‌روید) به شکل غیر قابل تصور در این دشت تشکیل می‌شود، مردم کوخرد در این موسم برای جمع کردن خیر (خوراکی خوشمزه و مقوی این منطقه) و اکال گروه‌گروه به آنجا می‌روند. درختان سمروکنار تنومندی در دشت ترازو وجود دارند و گردشگرانی که به آنجا می‌روند در سایه این درختان بزرگ منزل می‌گیرند.

استان اردبیل. این دشت به سبب حاصلخیزی خاک و شرایط مساعد آب و هوایی به‌عنوان یکی از قطب‌های کشاورزی و دامپروری ایران شهرت دارد. دشت مغان همچنین از لحاظ زیست محیطی نیز یکی از مهم‌ترین مناطق نادر پرندگان مهاجر محسوب می‌شود. به سبب تنوع و نایابی این پرندگان، دشت مغان به‌عنوان یکی از جاذبه‌های مهم گردشگران طبیعت‌گرد و تماشایران پرندگان شناخته می‌شود. دشت مغان از سه شهر گرمی، بیله سوار و پارس‌آباد تشکیل شده است. طبق منابع یک سوم این دشت در ایران قرار دارد و مابقی در جمهوری آذربایجان است.

دشت لاله‌های واژگون . چهارمحال و بختیاری

مشهورترین دشت لاله در ایران، دشت لاله‌های واژگون شهرستان کوهرنگ است که در ۹۰ کیلومتری شهرکرد در استان چهارمحال و بختیاری قرار دارد. این دشت که یکی از مناطق حفاظت شده محیط زیست ایران است، با مساحتی حدود ۳۶۰۰ هکتار یکی از مراکز اصلی رویش گونه گیاهی کمیاب و زیبای لاله واژگون محسوب می‌شود. این گل‌های منحصربه‌فرد که در زبان مردم محلی «اشک‌مریم» خوانده می‌شوند، از اواخر فروردین می‌شکفند و تا اواخر اردیبهشت به مدت یک ماه چشم‌انداز بی نظیری را به گردشگران بی‌شماری عرضه می‌کنند. رویشگاه اصلی این گیاه نادر، دامنه کوه‌های آبکاسه خوربه، گرگانک و مناطق بنواستکی و مله زرده است. لاله‌های واژگون، که در

آبشار نام نیک یکی از مناطق نمونه گردشگری استان سمنان را تشکیل داده اند. گل های شقایق از اواسط اردیبهشت می رویند و تا اواخر بهار به حیات خود ادامه داده و چهره این دشت را یکسره گلگون می کنند. همه ساله توره های طبیعت گردی بسیاری به خصوص از تهران، گرگان، بجنورد و مشهد راهی این دشت حاصلخیزی می شوند و از زیبایی منحصر به فرد آن لذت می برند.

مسیر دسترسی آن به گونه ای است که پس از طی ۶۰ کیلومتر از مسیر شاهرود - مشهد با رسیدن به شهر میامی به سمت شمال تغییر مسیر داده و در نهایت به منطقه کالپوش منتهی می شود.

دشت لار. مازندران

دشت لار از شمال به کوه های شهرستان نور مازندران، از جنوب به آبدلی، از غرب به خاتون بارگاه و گرمابدر لواسان کوچک، از جنوب غربی به لواسان بزرگ، از شرق و شمال شرقی به کوه دماوند و از جنوب شرقی به پلور مازندران می رسد. بر این اساس در تقسیمات کشوری، بخشی از دشت لار که به نوعی در کوهپایه دماوند واقع شده، جزو بخش لاریجان شهرستان آمل استان مازندران محسوب شده و بخشی دیگر در بخش لواسانات شهرستان شمیران استان تهران قرار گرفته است.

وسعت دشت لار حدود ۷۳۵۰۰ هکتار است. این دشت سال ۵۴ به پارک ملی تبدیل شد و سپس سال ۶۱ بر اساس مصوبه شورای عالی حفاظت محیط زیست به عنوان منطقه حفاظت شده اعلام شد.

به دلیل مشکلات زیست محیطی پیش آمده در دشت لار از سال ۷۰ برخی مناطق این دشت به عنوان مکان های شکار و تیراندازی ممنوع تحت مراقبت قرار گرفت. از مهم ترین جاذبه های گردشگری دشت لار می توان به رود و دریاچه لار که در پشت سد لار پدید آمده اشاره کرد. این دریاچه ۲۰ کیلومتری، سالانه گردشگران بسیاری را به خود جذب می کند.

ابن اسفندیار در کتاب تاریخ طبرستان به سال ۶۱۳ هجری می نویسد: و مازندران محدث است به حکم آنکه مازندران بحد مغربست و به مازندران پادشاهی بود چون رستم زال آنجا شد او را بکشت. منسوب این ولایت را موز اندرون گفتند به سبب آنکه موز نام کوهیست از حد گیلان کشیده تا به لار و قصران که موز کوه گویند همچنین تا بجایم یعنی این ولایت درون کوه موزست.

دشت شقایق های وحشی در دامنه های کوهستانی تالش در شمال گیلان قرار دارد. این دشت که از چشم اندازهای منحصر به فرد منطقه تالش محسوب می شود، در خرداد به گل می نشیند. عمر تقریبی این گل ها یک ماه است. در سال های اخیر با ورود بی رویه گردشگران و انجام رفتارهای تخریبی همچون چیدن گل ها، دویدن در میان دشت و لگد مال کردن آنها و... این دشت به شدت آسیب دیده است. با توجه به این که شقایق های وحشی از دسته گیاهان خودرو هستند و با چنین رفتارهای غیرمسئولانه ای سال به سال از وسعت این دشت ها کاسته می شود. چرای بی رویه دام نیز از دیگر مشکلات این دشت زیباست که مانع از گرده گیری و غنچه افشانی شقایق های وحشی می گردد.

دشت بزرگ. خوزستان

منطقه نمونه گردشگری دشت بزرگ در شهرستان ایذه در فاصله تقریبی ۲۵۷ کیلومتری از مرکز خوزستان واقع شده است. این دشت در محدوده منطقه حفاظت شده «شالو مونگشت» که از مناطق حفاظت شده محیط زیست خوزستان محسوب می شود، قرار گرفته است.

این منطقه توسط کوه های مجاور احاطه شده و دارای سکنه عشایر کوچ رو بوده که در زمستان به این مناطق وارد و در تابستان از مناطق کوچ می کنند. کوهستانی بودن، وجود مناظر زیبای طبیعی و دور بودن از هیاهوی شهر باعث شده است تا در همه فصول سال علاقمندان زیادی جهت تفریح و استراحت به این منطقه بیایند.

دشت بزرگ دارای تنوع گیاهی زیادی است که علاوه بر ایجاد چشم اندازهای طبیعی فوق العاده، اهمیت زیستی بالایی دارد. از مهم ترین گونه های گیاهی این منطقه می توان به بلوط، انار، زبان گنجشک، آویشن و کرفس وحشی اشاره کرد.

دشت بزرگ همچنین دارای تنوع جانوری بالایی است که از مهم ترین آنها می توان به پلنگ، خرس قهوه ای، سنجاب ایرانی، تیرمار، خدنگ کوچک، سنجابک درختی، پرندگان شکاری، گرز مار، مار سرسیاه و مار کوتوله پارسی اشاره کرد. گردشگرانی که به این دشت سفر می کنند این امکان را دارند که از جاذبه های تاریخی و طبیعی شهرستان های لردگان و ایذه که بسیار متنوع نیز هستند، بازدید کنند.

دشت شقایق کالپوش. سمنان

دشت شقایق های کالپوش در ۲۰۰ کیلومتری شمال شرقی شاهرود حد فاصل شهرستان شاهرود و گنبد کاووس واقع شده است.

این دشت به همراه دشت آفتابگردان ها، جنگل دشت شاد، جنگل و

معاون امور مسکن و ساختمان وزیر راه و شهرسازی گفت: مردم ایران حوادث را جدی نمی‌گیرند و حداقل‌های ایمنی را در برابر حوادث رعایت نمی‌کنند. حامد مظاهریان در جریان بازدید از مناطق زلزله زده خراسان رضوی افزود: پس از وقوع یک حادثه مردم بدون بررسی دلایل و مولفه‌های ایمنی، فقط درباره حادثه صحبت می‌کنند لذا باید انگاره‌ای که در ذهن مردم در خصوص ایمنی در برابر زلزله، آتش سوزی و رانندگی وجود دارد، تغییر کند.

وی بیان کرد: برای نمونه در گزارشی که از حادثه پلاسکو بدست آمد، به وضوح گفته شده است که ۶۴ درصد از خانه‌های مردم ایران فاقد هرگونه وسیله اطفاء حریق است. وی تاکید کرد: در مرحله نخست باید آگاهی مردم نسبت به ایمنی در برابر حوادث تقویت شود تا در زمان وقوع آن، مردم همیاران اصلی در کاهش آسیب ناشی از حوادث باشند.

معاون وزیر راه و شهرسازی درباره زلزله اخیر در خراسان رضوی گفت: هیات اعزامی از این وزارت بازدید جامعی از روستاهایی که در زلزله اخیر آسیب دیده بودند، داشت و برآورد اولیه از میزان خسارت زلزله به واحدهای مسکونی انجام شد. مظاهریان افزود: اکنون گروه‌های علمی، تخصصی، امدادی و بازسازی در منطقه زلزله زده حضور دارند و مردم و مسئولان با روحیه و عزم راسخ درصدد جبران خسارت‌ها برآمده‌اند. وی بیان کرد: خوشبختانه به دلیل زمان وقوع زلزله که در بین روز بوده و همچنین شتاب پایین آن، خسارت زیادی به روستاها وارد نشده است.

وی اظهار کرد: در این زلزله خانه‌هایی که منطبق بر اصول ساختمانی ساخته نشده بودند، بیشترین آسیب را متحمل شدند و ساختمان‌هایی که حداقل‌های اصول مهندسی را رعایت کرده بودند از آسیب زلزله مصون ماندند. معاون امور مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی گفت: مجری بازسازی در روستاهای زلزله زده، بنیاد مسکن است و از طریق پرداخت تسهیلات و کمک‌های فنی دستگاه‌های اجرایی و همیاری مردم خانه‌های ایمن‌تری ساخته می‌شود. مظاهریان دو گروه از

مظاهریان، معاون امور مسکن و ساختمان وزیر راه و شهرسازی:

مردم ایران حداقل‌های ایمنی در برابر حوادث را رعایت نمی‌کنند

ساختمان‌ها را در شهرها آسیب پذیرترین نقاط در برابر زلزله دانست و گفت: گروه اول، ساختمان‌های واقع در بافت‌های فرسوده هستند که کوچک مقیاس، ناپایدار و نفوذناپذیر بوده و گروه دوم ساختمان‌هایی واقع در مجاورت گسل‌ها هستند که برای هر دو گروه قانون گذار، تکالیفی را مشخص

در مشهد مقدس، حرم مطهر رضوی دارای پایداری مناسب در برابر زلزله است اما حريم حرم مطهر که شامل بافت فرسوده و تاریخی است، آسیب پذیر بوده و باید در اولویت نخست فرآیند بازسازی در این شهر قرار گیرد.

کرده که باید آن را دنبال کرد. وی ادامه داد: در مورد بافت‌های فرسوده هدف قانون این است که ساختمانها در این بافت طبق مقررات ملی ساختمان نوسازی شوند و این مقررات متضمن رعایت حداقل‌هایی است که می‌تواند ایمنی، سلامت و بهداشت را برای افراد ساکن فراهم کند.

معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: در گام نخست برای بازسازی بافت فرسوده نباید اجازه داد افراد غیر ذیصلاح در کار بازسازی ساختمان مداخله کنند و اگر این ساختمان‌ها توسط مهندسان ساختمان و منطبق بر مقررات بازسازی شوند، می‌توان امیدوار بود که بافت نوسازی شده در برابر زلزله ایمن خواهد بود.

وی گفت: در مشهد مقدس، حرم مطهر رضوی دارای پایداری مناسب در برابر زلزله است اما حريم حرم مطهر که شامل بافت فرسوده و تاریخی است، آسیب پذیر بوده و باید در اولویت نخست فرآیند بازسازی در این شهر قرار گیرد.

معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: در مورد بازسازی ساختمان‌هایی که در مجاورت گسل‌ها قرار دارند، شورای عالی شهرسازی و معماری کشور ابلاغیه جدیدی صادر کرده است. مظاهریان افزود: طبق این ابلاغیه باید پهنه‌ها و حريم‌های گسل‌ها در مشهد که خطرناکترین بخشهای شهر در برابر زلزله به شمار می‌روند، مشخص شود و طبق آیین‌نامه ۲ هزار و ۸۰۰ در آن نقاط ساخت و ساز انجام گیرد.

مظاهریان اظهار کرد: براساس این آیین‌نامه ساختمان‌های مهم و حیاتی مانند بیمارستان، مدرسه و همچنین برج‌ها در محدوده‌های مشخصی از گسل‌ها نباید ساخته و سایر ساختمان‌های در این محدوده باید با رعایت استانداردها احداث شوند.

وی بیان کرد: استاندار خراسان رضوی دستورات لازم را برای اجرای مفاد این ابلاغیه صادر کرده تا هر چه سریعتر نقشه‌ها در اطراف گسل‌های مشهد تهیه و اطلاع‌رسانی لازم انجام شود و اقدامات برای کاهش آسیب ناشی از زلزله در دستور کار قرار گیرد.

«مؤسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان» با این باور که ترویج ادبیات میان کودکان و نوجوانان، استعدادها و توانمندی‌های ذهنی نسل‌های آینده را شکوفا و زندگی آن‌ها را دگرگون و بارور می‌کند، از سال ۱۳۹۰ برنامه‌ی «با من بخوان» را در مراکز آموزشی و فرهنگی و کتابخانه‌های مناطق محروم در سراسر ایران اجرا می‌کند. پشتیبانی نهادهای فرهنگی، اقتصادی، صنعتی و عمرانی از این برنامه بارقه‌ی امیدی است برای داشتن فردایی بهتر و آبادتر.

آشنایی کوتاه با مؤسسه

مؤسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان، نهادی غیردولتی و ناسودبراست که در سال ۱۳۷۹ از سوی پژوهشگرانی که در حوزه ادبیات کودکان فعال بودند، پایه گذاشته شد و اکنون با بیش از ده سال پیشینه فعالیت‌های گسترده، در سطح ملی و بین‌المللی به کار خود ادامه می‌دهد. مؤسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان نخستین فعالیتی را که در دستور کار خود قرار داد پژوهش درباره تاریخ ادبیات کودکان ایران بود که در مجموعه‌ای ده جلدی منتشر و به عنوان کتاب سال برگزیده شده است. انجام این کار گسترده سبب به وجود آمدن کتابخانه‌ای تحقیقاتی، راه‌اندازی درگاه اینترنتی ایرانک (ایران کودکی) با داده‌های هزاران رکورد کتابشناسی کتاب‌های کودکان و نوجوانان، صدها مقاله درباره و برای کودکان و نوجوانان و گردآوری بارزترین گنجینه تاریخی شامل آثار و اسناد ادبیات کودکان از دوره‌ی مشروطه تا سال ۱۳۵۷ شده است. مؤسسه امیدوار است بتواند در آینده با کمک پشتیبانان فرهنگ دوست ایران، حرکتی ملی و فراملی در جهت برپایی موزه فرهنگ کودکی در ایران داشته باشد.

مؤسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان در زمینه ترویج کتابخوانی و آموزش خلاق برای کودکان طرح‌ها و پروژه‌های گسترده‌ای در دست دارد که برنامه‌ی «با من بخوان» یکی از پروژه‌های موفق این نهاد است.

با من بخوان چیست؟

«با من بخوان» برنامه‌ای برای ترویج کتابخوانی با کودکان خانواده‌های کم‌درآمد، کودکان محروم و کودکان در بحران است.

«با من بخوان»: بارقه امیدی برای فردایی بهتر و آبادتر

سازندگی و آبادانی تنها از مسیر ساخت شهرها و راه‌ها و بناهای بلند میسر نمی‌شود. آموزش و توانمندسازی کودکان از سنین پایه نیز راه دیگری است به سوی آینده‌ای روشن، جامعه‌ای پویا و سرزمینی آباد. رساندن کتاب‌های باکیفیت، فراهم آوردن امکان استفاده از آموزش خلاق و آشنا کردن کودکان با کتاب و ادبیات در نقاط دور دست، اهمیتی کمتر از گازرسانی و برق‌رسانی و کشیدن جاده به روستاهای دورافتاده ندارد. فرهنگ‌رسانی نیز آجری دیگر در ساخت بنای جامعه است که نبود آن پایداری و مقاومت این بنا را با چالش روبه‌رو می‌کند. تنها با توسعه هم‌زمان صنعت و فرهنگ است که می‌توان به تاب آوردن این بنا در برابر ناملایمات و دشواری‌های زمانه امید داشت. از همین رو همکاری و هم‌سویی نهادهای صنعتی و فرهنگی نیاز روزافزون جامعه امروز ما است.

کودکان با علاقه به بلندخوانی مربی گوش سپرده‌اند. خراسان جنوبی، طبس مسینا، پیش‌دبستانی، سال ۹۵-۹۴

کودکان با علاقه به بلندخوانی مربی گوش سپرده‌اند. خراسان جنوبی، طبس مسینا، پیش‌دبستانی، سال ۹۵-۹۴

کودکان با شعرخوانی آوا و ریتم‌ها را فرا می‌گیرند. سیستان و بلوچستان، منطقه‌ی راسک، طرح تقویت سواد پایه با بسته‌های آواورزی و الفباورزی، ۹۵-۹۴

این برنامه برپایه‌ی رساندن کتاب‌های مناسب و باکیفیت به دست این گروه از کودکان و نوجوانان است که در وضعیت معمول زندگی به کتاب‌های باکیفیت دسترسی ندارند یا این که در وضعیت‌های ویژه مانند رخدادهای فاجعه‌بار طبیعی و اجتماعی نیاز به کتاب‌درمانی و دسترسی به کتاب‌های مناسب دارند. «با من بخوان» با بهره‌گیری از ادبیات و مواد آموزشی خلاق به تقویت سواد پایه و بهبود مهارت‌های خواندن و نوشتن و سخن‌گفتن در مناطق محروم و به ویژه مناطق دوزبانه می‌پردازد.

مؤسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان ایران برنامه‌ی «با من بخوان» را بنیان گذاشت تا افزون بر تقویت سواد پایه و درک مطلب کودکان، آنها را در فراگیری مهارت‌هایی همچون، ارزش‌های زندگی، تفکر انتقادی و گره‌گشایی از دشواری‌های زندگی توانمند سازد.

اهمیت اجرای برنامه «با من بخوان» در چیست؟

اگر به محتوا و معنای شعار پیشگیری بهتر از درمان است، بیاندیشیم و به آن باور بیاوریم، آن‌گاه شاید در بسیاری از تصمیم‌هایمان تجدیدنظر کنیم. همه کودکان در هر سطح و در هر خانواده یا حتی بدون خانواده، نیاز به رشد فرهنگی و اجتماعی دارند. اهمیت اینگونه از رشد، خود را در جامعه‌پذیری یا احساس تعلق خاطر به جامعه نشان می‌دهد. هنگامی که فرد بزرگسال به جامعه خود تعلق خاطر نداشته باشد، آن‌گاه راه آسیب‌های اجتماعی هموارتر می‌شود و گروه گروه از این بزرگسالان به جایی می‌رسند که اگر کارگزاران اجتماع از آن پیشگیری کرده بودند، به آن راه نمی‌رسیدند. جامعه نیز تنها با پند و اندرز شکل نمی‌گیرد و بسامان نمی‌شود. باید راه‌های رشد اجتماعی و فرهنگی کودکان که همان پیشگیری است، برای آنها فراهم شود. متأسفانه جدای از این که جامعه ما از نبود یا کمبود عدالت آموزشی به شدت رنج می‌برد، برنامه‌های بنیادین و فرهنگ‌ساز نیز در این بستر بسیار کم‌رنگ هستند. برای نمونه، خواندن ادبیات با هدف رشد ذهنی و عاطفی و اجتماعی کودکان در نظام آموزش رسمی ایران جایگاهی ندارد. در برخی از مناطق دورافتاده و محروم این سرزمین کودکانی هستند که تاکنون کتاب داستان یا شعری که از خودشان باشد، تجربه نکرده‌اند. از این فراتر آن‌ها در مدرسه نیز

از چنین امکانی که بتوانند به صورت مشارکتی با کودکان دیگر از آن بهره ببرند، محروم هستند. نبود یا کمبود عدالت آموزشی همراه با نبود امکانات رفاهی در این مناطق، سرزمین ما را برای گسست‌های اجتماعی آماده کرده است. در هر سو و در هر جا نظری بیان‌آزیم، این نکته را به روشنی می‌بینیم: کودکان بدسرپرست، کودکانی که والدین معتاد دارند، کودکانی که والدین آن‌ها زندگی شرافتمندانه دارند اما در فقر و ناتوانی به سر می‌برند، کودکانی که بدون خانواده مجبور به کار در خیابان یا کارگاه‌های کوچک و ناامن هستند و در بهترین حالت کودکانی که خانواده‌های متعادل دارند اما دسترسی به امکانات ندارند. این وضعیت برای ما هشدار است که اگر می‌توانیم و توانایی آن را داریم، در برنامه‌های اجتماعی و فرهنگی مشارکت کنیم تا کمی از این بار که بر دوش این کودکان و خانواده‌های آن‌ها است، برداریم و از تلخی زندگی آن‌ها بکاهیم. ادبیات به کودکان بال‌هایی برای پرواز می‌دهد و بخشیدن این بال به آن‌ها کار چندان سختی نیست. رهایی یک کودک از چنگال محرومیت‌هایی که با آن دست به گریبان است، کم‌ارزش‌تر از تولید در عرصه‌ی صنعت و کشاورزی نیست. این کودکان، نیروهای کارآمد فردا هستند. یاری به آنها برای بهره‌بردن از عدالت آموزشی و فرهنگی گامی مهم در ساختن جامعه ما است.

با من بخوان تا کنون در چه مناطق و مراکز اجرا شده است؟

«با من بخوان» تاکنون در شماری از مراکز آموزشی و کتابخانه‌های ۱۶ استان کشور همچون سیستان و بلوچستان، خراسان جنوبی و استان‌های دیگر اجرا شده و به موفقیت‌های چشمگیری دست یافته است. با گذشت بیش از ۵ سال از اجرای برنامه، افزون بر ۳۵ هزار کودک و نوجوان دختر و پسر در سنین ۴ تا ۱۶ سال زیر پوشش این برنامه بوده‌اند و از امکانات آن بهره‌مند شده‌اند. با درک تاثیر «با من بخوان» هر سال مراکز جدیدی به این برنامه می‌پیوندند و برنامه از نظر شمار کودکان و مربیان و آموزگاران و نیز جغرافیای زیر پوشش در حال گسترش است.

«با من بخوان» با پافشاری بر اصول محوری خود، برنامه‌ای انعطاف‌پذیر است و از این رو با پشتیبانی افراد نیکوکار توانسته است در مراکز متفاوتی اجرا شود؛ از مدارس روستاهای محروم

استان خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان، لرستان و حاشیه شهرهای یزد و اصفهان گرفته تا مهدکودک‌های مناطق زلزله‌زده هریس آذربایجان و بزم کرمان، چندین مرکز کودکان کار و خیابان در حاشیه شهر تهران، مراکز کودکان بی‌سرپرست مانند شیرخوارگاه آمنه در تهران، مراکز مرتبط با کودکان بیمار مانند بیمارستان محک تهران و انجمن تسکین تبریز، یا کتابخانه‌هایی در قشم، شیراز، ترکمن صحرا و یا به شکل کتابخانه‌ای پویا برای خانواده‌های کارگری کارخانه‌ی سازورساز آذرستان.

«با من بخوان» چگونه اجرا می‌شود؟

• پس از اعلام آمادگی پشتیبانان مالی، کارشناسان «با من بخوان»، با توجه به شرایط، ویژگی‌ها و نیازهای هر منطقه، اجرای پروژه را در همکاری با نهادهای مربوطه همچون آموزش و پرورش برنامه‌ریزی می‌کنند.

• گام بعدی گزینش آگاهانه کتاب‌های مناسب و باکیفیت، طبقه‌بندی سنی و موضوعی و ارسال بسته‌های کتاب به منطقه است. کارشناسان گروه کتاب‌شناسی «با من بخوان»، مجموعه‌ای از کتاب‌های باکیفیت را از میان کتاب‌های برگزیده انتخاب می‌کنند. این کتاب‌ها که با دستنامه‌های راهنما و برگه‌های فعالیت مرتبط با کتاب‌ها همراه است به مراکز تحت پوشش فرستاده می‌شود.

• برگزاری کارگاه‌ها برای مربیان، آموزگاران و داوطلبان بخش مهمی از برنامه «با من بخوان» است. در کارگاه‌های «با من بخوان»، مربیان و آموزگاران به شیوه‌ی تئوری و عملی، با ادبیات کودکان آشنا می‌شوند و روش‌های خلاق آموزش سواد پایه و کتابخوانی با کودکان را فرا می‌گیرند. همچنین از آن‌جا که در برنامه «با من بخوان» کتابخوانی و سوادآموزی با گفت‌وگو و انجام فعالیت‌های هنری و نمایشی همراه است، شرکت‌کنندگان در این کارگاه‌ها می‌آموزند که چگونه با کودکان فعالیت‌های خلاق هنری و نمایشی در ارتباط با کتاب انجام دهند.

• پس از آن مرحله اصلی پروژه فرا می‌رسد و آن اجرای نشست‌های کتابخوانی منظم به شیوه‌ی بلندخوانی و انجام فعالیت‌های مرتبط با آن از سوی آموزگاران و ترویج‌گران است. همچنین در این مرحله برنامه تقویت سواد پایه و آموزش خلاق از راه ادبیات در راستای آمادگی و بهبود مهارت‌های کودکان برای خواندن و

نوشتن و یادگیری ریاضی، انجام می‌شود که با فعالیت‌های لذت‌بخش، سرگرمی، داستان، شعر، تصویرخوانی و بازی همراه است. در این حوزه مؤسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان، کتاب‌ها و بسته‌های ویژه‌ای را برای این منظور تالیف و منتشر کرده است.

• پیگیری و نظارت حضوری برای بررسی پیشرفت برنامه و رفع اشکال‌ها یکی از نقاط قوت برنامه «با من بخوان» است. کارشناسان در طول اجرای برنامه به مدارس و مراکز حتی در محروم‌ترین و دورافتاده‌ترین نقاط ایران سفر می‌کنند و با انجام بازدیدهای دوره‌ای و برطرف کردن ایرادها از نزدیک با آموزگاران و مربیان ارتباط می‌گیرند و از این راه طرح‌ها را پیش و ارزیابی می‌کنند. در طول اجرای برنامه نیز آموزگاران و مربیان موظف‌اند از نشست‌های بلندخوانی، گزارش‌های مستند و در صورت امکان عکس و فیلم تهیه کنند و در اختیار کارشناسان پروژه قرار دهند.

• در برنامه «با من بخوان» گزارش‌های دوره‌ای و سالانه تهیه می‌شود تا هم دستاوردها ارزیابی شود و هم تجربه‌های به‌دست‌آمده مستند و منتقل شوند.

• راه‌اندازی کتابخانه‌های کوچک محلی، روستایی و آموزشگاهی با کتاب‌های باکیفیت و تجهیز بخش کودک و نوجوان کتابخانه‌ها بخش مهم دیگری از برنامه «با من بخوان» است. برپایی و طراحی کتابخانه‌های کودک محور و مطابق با نیازهای کودکان و نوجوانان در ترویج کتابخوانی و جذب کردن کودکان به کتاب بسیار مؤثر است. • «با من بخوان» به رویکردهای زیست‌محیطی توجه ویژه دارد و بخشی از فعالیت‌های مرتبط با کتابخوانی را به این امر مهم اختصاص داده است. مسئله محیط زیست یکی از دغدغه‌ها و چالش‌های پیش روی کشور ماست که ایجاد علاقه و حساسیت نسبت به طبیعت از دوران کودکی می‌تواند گام موثری در راه غلبه بر این معضل باشد.

«با من بخوان» و دستاوردهای آن

ثبت بازخوردهای کودکان از سوی آموزگاران و بازدیدهای پیوسته کارشناسان مؤسسه از کلاس‌های درس، امکان ارزیابی دستاوردهای برنامه را فراهم ساخته است. گزارش‌های رسیده

از خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان، قصر شیرین، کوهدشت لرستان، سیرجان و معلم کلاهی تا مرکز کودکان کار و خیابان حاشیه تهران نشان می‌دهد:

کودکان بیمار با کتابخوانی و فعالیت‌های خلاق در پیوند با آن، دوره‌ی دشوار درمان را راحت‌تر و شادتر طی می‌کنند. تبریز، انجمن حمایت از کودکان مبتلا به سرطان تسکین، ۹۶-۹۵

کودکانی که تا پیش از این برنامه به جز کتاب‌های درسی، خواندن کتاب‌های دیگری را تجربه نکرده بودند و به خواندن کتاب نیز علاقه‌ای نداشتند، با چشیدن طعم شیرین ادبیات و لذت بردن از آن به صف دوستداران کتاب پیوسته‌اند.

• مشاهدات آموزگاران از دگرگونی وضعیت دانش‌آموزان نشان از آن دارد که تقویت سواد پایه از راه ادبیات و کتابخوانی مستمر در طول سال تحصیلی سبب رشد زبانی، اجتماعی، شخصیتی و شناختی کودکان شده است.

• کودکانی که تا پیش از این برنامه تمرکز لازم برای آموزش نداشتند، با اجرای این برنامه به طول زمان تمرکز آنها افزوده شد و توانستند به داستان، از آغاز تا پایان، با دقت گوش فرا دهند و نسبت به محتوای آن واکنش نشان دهند.

• سطح سواد پایه شامل مهارت‌های شنیدن، بیان کردن، خواندن و نوشتن کودکان، به ویژه در مناطق دوزبانه، به وضوح بهبود یافته است. مسئولان آموزش و پرورش از اثرگذاری این طرح آگاه شده‌اند و خواهان ادامه این برنامه در مناطق تحت پوشش خود هستند.

«با من بخوان» سوادآموزی را با هیجان، خلاقیت و بازی همراه می‌کند. سیستان و بلوچستان، راسک، طرح تقویت سواد پایه با بسته‌های آوازی و الفبوری، ۹۵-۹۴

با خواندن کتاب‌های گوناگون در این برنامه، دایره واژگان کودکان بهبود چشمگیری یافته است. در این برنامه مربیان و آموزگاران، داوطلبان و کتابداران با گذراندن کارگاه‌های آموزشی از دانش و مهارت‌های بیشتری برای پیشبرد برنامه‌های آموزشی و کتابخوانی با کودکان بهره‌مند شده‌اند.

• مهارت‌های اجتماعی و ارتباطی کودکان با دیگر کودکان و آموزگاران شان به طور قابل توجهی بهبود یافته است.

• در مواردی که کودکی در وضعیت ویژه مانند وضعیت بدسرپرستی، یا کم‌توانی‌هایی در یادگیری یا رشد اجتماعی داشته، تاثیر این برنامه به حدی بوده که پس از اجرای برنامه‌ی «با من بخوان» رفتار کودکان با این همکلاسی‌ها فرق کرده و با او همدلی، همکاری و دوستی آغاز کرده‌اند. تاثیر «با من بخوان» بر کودکان کم‌توان یا کودکان با نیازهای ویژه نیز بسیار زیاد بوده و اعتماد به نفس آنها را بیشتر کرده و از این رو گرایش دارند بیشتر در کارهای گروهی شرکت کنند. به طور مشخص در موارد متعدد کودکانی که اختلالات یا پریشانی و لکنت زبان گفتاری یا پرش‌های در خواندن داشته‌اند، با روش‌هایی که در این بسته‌ها و کتاب‌ها وجود دارد، عملکرد بهتری نسبت به گذشته

کارگاه‌های با من بخوان

پیدا کرده‌اند.

با خواندن داستان‌ها و بحث و گفت‌وگو درباره آنها و انجام فعالیت‌های مرتبط، کودکان به درک بهتری از ارزش‌های زندگی، دوستی، صلح و محیط زیست دست یافته‌اند. گل‌ها و گیاهان روح دیگری به کلاس‌ها بخشیده‌اند و خشونت جای خود را به دوستی با انسان‌ها و طبیعت داده است.

«با من بخوان» و دستاوردهای بین‌المللی

«با من بخوان» در سال ۲۰۱۶ برنده‌ی معتبرترین جایزه ترویج کتابخوانی جهان «ایبی-آساهی» شده است.

جایزه ترویج کتابخوانی ایبی - آساهی (IBBY-Asahi) جایزه‌ای بین‌المللی است که هر دو سال یک بار به دو گروه یا موسسه‌ای اهدا می‌شود که با انجام فعالیت‌های چشمگیر، سهم بیداری در اجرای برنامه‌های ترویج کتابخوانی کودکان و نوجوانان داشته باشند.

همچنین در سال گذشته در راستای گام برداشتن برای تحقق شعار «همه کودکان حق دارند کتاب‌های باکیفیت بخوانند» برنامه «با من بخوان» از مرزهای ایران فراتر رفته است و این برنامه با همکاری بنیاد کودک افغانستان در مزارشرف نیز اجرا می‌شود.

پشتیبانی از برنامه‌ی «با من بخوان»

برنامه «با من بخوان» در طول شش سال گذشته بدون شک با پشتیبانی مالی و معنوی نیکوکاران، شرکت‌های خصوصی فرهنگ‌مدار و نهادهای مسئولیت‌پذیر حمایتی-فرهنگی توانسته است گام‌هایی مطمئن بردارد و به دستاوردهای چشمگیری دست یابد. جامعه یابری فرهنگی، دفتر بین‌المللی کتاب برای نسل جوان و بنیاد گرامی از نخستین همراهان «با من بخوان» بودند که این برنامه را در خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان و یزد پشتیبانی کردند تا از نخستین آزمون‌های خود سربلند بیرون آید. شرکت عمران آذرستان و شرکت سازورسازه آذرستان از دیگر پشتیبانانی بوده‌اند که مؤسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان و برنامه‌ی «با من بخوان» را در چند منطقه در سیستان و بلوچستان و دیگر نقاط پشتیبان بوده‌اند تا الگویی از همکاری و همیاری دو نهاد فرهنگی و صنعتی را به نمایش بگذارند. شرکت سازورسازه آذرستان با راه‌اندازی کتابخانه کودک و نوجوان در کارخانه سازورسازه آذرستان برای نخستین بار نشان داد که

آموزگاری با انگیزه و دلسوز در یکی از محروم‌ترین روستاها برای تعداد زیادی از کودکان کتاب می‌خواند، سیستان و بلوچستان، زراباد کنارک، ۹۶-۹۵

پیام‌آبادگران
فروردین ۱۳۹۶
شماره ۳۵۳

تمرین اجرای نمایش با عروسک دست‌ساز برای کتاب «آهنگ تار کولی». محمودآباد شهری، خانه حمایتی آموزشی، ۹۵-۹۴

بازدید کارشناسان «با من بخوان» از دوردست‌ترین روستاهای تحت پوشش برنامه. سیستان و بلوچستان، منطقه‌ی زرآباد کنارک، ۹۶-۹۵

کتابخانه‌ی کودک‌محور «با من بخوان»، روستای سلخ در جزیره‌ی قشم، ۹۶-۹۵

چگونه می‌توان در کنار کارگاه‌های خشک و بی‌روح صنعتی از ادبیات، هنر و زیبایی سخن گفت و شرکت عمران آذرستان با پایه‌گذاری جایزه‌ی «جبار باغچه‌بان یا همزاد سیمرغ»، جایزه‌ای برای ترویج کتابخوانی و تقویت سوادآموزی پایه از راه ادبیات و اهدای آن به ده آموزگار-ترویج‌گر برتر از سراسر ایران در نخستین همایش «با من بخوان» در سال ۹۵، به آموزگاران و کودکان مناطق دوردست و محروم ایران پیام داد که صاحبان صنعت تا چه حد می‌توانند به سرنوشت کودکان این سرزمین در هر کجا باشند، بیاندیشند و آنان را راج نهند. سال ۹۵، سالی نکوتر و پربارتر بود برای «با من بخوان» هنگامی که از خانواده شرکت‌های مهندسی و صنعتی، شرکت‌های مهندسی ایداج و بالین تک و فزار تجهیز جم و چندین شرکت دیگر به یاری کودکان مناطق محرومی همچون قطب نیکشهر، زرآباد کنارک و چابهار آمدند تا کودکان این مناطق نیز آموزش از نوعی دیگر را تجربه کنند. اینها تنها نمونه‌هایی از همیاران «با من بخوان» در ایران بوده‌اند.

شما هم می‌توانید یک پشتیبان باشید!

برنامه «با من بخوان» همچنان در حال گسترش است و با دستاوردها و موفقیت‌هایی که در بهبود زندگی آموزشی کودکان مناطق محروم در این سرزمین به دست آورده است، اکنون در آغاز سال ۱۳۹۶ با انگیزه و امید بیش‌تری تلاش می‌کند تا در راستای دستیابی به جامعه‌ای که در آن دانایی برترین ارزش‌ها شمرده می‌شود، حرکت کند و در این مسیر به پشتیبانی نیکوکاران بیش‌تری امید بسته است. این برنامه می‌خواهد گامی باشد در کنار گام‌های دیگر تا با کتابخوانی و اندیشه‌ورزی، جامعه‌ای منتقد، خلاق و شکوفا، سازنده و آفرینشگر و به دور از خشونت ساخته شود. جامعه‌ای که کودکان و نوجوانان، ارزش‌های انسانی و اخلاقی را از راه دانش‌اندوزی و ادبیات بیاموزند و در وجود خود بارور و شکوفا کنند. شما هم در این راه به ما بپیوندید...

برای آشنایی بیش‌تر با برنامه‌ی «با من بخوان» به وب‌سایت خوانک مراجعه فرمایید:

www.khanak.org

شماره تماس روابط عمومی «با من بخوان»:

۰۲۱۸۸۵۲۸۵۱۲ - ۰۹۳۶۵۹۴۲۲۹۸

کانال تلگرام «با من بخوان»:

https://t.me/khanak_org

فرونشست‌ها؛ زمینه و علت‌ها

پدیده فرونشست "land subsidence" طبق تعریف انستیتو زمین‌شناسی آمریکا، شامل ریزش یا نشست رو به پایین و عمودی سطح زمین است که می‌تواند دارای بردار جابجایی افقی کمی باشد. با توجه به این تعریف پدیده‌هایی که حرکت آنها دارای بردار افقی قابل توجهی باشد را نمی‌توان فرونشست دانست. از این رو زمین لغزش‌ها^(۱) یا ریزش در خاک‌های دستی^(۲) را فرونشست نمی‌دانند.

فرونشست علت‌های مختلفی دارد، انحلال نهشته‌ها^(۳)، آب‌شدگی یخ‌ها، حرکت آرام زمین، خروج گدازه یا عملیات انسانی همانند معدن‌کاری، و برداشت آب‌های زیرزمینی و نفت باعث نشست زمین می‌شوند اما نشست زمین را اغلب در نتیجه تهی شدن زمین از آب‌های زیرزمینی می‌دانند. افزایش روزافزون بهره‌برداری از آب‌های زیرزمینی به ویژه در حوضه‌هایی که با نهشته‌های آبرفتی^(۴)، نهشته‌های دریایی کم عمق یا نهشته‌های دریاچه‌ای تحکیم نیافته (Unconsolidated) انباشته شده‌اند، به نشست زمین منجر شود.

به عبارتی آب در زیرزمین و در لابلای خلل و فرج آن جریان دارد و مثل ستونی برای خاک بالای سر خود عمل می‌کند که با پایین رفتن سطح آب سفره‌های زیرزمینی، و خالی شدن این خلل و فرج از آب، ستون‌ها حالت تو خالی پیدا کرده با فشاروراده از طبقات فوقانی کوتاه‌تر می‌شوند و زمین فرونشست می‌کند. فرونشست یکی از خطرناک‌ترین پدیده‌های مربوط به زمین است که نشان می‌دهد زمین با هر تلنگری ممکن است فرو بریزد. این تلنگر می‌تواند زلزله یا صرفاً ناشی از پدیده هیدرولوژیکی عملیات عمرانی ساده باشد.

نشست زمین می‌تواند شکاف‌های عمیقی در سطح زمین ایجاد کند، به کج شدن لوله‌های چاه، خرابی ساختمان‌ها و لوله‌زائی^(۵) چاه‌ها بیانجامد. حتی می‌تواند به تخریب سیستم‌های آبیاری و خاک‌های حاصل خیز کشاورزی (با پایین آوردن تخلخل آنها) منجر شود. همچنین این پدیده می‌تواند به خیابان‌ها، پل‌ها و بزرگراه‌ها آسیب‌زده، خطوط آبرسانی، گاز و فاضلاب را مختل

پدیده‌هایی که محیط زیست را با خطر مواجه ساخته‌اند

از فرونشست دشت‌ها تا فروریزش در شهرها

آرزو نوری

همزمان با خشک شدن سفره‌های زیرزمینی مناطق مختلف کشور و کاهش نزولات جوی، در سال‌های اخیر خبرهایی از فرونشست دشت‌ها و نشست زمین در شهرها به گوش می‌رسد. کثرت این خبرهای نگران‌کننده چنان شده که اکنون بسیاری از کارشناسان با هشدار درباره آسیب‌های ناشی از این پدیده، به تحلیل و ارائه راه حل در این باره اقدام می‌کنند. نگارنده با مطالعه اظهارنظرها و راهکارهای ارائه شده کارشناسان و صاحب‌نظران این حوزه تلاش کرده است تعریف مناسبی را از میان اظهارنظرهای صورت گرفته استخراج کند. ماهنامه پیام آبادگران با طرح این مسئله امیدوار است که با دریافت و انتشار نظرات کارشناسان، این مسئله را به طور تخصصی مورد توجه قرار دهد و مسئولان مرتبط را در یافتن راهکارها یاری کند.

پیام آبادگران
فروردین ۱۳۹۶
شماره ۳۵۳

کرده، به پی ساختمان‌ها آسیب رسانده، موجب ایجاد ترک در آنها گردد. در این حالت سازه‌هایی که وسعت و ارتفاع بیشتری دارند مثل سد، خط راه آهن، کانال، تصفیه‌خانه و... آسیب‌پذیرترند.

علاوه بر این، پدیده فرونشست با ایجاد تغییر در وضعیت توپوگرافی (مکان‌نگاری) منطقه می‌تواند سبب بروز تغییرات چشم‌گیری در هیدرولوژی (آب‌شناسی) منطقه شود. به عنوان مثال در این مناطق ممکن است سیلاب‌های عظیم و مخربی به وقوع بپیوندد در حالی که قبل از ایجاد فرونشست از هیچ سابقه‌ای برخوردار نبوده است.

از سوی دیگر این پدیده می‌تواند با ایجاد تغییر در وضعیت زمین‌آشناختی منطقه از قبیل جهت و سرعت جریان آب زیرزمینی، و بیلان آب زیرزمینی نتیجه‌های ناهنجار بیشتری در پی داشته باشد.

پیشروی امواج در مناطق پست ساحلی و کاهش برگشت‌ناپذیر تمام یا بخشی از مخزن آب زیرزمینی در نتیجه از بین رفتن یا کاهش تخلخل مفید نهشته‌ها، کاهش میزان نفوذپذیری سطحی و پیروآن گسترش پهنه‌های بیابانی و سیلابی و خشک شدن ریشه درختان از عوارض فرونشست است.

عوامل تشدیدکننده فرونشست زمین را افت سطح ایستابی^(۶)، احداث چاهها و برداشت از سفره‌های زیرزمینی، تغییرات مسیر روددره و ایجاد اختلال در نفوذ و جذب آب‌های سطحی به زیرزمین، فعالیت‌های انسانی منجر به ایجاد حفره و فضای خالی در زیر زمین، تغییر مسیر قنات‌ها و آب‌شستگی و..... می‌دانند.

فروچاله‌ها؛ در کمین مناطق زلزله‌خیز

برخی‌ها می‌پندارند فروچاله همان فرونشست در ابعاد محدود است اما فروچاله یا SINK، HOLE، فرورفتگی سطح زمین در اشکال بیضی و کروی شکل با دیواره‌هایی با شیب تند در ابعاد به طور متوسط ۳ تا ۱۰ها متر است. در این پدیده حفره‌ای زیرزمین ایجاد شده و بارشد آن سقف حفره ریخته، فروچاله نمایان می‌شود.

وقوع فروچاله در مناطق کارستیک^(۷) دیده می‌شود. مناطق کارستیک به جاهایی گفته می‌شود که از سنگ‌های انحلال‌پذیر تشکیل یافته‌اند. سنگ کف آهک یکی از شرایط لازم برای ایجاد فروچاله‌ها است. آب به آهک اکسیدکلسیم (cao) هجوم می‌آورد و با فعل و انفعال شیمیایی آن را تبدیل به $caoh_2$ کلسیم هیدروکسید یا کربنات آهک می‌کند، آهک به راحتی در آب حل شده، حفره‌های کوچک ایجاد می‌کند؛ حفره‌های کوچک به هم پیوسته شده و غارهایی ایجاد می‌کند که با شکست سقف غار، منطقه فرو می‌نشیند.

گفته می‌شود مناطق کارستیک اغلب در نواحی که گسل وجود دارد دیده می‌شود. در واقع فروچاله‌ها اغلب در مناطق زلزله‌خیز رخ می‌دهد در حالی که احتمال وقوع فرونشست در همه جای زمین وجود دارد.

طبقه‌بندی‌های متعدد و متفاوتی برای فروچاله‌ها ارائه شده است از جمله فروچاله‌های انحلالی، فروچاله‌های ریزشی یا سقوطی، فروچاله‌های دارای پوشش سنگی، فروچاله‌های سقوطی یا فرونشستی، فروچاله‌های پرشونده و فروچاله‌های دفنی.

فروریزش؛ آسیب‌ها و پیامدها

با اینکه فرونشست و فروچاله را فروریزش هم می‌خوانند، اما فروریزش یا collaps در بیان عام و مصطلح فروریختن مقداری خاک

آب در زیرزمین و در لابلای خلل و فرج آن جریان دارد و مثل ستونی برای خاک بالای سر خود عمل می‌کند که با پایین رفتن سطح آب سفره‌های زیرزمینی، و خالی شدن این خلل و فرج از آب، ستون‌ها حالت تو خالی پیدا کرده با فشار وارده از طبقات فوقانی کوتاه‌تر می‌شوند و زمین فرونشست می‌کند.

می‌دانند. اما برای این اتفاق دلایل مختلفی وجود دارد از جمله اندازه دانه‌های خاک و چسبندگی آن، ارتعاش ناشی از فعالیت دستگاه‌های حفاری، ساختمان‌سازی‌های غیراصولی، مسدود کردن آب‌های زیرزمینی، وجود مغاریا همان حفره ناشی از برداشت آب و.....

برخی از خاک‌ها فروریزشی (رمبنده) هستند. این‌گونه خاک‌ها زمانی که خشک هستند از مقاومت بالایی برخوردارند اما زمانی که رطوبت به آنها می‌رسد حالت اشباع پیدا می‌کنند و به ناگهان سست شده و ساختارشان فرو می‌ریزد. این خاک‌ها با افزایش درصد رطوبت و قرار گرفتن تحت بارگذاری، تغییر شکل، کاهش در نسبت تخلخل، نشست سریع و کاهش حجم قابل توجهی از خود نشان می‌دهند. گفته می‌شود زهکشی آب و جلوگیری از مرطوب شدن خاک‌های رمبنده از بهترین روش‌های مقابله با این پدیده است.

بسیاری از خاک‌ها هم هستند که در طی سال‌های طولانی با محیط اطراف به تعادل رسیده‌اند و با ساخت و ساز بدون مطالعه وضعیت منطقه، طر فروریختن آنها وجود دارد. ممکن است ریزش در اثر خاکبرداری هم روی دهد. رانش خاک بر اثر وزن خود خاک، و نیز سربارهای احتمالی روی خاک کنار گود هم ممکن است. این سربارها می‌توانند شامل خاک بالاتر از تراز افقی در لبه گود، ساختمان‌های مجاور، بارهای ناشی از بهره‌برداری از معابر مجاور و..... باشند. به منظور جلوگیری از ریزش و تبعات منفی احتمالی ناشی از این خاک‌برداری، سازه‌های موقتی را برای مهار اجرا می‌کنند که به آن سازه‌های نگهبان (support systems) می‌گویند.

علاوه بر این، شسته شدن خاک نیز به ضعف شدن خاک و ریزش آن می‌انجامد. زمانی که سطح آب زیرزمینی به شکل غیرطبیعی در یک منطقه بالا برده می‌شود و در کنار آن منطقه‌ای با سطح آب پایین‌تر وجود دارد، یعنی شیب هیدرولیکی آب در زیرزمین بالا رفته و قدرت فرسایش آب در زیر زمین

اگر ساخت و سازها و گودبرداری‌ها سبب مسدود شدن مسیر آب شود، انباشته شدن آب در بالادست می‌تواند؛ باعث اشباع شدن منطقه از آب شود که این می‌تواند، بارپذیری زمین در مقابل بار سازه را با مشکل مواجه کند.

اینکه به دلیل ساخت طبقات عمقی و تغییر مسیر قنات ممکن است آب پشته کند و به سمت بالا برگردد که موجب آب شستگی در لایه‌های آبرفتی می‌شود و حفره‌هایی تولید می‌کند که منجر به فروریزش خواهد شد.

بیشتر می‌شود، در چنین شرایطی ابتدا مصالح ریزدانه و سپس دانه‌های درشت‌تر حمل می‌شوند و فضای حفره ماندنی در زیر زمین شکل می‌گیرد که این حفره‌ها گسترش پیدا می‌کنند و در واقع می‌توانند فرسایش زیرزمینی ایجاد کنند. ضمن

پی‌نوشت‌ها:

- ۴- نهشته: هر نوع ماده موجود در زمین سست یا سخت که بر اثر فرایند یا عاملی طبیعی انباشته شده باشد.
- ۵- لوله‌زائی به پدیده‌ای گفته می‌شود که در آن به دلیل نشست زمین قسمتی از لوله چاه به خارج از سطح زمین رانده می‌شود در این پدیده بنظر می‌رسد که لوله چاه از سطح زمین بالا آمده، در حالی که لوله ثابت بوده و این سطح زمین است که پایین رفته است.
- ۶- قسمتی از زمین که فضاهای آن با آب پر شده است، منطقه اشباع نامیده می‌شود. به مرز بین این منطقه و لایه بالایی آن سطح ایستایی گفته می‌شود. زمانی که سطح ایستایی بالا باشد، برای رسیدن به آب باید چاه عمیق‌تری حفر کرد. در مناطق نزدیک به دریا سطح ایستایی کمتر و در مناطق خشک داخلی کشور سطح ایستایی بیشتر است.
- ۷- کارست: نام کارست (kar) از منطقه‌ای در یوگسلاوی گرفته شده که در آنجا پوشش‌های سنگی منطقه عمدتاً از سنگ آهک مستعد به حفره‌زایی و تشکیل غار است. بدین ترتیب واژه کارست مترادف با خوردگی سنگ‌های کربناته و دولومیتی توسط آب است که بتدریج با گسترش تحقیقات در این زمینه، واژه کارست امروزه در مورد سنگ‌های سولفاته (ژیپس و انیدریت)، سنگ‌های پریدوتیت، ماسه سنگ و کنگلومرا استفاده می‌شود. در امتداد گسل‌ها و مناطق خرد شده، کارستی شدن سریع‌تر اتفاق می‌افتد. به طوری که این پدیده از امتداد گسل‌ها، خطواره‌ها و هرگونه عوامل تکنیکی تبعیت می‌نماید. مقدار نزولات جوی سالیانه و انحلال گاز کربنیک هوا در آب باران نیز در ایجاد و گسترش کارست نقش مهمی دارند. هر چه نزولات جوی بیشتر باشد، مسلماً روند کارستی شدن شدت می‌یابد. اقلیم سرد، باعث تسریع پدیده کارست آهکی می‌شود.

- ۱- خاکهای دستی: در صورت تغییر در وضعیت طبیعی خاک دچار دست خوردگی می‌شود و بالطبع پاره‌ای از خصوصیات مکانیکی و فیزیکی خاک دست خوش تغییر می‌شوند. در صورت حمل خاک و ریختن آن در مکان دیگر به خاک دست خورده خاک دستی اطلاق می‌شود. یکی از عمده ترین پارامتر خاک دستی که مورد توجه قرار می‌گیرد ظرفیت باربری آن است. به طور کلی در بیشتر موارد فرض بر این است که در محل اجرای پروژه بهتر است که خاک دستی برداشته شود و روی ظرفیت باربری آن حساب نشود.
- ۲- زمین لغزش: زمین لغزش یا رانش زمین یا زمین لغزه به حرکت لایه‌های رسوبی غیر متراکم و متراکمی بر روی سطح شیب دار که ناپایدار شده‌اند به دلایل متفاوت مانند زمین لرزه یا راه سازی به سمت پایین را گویند. عامل حرکت توده رسوبی، نیروی جاذبه، زلزله، جاده سازی، باران یا فشار منفذی سیالات، سبک سازی پایین دست توده و بسیاری عوامل دیگر است. حرکت نزولی در رانش زمین ممکن است بسیار کند رخ دهد (تنها چند میلی متر در سال) یا با سرعت بسیار بروز کند و تأثیرات مصیبت باری به جای بگذارد. رانش زمین حتی می‌تواند در بستر دریا و زیر آب رخ دهد و امواج جزر و مدی به وجود آورد که باعث تخریب در مناطق ساحلی شود. این رانش‌ها را رانش زمین زیر دریایی می‌گویند. رانش زمین ممکن است به علت زلزله، فعالیت آتشفشانی، تغییرات آب‌های زیرزمینی، به هم خوردن یا تغییر شیب زمین رخ دهد. زمین لغزش‌ها به دو گروه انتقالی و ساده و دایره‌ای و چرخشی تقسیم می‌شوند (ویکی‌پدیا، دانشنامه آزاد)
- ۳- آبرفت در زمین شناسی به مواد آواری سستی که توسط رود یا آبهای جاری دیگر نهشته شده باشد گفته می‌شود.

عبرت‌های یک حادثه

ارایه گزارش ملی در حوادث را در کشور به یک روال تبدیل کنیم و حتی اگر در این راستا نیاز به قانون داشته باشیم، دولت آمادگی دارد تا لایحه مربوطه را تنظیم و به مجلس ارائه کند. رئیس جمهور تلاش هیأت گزارش ملی حادثه پلاسکو را قابل تقدیر دانست و با تأکید بر اینکه پیشنهادات این گزارش مطمئناً در دولت مورد بررسی قرار خواهد گرفت، گفت: ما باید از این حادثه حداکثر استفاده را برای ارتقاء سطح ایمنی در کشور انجام دهیم و اگر بتوانیم با استفاده از این گزارش خطرات را در آینده کاهش دهیم، کار مهمی صورت گرفته است.

دکتر روحانی پیشگیری از حوادث، اصلاح مقررات، توجه به مدیریت بحران و تسهیلات و آموزش لازم در این راستا را حائز اهمیت برشمرد و گفت: ما باید اقدامات، کنترل‌ها و بازرسی‌های لازم را برای ایمنی ساختمان‌ها به درستی انجام دهیم و تا حد امکان اجازه ندهیم چنین حوادثی تکرار شود. رئیس جمهور تأکید کرد: هدف اصلی از تشکیل هیأت ویژه گزارش ملی، بررسی حادثه پلاسکو این بوده که روال گزارش ملی در حوادث مهمی که مورد توجه عامه مردم است، مرسوم شود و از سویی دیگر یک گروه علمی، تخصصی و بی طرف این کار را انجام دهند تا مردم احساس کنند که مکانی مطمئن برای رسیدگی به این حوادث وجود دارد. دکتر روحانی با تأکید بر اینکه همه باید در این حوادث ملی از مسائل سیاسی، فاصله بگیریم، گفت: دولت هیچ‌گونه توصیه و فشاری به هیأت ویژه برای تهیه گزارش نداشته و این هیأت در این راستا آزادانه و با وجدان علمی و تخصصی عمل کرده است. رئیس جمهور ارائه این گزارش را توجه ویژه‌ای نسبت به ملت دانست و گفت: مردم از ما می‌خواهند تا این مسائل به طور دقیق بررسی شده و به اطلاع آنان برسد و ما باید به فکر پیشگیری از اینگونه حوادث بوده و اصلاحات لازم را در مدیریت اعمال کنیم.

روحانی خاطر نشان کرد: این حادثه تلخ البته تجربه مهمی برای تاریخ کشور است که از این پس در مسائل مهم، گزارش ملی توسط یک هیأت متخصص، علمی و بی طرف، تهیه می‌شود که می‌تواند به افزایش اعتماد و سرمایه ملی کمک شایانی کند.

رئیس جمهور در
جلسه هیات ویژه
گزارش حادثه
پلاسکو تأکید کرد

ضرورت آموزش مهارت‌های ایمنی

جمهور با تأکید بر ضرورت آموزش بیشتر برای ارتقاء ایمنی و مواجهه مردم با حوادث در کتب درسی و از طریق رسانه‌ها به ویژه صدا و سیما، گفت: ما باید از احساسات و عواطف مردم درس گرفته و برای رفع نقائص تلاش کنیم. همچنین اگر مردم بدانند در موقع حادثه باید چگونه رفتار کنند، شاید از بسیاری از اقدامات مشکل آفرین در راستای امداد رسانی جلوگیری شود. رئیس جمهور عبرت گرفتن، درس آموزی از حوادث و انجام اقدامات پیشگیرانه را از جمله موارد مهم در ارتقاء سطح ایمنی در کشور برشمرد و گفت: این گزارش و گزارش نهایی این هیأت با همان ویژگی‌هایی که در حکم تشکیل این هیأت ویژه عنوان شده، باید به طور شفاف به اطلاع مردم برسد. دکتر روحانی افزود: مهم این است که بتوانیم ساز و کار تهیه و

رئیس جمهوری در جلسه «هیأت ویژه گزارش ملی بررسی حادثه ساختمان پلاسکو» ضمن تقدیر از تلاش‌های این هیأت برای تهیه گزارش و بررسی این حادثه مهم و پیچیده در زمانی محدود، گفت: در بررسی این حادثه کار ارزشمندی انجام گرفت و برای نخستین بار در کشور در حادثه‌ای مهم، دستگاه‌های اجرایی و به مفهومی‌تری نفعان برای بررسی وارد نشده و یک هیأت مستقل، بی طرف و آزاد بدون تاثیر از مسائل معمول سیاسی، نسبت به بررسی این حادثه تعیین و شروع به کار کرد. دکتر حسن روحانی با اشاره به اینکه گزارش مذکور نهایی نیست و دستگاه‌ها و نهادهایی که در آن مورد خطاب قرار گرفته‌اند، می‌توانند هرگونه پاسخ تکمیلی خود را نسبت به موارد مطروحه ارائه دهند، گفت: حادثه پلاسکو یک پیام مهمی برای ما داشته است و آنچه حائز اهمیت است این است که برای اولین بار در کشور اعضای یک هیأت علمی، دانشگاهی و متخصص، مکلف به تهیه گزارش ملی شدند. دکتر روحانی تهیه گزارش ملی حادثه پلاسکو را در راستای اجرای مفاد منشور حقوق شهروندی دانست و گفت: یکی از اصول حقوق شهروندی که در منشور مطرح شده در رابطه با حق پرسشگری مردم و همچنین ایمنی محیط‌های عمومی است. رئیس جمهور شعار پیشنهادی هیأت گزارش ملی حادثه پلاسکو را مبنی بر اینکه «پلاسکو را فراموش نکنیم»، مثبت ارزیابی کرد و افزود: سرمایه اجتماعی و حفظ آن بسیار اهمیت دارد و اگر در حادثه پلاسکو مردم اینطور قضاوت کردند که هریک از دستگاه‌های مسئول به درستی و کارآمدی انجام وظیفه کرده‌اند، سرمایه اجتماعی ما افزایش یافته و اعتماد مردم به کلیت نظام بیشتر می‌شود. اما اگر مردم احساس کنند که هیچ یک از دستگاه‌ها به وظایف خود عمل نکردند این اعتماد عمومی نیز لطمه خواهد دید.

دکتر روحانی ریزش کامل یک ساختمان بلندمرتبه در مرکز تهران، گرفتار شدن آتش‌نشانان فداکار در محاصره آتش و شهادت آنان و طولانی شدن حادثه و آواربرداری را از ویژگی‌های خاص حادثه پلاسکو برشمرد که باعث می‌شود این حادثه در ذهن مردم باقی بماند. رئیس

می‌داند، دل به دریا بزنید و به کمک او راهی که گفته شد را طی کنید!!

خرید بیمه‌نامه از نماینده بیمه

گفته شد که شما ممکن است از طریق «نماینده شرکت بیمه» به خرید بیمه‌نامه اقدام کنید. پیدا کردن نماینده بیمه هم کار سختی نیست، یا او اتفاقی به دفتر شما، جهت بازاریابی، مراجعه کرده و یا مثل اغلب موارد، همکار دوست و یا آشنایی او را به شما معرفی کرده‌است. فرق چندانی نمی‌کند، نماینده بیمه اغلب خوشرو، خوش‌پوش، خوش‌برخورد و خوش بیان است، این‌ها نتیجه شرکت در کلاس‌های بازاریابی او می‌باشد ولی اطلاعات بیمه‌ای خود را از همان شرکت بیمه گرفته است و متأسفانه اغلب در مدتی ناکافی. در هنگام روبرو شدن با بعضی از این افراد متأسفانه آرامش لازم را احساس نمی‌کنید، چرا که متوجه می‌شوید از اطلاعات کافی برخوردار نیستند، ولی چاره چیست؟ فکر می‌کنید که دوست یا همکار شما او را معرفی کرده‌است، پس کمی هم باید ملاحظه کرد و از طرفی جوان است و بعد هم می‌گوید که همه تلاش خودش را خواهد کرد!! مشکل اساسی این است که احساس می‌کنید اختیار چندانی هم ندارد و پاسخ بعضی از سؤالات شما را هم باید از همان کارمند بیمه بپرسد و به شما تحویل بدهد. البته در بین آنها نمایندگان نیز پیدا می‌شوند که شما احساس می‌کنید دارای تجربه خوبی هستند، این احساس شما درست است. برخی از آنها استعداد خوبی در انجام حرفه خود دارند. اغلب در طی زمانی طولانی، با تجربه و خطای بسیار چیزها آموخته‌اند، هم در رابطه با مطالب بیمه‌ای و هم در رابطه با این که چگونه مشتری خود را جذب و قانع کنند ولی اغلب آنها متأسفانه از این مزیت بی‌بهره‌اند.

خرید بیمه توسط کارگزار بیمه

ممکن است شما ترجیح بدهید که از طریق یک کارگزار نسبت به خرید بیمه اقدام کنید. اگر شما خرید بیمه‌نامه‌های خود را از طریق یک کارگزار حقیقی یا شرکت کارگزاری انجام بدهید، که تازه کد کارگزاری گرفته است، ممکن است نتیجه با وضعیتی شبیه به این که از طریق یک نماینده بیمه اقدام کنید یکسان باشد. ولی اگر با کارگزاری که سال‌ها در این جایگاه و حرفه ماندگار شده است روبرو باشید،

راه‌های خرید بیمه و مزایای هر کدام چیست؟

احمد قدیمی - کارشناس ارشد مشاور فنی شرکت کارگزاری بیمه پارس همگام

به همراه خواهد داشت. برای این کار لازم است شما زمان لازم و کافی را اختصاص دهید، علاوه بر ترافیک که احتمالاً با آن روبرو خواهید شد، اگر از وسیله شخصی استفاده کرده باشید جای پارک، مشکل بعدی شما است. شرکت‌های بیمه در هنگام تاسیس سعی می‌کنند که محلی را خریداری کنند که پارکینگ مناسبی داشته باشد، نظر آنها این است که با اختصاص آن به خریداران بیمه و تامین آسایش آنها، مشتریان بیشتری جلب کنند، ولی به تدریج و طی زمان همه فضای پارکینگ را مدیران و کارکنان همان شرکت بیمه در اختیار می‌گیرند و شما قبل از مراجعه به شرکت بیمه باید فکری هم برای پارکینگ اتومبیل خود بکنید. پیدا کردن محلی در شرکت بیمه که باید به آن مراجعه کنید و شخصی که می‌تواند مسئول مورد نظر برای انجام کار شما باشد، اندکی مشکل است. ولی مهم‌تر از آن این است که شما با همان شخص مسئول مذاکره کنید و نه با همکار وی، که احتمالاً اطلاعات و تجربه کافی ندارد! اگر چنین شود شما متوجه می‌شوید که کارمند شرکت بیمه با موضوع بیمه پروژه شما به قدر کافی آشنا نیست، هر چند ممکن است در آخر به این نتیجه برسید که چاره‌ای نیست، شاید هم با این فکر که بالاخره کار خودش را

دستمزد شما چقدر است؟ این سؤالی است که اغلب در آخرین دقایق یک جلسه مذاکره با متقاضیان خرید بیمه از یک «کارگزار بیمه» پرسیده می‌شود. علت این پرسش چیست؟ اجازه بدهید قبل از پاسخ به این سؤال و آشنا شدن با نقش کارگزار در صنعت بیمه، به پرسش‌های دیگری بپردازیم:

شما بیمه‌نامه‌های خودتان را چگونه می‌خرید؟ آیا مستقیم به شرکت بیمه مراجعه می‌کنید و در آنجا با راهنمایی کارکنان بیمه‌گر فرم‌های لازم را پر می‌کنید، به پرسش‌های آنها پاسخ می‌دهید، مدارک لازم را به آنها می‌دهید و بعد از انجام پیگیری‌های لازم بالاخره بیمه‌نامه‌ای را دریافت می‌کنید؟ و یا همکاران شما با یک نماینده شرکت بیمه تماس می‌گیرند و همان مسیر اول را به کمک او طی می‌کنید؟ و یا این که با یک کارگزار بیمه تماس می‌گیرید؟

خرید بیمه‌نامه از شرکت بیمه

آیا خرید از آن سه راه گفته شده با هم تفاوت دارد؟ پاسخ این است که تفاوت‌های قابل توجهی بین این راه‌ها وجود دارد. اولین تفاوت در وقت و فرصتی است که شما برای تهیه بیمه‌نامه اختصاص می‌دهید. مراجعه به «شرکت بیمه» هر چند ممکن است برای شما تجربه تازه‌ای باشد ولی مشکلاتی را هم

پیام‌آبادگران
فروردین ۱۳۹۶
شماره ۳۵۳

البته وضعیت فرق خواهد کرد. در همه سطوح صنعت بیمه، شما می‌شنوید که کارگزاران حرفه‌ای تر از بقیه هستند. منظور از این بقیه، نمایندگان بیمه و در برخی از موارد نیز کارکنان شرکت بیمه می‌باشند.

اغلب گفته می‌شود آنها که کار کارگزاری را پذیرفته‌اند (و البته سالها در این شغل مانده‌اند) دارای تخصص و دانش و مهارت بیشتری از دیگران هستند و کار خود را کاملاً جدی گرفته و از پس چالش‌های کار خود به خوبی برآمده‌اند. اینگونه افراد با تجربه که دارای تحصیلات و تجربه کافی در کار خود هستند، اغلب مورد احترام و قبول مسئولان و کارشناسان شرکت‌های بیمه می‌باشند. ناگفته نباید گذاشت که یکی از دلایل پیدایش این وضعیت، وظایف متفاوتی است که صنعت بیمه به عهده کارگزاران قرار داده است. یک کارگزار بیمه، بر اساس آیین‌نامه‌ای که انجام فعالیت وی مستلزم رعایت آن می‌باشد، موظف است به هنگام مراجعه به شما، جهت تهیه بیمه‌نامه، ابتدا به طور کامل با کار شما آشنا شود، ریسک‌های کار شما را بشناسد، پوشش‌های مناسب بیمه‌ای برای انتقال آن ریسک‌ها به شرکت‌های بیمه را تعیین کند، حدود پوشش‌های بیمه‌ای را به نحوی انتخاب کند که نه کمتر و نه بیشتر از حد لازم باشد. او باید با حرفه شما آشنایی کامل داشته باشد و بداند که چه خطراتی در حین اجرای فعالیت شما ممکن است سبب خسارت و ضرر و زیان شما بشود.

اغلب کارگزاران با سابقه بیشتر پوشش‌های بیمه‌ای موجود در بازار بیمه را خوب می‌شناسند ولی کارگزاری نیز هستند که فعالیت خود را متمرکز به بخش‌های معینی از فعالیت‌های اقتصادی کرده‌اند. مثلاً برخی در بیمه‌های حمل و نقل، تعدادی در صنعت ساخت و ساز، برخی در ارتباط با بیمه کشتی و هواپیما و بخشی فقط بیمه عمر یا سایر بیمه‌های اشخاص را میدان فعالیت خود قرار داده‌اند. اینگونه کارگزاران معمولاً به پوشش‌های رایج در بازار اکتفا ننموده و به طراحی پوشش بیمه‌ای برای متقاضیان بیمه می‌پردازند و البته که قبولاندن آن طرح به کارشناس بیمه‌گر نیز چالشی جدی را پیش روی آنها قرار می‌دهد. آنها معمولاً بر اساس شناخت و تجربه خود سعی می‌کنند در انتخاب حد هر یک از پوشش‌های بیمه‌ای رقمی را انتخاب و به شما پیشنهاد کنند که کافی باشد، به عبارتی نه کمتر از حد لازم باشد که در موقع بروز خسارت بخشی از خسارت شما از طرف شرکت بیمه پرداخت نشود و نه بیشتر

از حد لازم باشد که شما ناچار به پرداخت حق بیمه بیشتری شوید، بدون آن که از این اضافه پرداخت استفاده‌ای نکنید.

انتخاب بیمه گر توسط کارگزار

شما کدام شرکت بیمه را برای خرید بیمه‌نامه انتخاب می‌کنید؟ و چرا؟ انتخاب بیمه‌گر توسط خریداران بیمه اغلب یک چالش است زیرا با تغییرات مدیریتی، اقتصادی و پرسنلی که به طور دائم در شرکت‌های بیمه رخ می‌دهد یک خریدار بیمه نمی‌تواند با آگاهی و اطمینان نسبت به انتخاب بیمه‌گر مناسب اقدام نماید. انتخاب بیمه‌گر و بیمه‌نامه مورد نظر شما یکی از کارهای مهم و حساس کارگزار می‌باشد. یک کارگزار با تجربه با آشنایی به مقررات نظارتی حاکم بر شرکت‌های بیمه، سطح توانگری شرکت‌های بیمه که بر اساس آیین‌نامه‌های خاص تعیین می‌گردد، میزان فعالیت شرکت بیمه در رشته‌های مختلف بیمه‌ای سودده، یا ضررده و حفظ توازن بین آنها، امکانات بیمه‌گران در تهیه پوشش اتکایی، توجه به تعداد شکایت‌های احتمالی بیمه‌گذاران از آنها و سایر عوامل مؤثر از جمله حسن روابط و همکاری‌های بین خود و شرکت بیمه همواره سعی می‌کند بیمه‌گری را انتخاب کند که ضمن حصول به اطمینان کافی بتواند پوشش‌های لازم بیمه‌ای را با حق بیمه‌ای مناسب از وی دریافت کند به نحوی که در زمان رسیدگی به خسارت ناچار به چالش بیش از حد لازم با وی نباشد، چرا که اگر چنین باشد او خود ناچار است که وقت و تلاش و نیروی بیشتری را صرف کند تا به دریافت خسارت حقه شما نایل شود. همان طور که گفته شد علت و زمینه‌ساز اقدامات و کوشش‌های کارگزار وظایفی است که در آیین‌نامه مذکور، برای کارگزار تعیین شده است. او موظف است که بیمه‌نامه مورد نیاز شما را برای شما تهیه نماید و این اختیار را دارد که در دریافت خسارت شما فعالیت کند.

بالاخره دستمزد شما چقدر است؟

شما از هر طریقی که بیمه‌نامه خود را خریداری کنید، چه از طریق نماینده چه از طریق کارگزار یک سوال دیگر هم در ذهن شما شکل می‌گیرد، و آن این که در قبال خدماتی که آن دو انجام می‌دهند چه دستمزدی باید به آن‌ها پرداخته شود؟ آیا آن‌ها به رایگان به شما سرویس می‌دهند؟ پس هزینه‌های دفتر و حقوق

کارمندان یا زندگی آن‌ها چگونه تامین می‌شود؟ شاید اگر این پرسش را با آن‌ها مطرح کنید ساده ترین پاسخ آن‌ها این خواهد بود: "نگران نباشید ما دستمزد خودمان را از شرکت بیمه می‌گیریم". گاهی این پاسخ در شما نگرانی و تردیدهایی را به وجود می‌آورد، بدین معنی که اگر او حق الزحمه‌اش را از بیمه‌گر می‌گیرد، آیا در مراحل خرید بیمه‌نامه یا دریافت خسارت می‌تواند منافع شما را تامین کند؟ ولی با کمی تحقیق به پاسخ دیگری می‌رسید، که درست است. بلی، هزینه را مصرف کننده نهایی یعنی خود شما می‌پردازید یا بهتر است بگوییم پرداخته‌اید! شاید پرسید در چه موقع؟ درست موقعی که حق بیمه را پرداخته‌اید!! واقعیت این است که بیمه‌گر برای دریافت حق بیمه از شما سه صورت حساب جداگانه را با هم جمع می‌کند، صورت هزینه‌های اداری خود، صورت هزینه ریسکی که پوشش می‌دهد و صورت هزینه کارمزدی که به نماینده یا کارگزار پرداخت می‌کند، پس در واقع شما هزینه استفاده از خدمات دریافتی را در هنگام خرید بیمه‌نامه پرداخته‌اید. در اینجا بهتر است به یک نکته نیز توجه کنیم:

اگر شما به طور مستقیم از «بیمه‌گر» بیمه‌نامه بخرید، او سهم تعیین شده مربوط به انجام خدمات کارگزار یا نماینده را در صندوق خودش قرار می‌دهد و البته بدون این که خدماتی نظیر آن چه آنها انجام می‌دهند را انجام دهد. اگر شما بیمه‌نامه خود را از طریق «نماینده بیمه» خریداری کنید، خدمات محدودتری در هنگام خرید بیمه‌نامه خود را از طریق «کارگزار بیمه» خریداری کنید، در آن موقع، هم از خدمات بیمه در هنگام خرید بیمه‌نامه و هم از خدمات کارگزار در هنگام دریافت خسارت استفاده خواهید کرد.

پیام‌آبادگران
فروردین ۱۳۹۶
شماره ۳۵۳

دارید که می‌توانید آن را تحت پوشش بیمه آتش‌سوزی قرار دهید، با ذکر کلیه خطراتی که برای آن متصور هستید، در عین حال شما قسمتی از مصالح مورد نیاز احداث سد خود را از معادن تعیین شده که گاه چندین کیلومتر با محل اجرای سد فاصله دارند به محل اجرای پروژه حمل می‌کنید و با قطعات و لوازم مکانیکی و برقی را از محل انبار به محل نصب منتقل می‌کنید که این اقدامات خطرات خاص خود را دارد، خطراتی که معمولاً در بیمه‌نامه حمل و نقل پوشش داده می‌شود.

ماشین‌آلات اجرای سد شما نیز در معرض خطرهای سقوط، غلتیدن، سرقت و امثال آن قرار دارند، فرو نشستن قسمتی از کار انجام شده، خسارت ناشی از یک طراحی غلط یا به کار بردن متریال نادرست و بسیاری از خطرات ناشناخته دیگر مثل فرو رفتن زمین در محل یک قنات ناشناخته در قسمتی از کارگاه و.... اینها مثال‌هایی از مواردی هستند که می‌توانند موجب ضرر و زیان قابل توجه گردند.

حال به منظور جلوگیری از صدور بیمه‌نامه‌های گوناگون که شرایط هر یک با دیگری تفاوت دارد و شاید قسمتی از پوشش یک بیمه‌نامه در بیمه‌نامه دیگر هم تکرار و موجب پرداخت حق بیمه‌های تکراری شود و همین‌طور به منظور از قلم نیفتادن یک یا چند خطر، علیرغم تهیه چند بیمه‌نامه، معمولاً بیمه‌نامه تمام خطر پیشنهاد و صادر می‌گردد. در این نوع بیمه‌نامه‌ها به جای ذکر خطرات مختلف در بیمه‌نامه، بیمه‌گر می‌پذیرد که **هر خطری به جز آن چه در بیمه‌نامه به صراحت استثناء شده است، تحت پوشش باشد.** البته همان‌طور که گفته شد در این بیمه‌نامه فقط خطرات مستثنی شده یعنی خطراتی که بیمه‌گر خسارت ناشی از آنها را نمی‌پردازد ذکر می‌شود، مثلاً خسارت‌های ناشی از خطر جنگ، واکنش‌های هسته‌ای یا آلودگی‌های رادیواکتیو، سهل‌انگاری عمدی بیمه‌گذار و مانند اینها. ولی خسارت و ضرر و زیان ناشی از هر خطر دیگری که نام آن در استثنائات بیمه‌نامه ذکر نشده توسط بیمه‌گر پرداخت می‌گردد.

در حال حاضر بیمه‌نامه تمام خطر پیمانکاران، بیمه تمام خطر نصب، بیمه تمام خطر ماشین‌آلات، بیمه تمام خطر آتش‌سوزی در صنعت بیمه ما قابل تهیه می‌باشند.

آیا «تمام خطر» در بیمه‌نامه‌ها شامل همه خطرهایست؟

علت هر یک از خطرات گفته شده پیش‌بینی بیمه‌گر خسارت مربوط به آن را می‌پردازد ولی اگر خسارت ناشی از خطر دیگری مثلاً زلزله باشد بیمه‌گر خسارت وارده ناشی از این خطر یعنی زلزله را پرداخت نمی‌کند، ناگفته نماند که شما در موقع خرید این نوع بیمه‌نامه می‌توانید از بیمه‌گر بخواهید که خطرهای دیگری علاوه بر خطرات حریق، صاعقه و انفجار (خطرات اصلی) را هم پوشش دهد، مثل خطر طوفان، ترکیدگی لوله آب، زلزله و... که به آنها خطرات یا پوشش‌های تکمیلی می‌گویند. حال شاید بگویید به این ترتیب ما می‌توانیم برای اجرای هر کاری مثلاً احداث یک سد همه خطرات را شناسایی کنیم و در یک بیمه‌نامه آتش‌سوزی آنها را ذکر کنیم و در این صورت چه نیازی به بیمه تمام خطر می‌باشد؟ ولی آیا شما مطمئن هستید که می‌توانید تمام خطراتی که در احداث یک سد، احتمالاً، پیش خواهد آمد را شناسایی کرده و در بیمه‌نامه قید کنید؟ تجربه نشان داده است که انجام چنین کاری معمولاً امکان‌پذیر نیست.

واقعیت این است که در یک کارگاه وسیع سدسازی که مورد مثال ما است، فعالیت‌های گوناگونی صورت می‌گیرد که هر قسمت از این فعالیت‌ها، خود موضوع بیمه‌نامه جداگانه‌ای است. بله شما انبار وسایل یدکی و مصرفی

در عنوان برخی از بیمه‌نامه‌ها به خصوص در بخش بیمه‌های مهندسی معمولاً عبارت «تمام خطر یا ALL RISKS» به کار برده می‌شود، شاید این پرسش برای شما هم پیش آمده باشد که منظور از «تمام خطر» چیست؟ آیا با خرید این پوشش بیمه‌ای مثلاً برای احداث پروژه‌ای مانند ساخت یک پل، راه، تونل یا یک مجموعه اداری، بیمارستانی و یا یک نیروگاه، یک کارخانه پتروشیمی و.... هزینه جبران هرگونه خطری که موجب خسارت شود، از طرف شرکت بیمه پرداخت می‌گردد؟

واقعیت این است که پاسخ پرسش شما منفی است، به عبارت دیگر با تهیه بیمه‌نامه تمام خطر هم نمی‌توان هرگونه خسارت را از بیمه‌گر دریافت کرد. حال این پرسش پیش می‌آید که پس منظور از عبارت تمام خطر چیست؟

در پاسخ باید گفت که در صنعت بیمه معمولاً بیمه‌نامه‌ها را به دو قسمت تقسیم می‌کنند: NAMED PERILS (با ذکر نام) و ALL RISKS (تمام خطر) تفاوت این دو بدین شرح است که در بیمه‌نامه «با ذکر نام» بیمه‌گر نام کلیه خطراتی را که در بیمه‌نامه پوشش می‌دهد، ذکر می‌کند، مثل بیمه آتش‌سوزی که در آن به طور معمول خطرات حریق، صاعقه، انفجار نوشته می‌شود و بدین ترتیب اگر خسارتی به

جناب آقای دکتر همتی رئیس کل بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، در یکی از مصاحبه‌های اخیر خود فرموده‌اند: «باید تاکید شود که مردم از شرکتی، بیمه خریداری کنند که سوابق درخشانی در پرداخت خسارت‌ها داشته باشد.»

و ماده اول «قانون تاسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری» مصوب ۱۳۵۰/۰۳/۳۰ یکی از اهداف تاسیس بیمه مرکزی را «حمایت از بیمه‌گذاران (یعنی خریداران بیمه) و بیمه‌شدگان و صاحبان حقوق آن‌ها» دانسته است. در همین راستا بیمه مرکزی در ماده ۲۶ آیین نامه شماره ۷۱، شرکت‌های بیمه را موظف نموده است تا تحت نظارت مستقیم مدیرعامل، واحدی جهت رسیدگی به شکایات احتمالی بیمه‌گذاران تاسیس نمایند. در این آیین نامه حداکثر مدت به منظور رسیدگی به این شکایات‌ها نیز پانزده روز تعیین گردیده است.

از طرفی مدتی است که صحبت از «سامانه یکپارچه رسیدگی به شکایات بیمه‌گذاران» مطرح می‌باشد، سامانه‌ای که از طرف بیمه مرکزی تهیه و در دسترس بیمه‌گذاران قرار گرفته است. بنا بر بعضی گزارش‌ها در ۹ ماه اول سال ۱۳۹۵، تعداد «۲۳۲۷ شکایت مکتوب و ۲۲ هزار و ۹۸۴ شکایت حضوری» در این سامانه ثبت شده است یعنی در جمع ۲۵۳۱۱ شکایت که اگر روزهای کاری در مدت این ۹ ماه را با اغماض ۲۵۰ روز در نظر بگیریم، روزانه بیش از ۱۰۰ شکایت از شرکت‌های بیمه به بیمه مرکزی واصل شده است. البته ناگفته نباید گذاشت که تعدادی از بیمه‌گذاران نیز به علل مختلف از جمله: ناامیدی از حصول نتیجه - نگرانی از مشکلات احتمالی روند پیگیری شکایت - هزینه‌های صرف وقت و رفت و آمد و سایر هزینه‌های اعلام و پیگیری شکایت و ... از اعلام شکایت صرف نظر می‌نمایند

از طرفی تعدادی از شکایات‌های اعلام شده به بیمه مرکزی وارد و تعدادی نیز ناوارد است. شکایات مذکور اعم از این که وارد یا ناوارد باشند پرسش‌هایی را پیش روی ما قرار می‌دهند! از جمله این که علت شکایات‌هایی که در نهایت از نظر بیمه

یافت می‌نشود گشته‌ایم ما

مرکزی وارد شناخته می‌شوند چیست؟ چرا باید شرکت بیمه خسارتی را مردود بداند و بیمه مرکزی آن خسارت را قابل پرداخت بداند؟

علل شکایات‌هایی که خریدار بیمه در آن خود را ذیحق می‌داند ولی در نهایت بیمه مرکزی آن را وارد نمی‌داند چیست؟

- ابهام در شرایط بیمه نامه‌ها؟
- مطالب نادرستی که فروشندگان بیمه به هنگام فروش بیمه نامه به خریداران بیمه می‌گویند؟
- بی اطلاعی فروشندگان بیمه و عدم آموزش کافی آن‌ها؟
- عدم اطلاع کافی و آموزش کارکنان شرکت بیمه؟
- و یا مشکلات مالی و نقدینگی شرکت‌های بیمه و یا ...؟

پرسش دیگری که در اینجا می‌تواند مطرح شود این است که بیمه مرکزی با توجه به وظیفه تعیین شده برای وی در حمایت از حقوق خریداران بیمه این مهم را چگونه به اجرا درمی‌آورد؟ آیا تنها تدوین آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها و یا دریافت و رسیدگی به شکایات بیمه‌گذاران تمامی اقدامات بیمه مرکزی در این مورد را تشکیل می‌دهد؟

واقعیت این است که بیمه مرکزی برای پیشگیری از بروز شکایات‌ها و انجام وظایف قانونی خود به اقدامات دیگری نیز پرداخته است که از جمله آن‌ها می‌توان به ایجاد نهاد «کارگزاری بیمه» توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی اشاره نمود.

بر اساس اساسنامه مربوط به تاسیس کارگزاران بیمه، مصوب شورای عالی بیمه، ارائه اطلاعات و توضیحات لازم در مورد: نرخ، پوشش‌ها و شرایط بیمه‌نامه و اخذ پوشش بیمه‌ای متناسب با ریسک‌های خریداران بیمه و همچنین تشکیل و پیگیری پرونده‌های خسارت و مذاکره با شرکت‌های بیمه جهت دریافت خسارت بیمه‌گذاران از تکالیف کارگزاران است.

همان طور که ملاحظه می‌گردد اقداماتی که می‌تواند منجر به انجام وظایف بیمه مرکزی گردد به عهده کارگزار بیمه قرار گرفته است، این در حالی است که نمایندگان بیمه بر اساس تکلیف تعیین شده برای آن‌ها، در مصوبه شورای عالی بیمه فقط مجری نظرات شرکت‌های بیمه در امر فروش بیمه نامه می‌باشند و در رسیدگی به خسارت فاقد هرگونه تکلیف هستند، چرا که عضوی از بیمه گر به حساب می‌آیند و در رسیدگی به یک ادعا یا (CLAIM) می‌باید در کنار بیمه گر قرار گیرند.

بدیهی است که انجام درست تکالیف و وظایف کارگزار بیمه خود منوط به شرایطی از جمله داشتن کادری متخصص، با تجربه، با دانش و با مهارت کافی است، هر چند حصول به این قابلیت‌ها کار چندان آسانی نبوده و نیست و شاید به همین علت است که تعداد ثبت شده کارگزاران (اعم از فعال و غیر فعال و حقیقی و حقوقی) در حال حاضر حدود ۶۵۰ عدد و تعداد نمایندگان بیمه حدود ۴۰۰۰ (چهل هزار) عدد است!!

امید است که متقاضیان خرید بیمه با انتخاب راه درست برای خرید پوشش‌های بیمه‌ای خود و با در نظر داشتن توصیه ریاست کل بیمه مرکزی ج.ا.ا. و در روشنایی نور چراغ کارگزاران بیمه به آنچه که به سختی یافت می‌شود یعنی «شرکت بیمه‌ای که سوابق درخشانی در پرداخت خسارت‌ها داشته باشد» دسترسی پیدا کنند.

پاگرد در راه پله‌ها، زمینه‌ساز فراغتی کوتاه برای انسان از فشار ناشی از بالا رفتن از پله‌ها است و این پاگرد در مجله.....
کمیسیون انتشارات

شادی در محیط کار ممنوع نیست

دکتر سیف‌اله جوان

اهمیت شادی در محیط کار

همه ما بیشترین وقت خود را در محل کار می‌گذرانیم. وقتی کارمان را دوست داشته باشیم، آن را بهتر انجام می‌دهیم. شادابی در محیط کار یعنی داشتن زندگی شاد. تحقیقات نشان می‌دهند افراد شاد با انگیزه‌تر، بهره‌ورتر، خلاق‌تر و موفق‌ترند، کمتر دچار بیماری و غیبت شده و به مشتریان خدمات بیشتر و بهتری ارائه می‌دهند.

کارمندان در محیط کار چطور شاد می‌شوند؟

کارمند در صورتی که بداند کارش مفید، مهم و ارزشمند است شاد می‌شود. داشتن روابط خوب و صمیمی با همکاران و مدیران نیز مهم است. وقتی نتایج کاری از نظر کارمند مهم باشد و روابط خوبی با دیگران داشته باشد، خود به خود شادی به محیط کار می‌آید و برعکس اگر از کار متنفر باشد و با همکاران نیز صمیمی نباشد، آن گاه محیط کار کسل‌کننده می‌شود.

مسئولیت مدیر در قبال شادی کارمند

مدیر نیز باید خود را شاد نگه دارد؛ چرا که شادی مسری است. مدیر می‌تواند خلق و خویی را به وجود آورد که کارمندان به سادگی شاد شوند. ایجاد محیطی سرشار از اعتماد، اطمینان، امید و رقابت سالم یکی از وظایف مدیران است. حال اینکه کارمندان بخواهند در این فضا شاد باشند بستگی به خودشان دارد.

کارمندان توجه داشته باشند: راه‌های

دستیابی به شادی در محیط کار

خوش بین باشید

خوش بینی، داشتن نگاه مثبت و امیدواری حتی در بدترین شرایط است. خوش بینی قابل یادگیری است و تظاهر به خوش بینی موجب تقویت و رشد آن می‌شود.

تغییر نگرش دهید

علت نارضایتی بسیاری از کارمندان، نگرش منفی آنها به کار است. همیشه درگیر جنگ روانی درونی هستند. این که آیا عضو مؤثری برای سازمان محسوب می‌شوند یا خیر. با این ذهنیت که عضو مفیدی برای سازمان هستید، حس غرورتان را تقویت کنید.

قدرشناس شغل خود باشید

باید از شغل خود سپاسگزار باشید. زندگی شما از طریق شغل تان تأمین می‌شود، اگر بیکار بودید نمی‌توانستید نیازهای زندگی خود را برطرف کنید.

از انتقاد به خود بپرهیزید

به جای تأسف، احساس گناه و شرمساری سعی کنید از خطای خود در جهت بهبود و رشد درس بگیرید. خود را به خاطر موفقیت‌های هرچند جزئی تحسین کنید. رفتار همراه با نرمش و گذشت با همکاران خود داشته باشید. اگر کسی شما را آزرده خاطر یا ناراحت کرد، او را ببخشید.

از خودتان حمایت کنید

زیر فشار روانی و انتقاد دیگران به ندرت می‌توان شاد بود. اکثراً ترجیح می‌دهند در چنین شرایطی به جای مقابله به مثل سکوت کرده یا اتاق را ترک کنند، اما شما چنین کاری نکنید. اجازه ندهید استرس و انتقادهای ناامیدتان کند. محکم بایستید و از خودتان حمایت کنید. این اقدام موجب تقویت اعتماد به نفس می‌شود.

شایعه‌سازی نکنید

شایعه، اعتماد به نفس و روابط و اتحاد را از بین می‌برد. خصومت، کینه و بدبینی به وجود می‌آورد و این امر کاهش بهره‌وری شما در محیط کار را به دنبال دارد.

صمیمی باشید

این یک واقعیت است که کار وقتی جذاب‌تر می‌شود که همکاران خود را دوست داشته باشید. انتظار تغییر داشته باشید و خود را برای آن آماده کنید. وقتی تغییرات رخ می‌دهد، افراد به لحاظ مسئولیت‌پذیری و توسعه فناوری جدید، احساس خطر می‌کنند.

درخواست انتقال کنید

اگر به همه توصیه‌ها عمل کردید و فایده‌ای نداشت، تصمیم بگیرید که تقاضای مرخصی بلندمدت یا انتقال داشته باشید. کار که رضایت بخش باشد، زندگی شاد می‌شود.

بهار در زبان شاعران ایران زمین

شاعران پیوندی جاودانه با طبیعت دارند. از برگ ریز پاییز غمگین می‌شوند و با سرور و سرسبزی بهار، پایکوبی می‌کنند. ماهنامه پیام‌آبادگران در اولین ماه از سال ۱۳۹۶ به بازخوانی برخی از این سروده‌ها می‌رود تا همراه با شما عزیزان و همگام با لطافت روح شاعران ایران زمین به استقبال بهار بروید.

آتشی بر پا کن و چرخ بزن
با بهار دلنشین حرفی بزن
زردیت را اندر آتش آب کن
سرخیش را سوی غم پرتاب کن
از ته دل قهقهه‌هایی بزن
کن غم دیرینه ات را ریشه کن
که بهار با صد هزار گل در ره است
چون امیدت خنده را پرورده است.

حمید تجلیلی

نوروز، ترجمان تماشای روی توست
چشمان روشن گل خورشید، روز عید
فصل شکوفه‌هاست به دستان من بتاب
قربان آن بهار که چشم تو آفرید

سرخوش پارسا

سرانگشتان جادویی بهار
صدها شکوفه می‌ریزد به آغوش زمین
تا تمام سال را
در عشق، تکرار شویم.
هزاران لبخند و شادمانی، ترانه‌ی
لحظه‌ها تا آن باد.....

شیوا فرازمنند

دل خوش نکن
به سردی و سرمای روزگار
یک لحظه فکر کن
به امیدی که در من است
منگر چنین به بزم زمستان نشسته‌ام
می‌بینی ام اگر چه هنوز ایستاده‌ام
چشم انتظار فصل بهارم
که مانده است در پشت برفها
آن فالگیر اگر
یخ زد میان برف

حتی به فالهای خودش دل نبسته بود
من دلخوشم به معجزه‌ی فصلها هنوز

سعید خاکسار

عیدتان ای دوستان پاینده باد
چشمه‌ها تا آن خرم و زاینده باد
آرزو دارم که با خیر و خوشی
زندگی‌ها تا آن پراز آینده باد

اسماعیل شهاب

تن مقصد ما نیست، بیا جان باشیم
تا جان به تن است، مرد میدان باشیم
در راه وطن بمیر، تا در تاریخ
سردار رشید خاک ایران باشیم.....

منیژه پلنگ پوش

بهار است و طراوت می‌چکد از شاخسارش
هوایی شاد و خوش ترسایه‌بان و جویبارش
همایون فال و طالع نیک و هم فرخنده نوروز
مبارک بادت این فرخ پی و فصل بهارش

علا حسینی

تصور کن برای عیدهای رفته دلتنگی
به دستت کارت پستال کسی باشد که
دیگر نیست
شبیبه ماهی قرمز به روی آب می‌مانی
که سینات هفتمین سال کسی باشد که
دیگر نیست

شهراد میدری

شکوفه می‌دمد و گل به بار می‌آید
زیاد بوی خوش نوبهار می‌آید
زاشک شوق که از چشم ابر می‌بارد
ترنم طرب از جویبار می‌آید
به ناز و عشوه در آغوش باد، زلف افشان
به باغ، گل به بغل، شاخسار می‌آید
به عطر خاطره‌ها کوی و کوچه می‌پیچد
زهر کرانه سرود هزار می‌آید
ورق زده است افق را نسیم فروردین
جهان به طرح نویی بر مدار می‌آید
دوباره از دل هر سنگ چشمه می‌جوشد
خروش و هلهله از آبشار می‌آید
سپیده از دل ظلمت، طلایه خورشید
به فتح شهر شب از کوهسار می‌آید
عروس مُلک به بانگ سرود آزادی
به کام خلق به بوس و کنار می‌آید
ز شور خفته در این شهر شرزو می‌دائم
که از درون غبارش سوار می‌آید

جواد محمدی خمک

اعتبار احکام سالیانه بودجه و نگاهي به مفاد مرتبط قانون بودجه سال ۱۳۹۶ با صنعت احداث

مقدمه:

بودجه: (از بوجه فرانسوی: کیف پول) برنامه ریزی مالی و یک فهرست از تمام هزینه‌های برنامه ریزی شده و درآمد است. این برنامه برای صرفه جویی، استقرار و مخارج است. یکی از عوامل فلسفه وجودی بودجه که در ایجاد بودجه بندی و بودجه نویسی نقش داشته است، منابع و امکانات محدود است که دولت‌ها و حتی شرکت‌ها و مؤسسات خصوصی را هم نیازمند به تعریف بودجه می‌نماید. ماده واحده ای با ۲۳ تبصره با رقم (۱۱/۵۲۴/۵۶۵/۹۶۹/۰۰۰/۰۰۰) ریال از حیث منابع و مصارف در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۴ مجلس شورای اسلامی تصویب شد و

در تاریخ ۹۵/۱۲/۲۵ به تأیید شورای نگهبان رسید و برای اجرا با نام قانون بودجه سال ۱۳۹۶ ابلاغ گردید. حال با توجه به اهمیت این قانون برای صنعت احداث کشور و با عنایت به اینکه اعتبار احکام مقرر در قانون بودجه سالیانه می‌باشد و ضرورت اطلاع اعضای صنف، فارغ از هرگونه نقد و اظهار نظر در خصوص نحوه تخصیص و بودجه بندی و نحوه تحقق بودجه‌های عمرانی که تحقق این بخش از بودجه از مهمترین خواسته‌های این حرفه میباشد به جهت سهولت بررسی و آگاهی از مفاد مرتبط در جدولی به شرح ذیل برای صنف و صنعت احداث احصا نموده‌ایم که امید است مورد توجه قرار گیرد.

محمد تکلی

شماره تبصره	بند	موضوع	شرح بند
۱	الف	سهم صندوق توسعه ملی از ارزش فروش نفت و ..	سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت، میعانات گازی و خالص صادرات گاز، سی درصد (۳۰٪) و منابع حاصل از ارزش صادرات نفت و میعانات و صادرات گاز (۲۵٪ بودجه عمومی) سهم شرکت ملی نفت ایران چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) و سهم مناطق نفت خیز، گاز خیز و کمتر توسعه یافته سه درصد (۳٪) برابر با (۴۸۰۹۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال
۱	ح	سیاست‌های ابلاغی اقتصاد مقاومتی	بمنظور اجرائی نمودن سیاست‌های ابلاغی اقتصاد مقاومتی، وزارت نفت موظف است در صورت افزایش تولید گاز به یک هزار میلیون متر مکعب در روز، با استفاده از امکانات و توانایی بخش خصوصی نسبت به صادرات گاز به کشورهای همسایه و اروپا که در حال حاضر قرارداد خرید گاز از جمهوری اسلامی ایران ندارند، اقدام نماید.
۳	الف	تأمین مالی خارجی (فاینانس)	بارعایت مصوبه شماره ۹۴۳۴۴/۰۱۰ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۳ مجمع تشخیص مصلحت نظام در سال ۱۳۹۶ سقف تسهیلات تأمین مالی خارجی (فاینانس) برای طرحها علاوه بر باقیمانده سهمیه سال قبل، معادل ریالی پنجاه میلیارد (۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ دلار تعیین می‌شود. شورای اقتصاد با رعایت اولویت‌های بند (پ) ماده (۴) قانون برنامه ششم توسعه، تسهیلات مذکور را به طرح‌های بخش دولتی که دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیست‌محیطی باشند، اختصاص می‌دهد. طرح‌های بخش‌های خصوصی و تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی نیز با سپردن تضمین‌های لازم به بانکهای عامل می‌توانند از تسهیلات مذکور استفاده کنند.
۳	الف	مجوز قانونی تضمین دولت	در مواردی که استفاده از تسهیلات مالی خارجی با مجوز قانونی منوط به تضمین دولت جمهوری اسلامی ایران مبنی بر بازپرداخت اصل و هزینه‌های تسهیلات مالی اخذ شده از منابع بانکهای کارگزار خارجی و بانکها و مؤسسات توسعه‌ای بین‌المللی باشد، وزیر امور اقتصادی و دارایی مجاز است پس از تصویب هیأت وزیران به نمایندگی از طرف دولت ضمانتنامه‌های کلی و یا اختصاصی مورد نیاز برای طرح‌های مذکور را حداکثر ظرف مدت یک ماه صادر و یا اختیار امضای آن را با تصویب هیأت وزیران به مقام مسؤول ذی‌ربط تفویض نماید.
۴	ب	تسهیلات ارزی به بخش خصوصی برای طرح‌های توسعه بالادستی نفت و گاز	به بانکهای عامل اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۶ از محل منابع در اختیار از جمله منابعی که با تصویب هیأت عامل صندوق توسعه ملی در آن بانک سپرده‌گذاری شده است، نسبت به اعطای تسهیلات ارزی به سرمایه‌گذاران بخش‌های خصوصی، تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی برای طرح‌های توسعه‌ای بالادستی نفت و گاز با اولویت میادین مشترک... اقدام کنند.
۴	ج	تسهیلات ارزی به بخش خصوصی برای طرح‌های توسعه ای	به بانکهای عامل اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۶ از محل منابع در اختیار از جمله منابعی که با تصویب هیأت عامل صندوق توسعه ملی در آن بانک سپرده‌گذاری شده است، نسبت به اعطای تسهیلات ارزی به سرمایه‌گذاران بخش‌های خصوصی، تعاونی و شهرداری‌ها برای طرح‌های توسعه‌ای انواع مختلف حمل و نقل درون و برون شهری بدون انتقال مالکیت و با معرفی وزارت راه و شهرسازی و تضمین سازمان‌ها... اقدام کنند.
۵	الف	مجوز انتشار اوراق مشارکت تا سقف یکصد هزار میلیارد ریال	به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و شرکتهای دولتی وابسته و تابعه وزارتخانه‌های نیرو، نفت، راه و شهرسازی، ورزش و جوانان، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، ارتباطات و فناوری اطلاعات، صنعت، معدن و تجارت، جهادکشاورزی، و سازمان‌های انرژی اتمی ایران و میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری اجازه داده می‌شود با رعایت قانون برای اجرای طرح‌های دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی خود با اولویت اجرای طرح (پروژه)های میادین نفت و گاز مشترک، احداث و تکمیل طرح‌های آب‌شیرین‌کن، تکمیل شبکه جمع‌آوری و انتقال فاضلاب، طرح‌های زیربنایی آب و خاک (زهکشی)، تصفیه‌خانه‌های آب و فاضلاب، نیروگاههای برق با اولویت طرح (پروژه)های با راندمان بالا مانند تولید همزمان برق و آب شیرین و برق و گرما (CHP) و برق و گرما و سرما (CCHP)، شبکه انتقال و توزیع برق، تولید انرژی‌های نو و تجدیدپذیر، احداث و تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام ورزشی... اوراق مشارکت منتشر نمایند.
۵	ب	مجوز انتشار اوراق مالی اسلامی برای طرح‌های نیمه تمام (اسناد، مشارکت و سکوک)	به دولت اجازه داده می‌شود تا مبلغ دویست هزار میلیارد (۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال اوراق مالی اسلامی (اسناد، مشارکت و سکوک) به صورت ریالی و ارزی منتشر و منابع حاصل را به ردیف شماره ۳۱۰۱۰۸ جدول شماره (۵) این قانون واريز کند. منابع واريزی به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام و طرح‌های ساماندهی دانشگاهها مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون اختصاص می‌یابد تا براساس موافقتنامه متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور هزینه شود.
۵	ج	اوراق فروش نرفته	اوراق فروش نرفته طرح‌های بندهای (الف) و (ب) این تبصره، در سقف مطالبات معوق طرح با تأیید رئیس دستگاه اجرائی، ذی‌حساب ذی‌ربط و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به پیمانکاران، مشاوران و تأمین‌کنندگان تجهیزات همان طرحها است.

شماره تبصره	بند	موضوع	شرح بند
۵	د	اوراق مشارکت و صکوک برای طرحهای قطار شهری	به شهرداریهای کشور و سازمانهای وابسته به آنها اجازه داده می شود به طور مشترک یا انفرادی با رعایت قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران و قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت، با تأیید وزارت کشور (سازمان امور شهرداریها و دهیاریهای کشور) تا سقف پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مشارکت و صکوک اسلامی با تضمین خود و با بازپرداخت اصل و سود آن توسط همان شهرداریها منتشر کنند. حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) از سقف اوراق موضوع این بند به طرحهای قطار شهری اختصاص می یابد
۵	هـ	اسناد خزانه اسلامی	در سال ۱۳۹۶ دولت مجاز است اسناد خزانه اسلامی با حفظ قدرت خرید را با سررسید تا سه سال به صورت بی نام و یا بانام، صادر کند و به منظور تسویه بدهی مسجل خود بابت طرحهای تملک داراییهای سرمایه ای و مابه التفاوت قیمت تضمینی محصولات کشاورزی با قیمت فروش در بورس به قیمت اسمی تا سقف نود و پنج هزار میلیارد (۹۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به طلبکاران واگذار کند. اسناد مزبور از پرداخت هرگونه مالیات معاف می باشد و به عنوان ابزار مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران محسوب شده و با امضای وزیر امور اقتصادی و دارایی صادر می شود. اسناد خزانه اسلامی از قابلیت داد و ستد در بازار ثانویه برخوردار است و سازمان بورس و اوراق بهادار باید ترتیبات انجام معامله ثانویه آنها را در بازار بورس یا فرابورس فراهم کند. خرید و فروش این اوراق توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ممنوع است. بازپرداخت اصل و سود این اوراق در قوانین بودجه های سنواتی کل کشور پیش بینی می شود و خزانه داری کل کشور موظف است از محل اعتبارات ردیفهای فصل مربوطه و جداول (۸) و (۹) این قانون نسبت به تسویه آن اقدام نماید
۵	و	اوراق تسویه خزانه	به دولت اجازه داده می شود در سال ۱۳۹۶ بدهیهای قطعی خود به اشخاص حقیقی و حقوقی تعاونی و خصوصی را که در چهارچوب مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۵ ایجاد شده، با مطالبات قطعی دولت (وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی) از اشخاص مزبور تا مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به صورت جمعی - خرجی تسویه کند. به این منظور وزارت امور اقتصادی و دارایی، اسناد تعهدی خاصی را با عنوان «اوراق تسویه خزانه» صادر می کند و در اختیار اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی طلبکار و متقابلاً بدهکار قرار می دهد. این اسناد صرفاً به منظور تسویه بدهی اشخاص یاد شده به دستگاههای اجرائی و شرکتهای و مؤسسات دولتی مورد استفاده قرار می گیرد. مطالبات قطعی دولت از اشخاص حقیقی و حقوقی تعاونی و خصوصی که در اجرای بند (پ) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور به شرکتهای دولتی منتقل شده است با بدهی دولت به شرکتهای مذکور بابت مواردی چون یارانه قیمتهای تکلیفی (با تأیید سازمان حسابرسی) از طریق صدور اوراق تسویه خزانه قابل تسویه است.
۵	ز	اسناد خزانه اسلامی	به منظور استمرار جریان پرداختهای خزانه داری کل کشور، به دولت اجازه داده می شود تا مبلغ یکصد هزار میلیارد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اسناد خزانه اسلامی منتشر و اسناد مزبور را صرف تخصیصهای اولویت دار ابلاغی از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور موضوع این قانون کند و پرداخت این اسناد را قبل از پایان سال، از محل اعتبارات دستگاه مزبور تسویه نماید. این اسناد از مالیات معاف بوده و در بورس اوراق بهادار قابل داد و ستد می باشد. تسویه این اسناد در سررسید، مقدم بر تمامی پرداختهای خزانه داری کل کشور می باشد و تسویه آن قبل از سررسید توسط خزانه مجاز است. انتقال تعهدات مربوط به اسناد منتشره به سال بعد ممنوع است
۵	ح	اوراق بهادار اسلامی	به دولت اجازه داده می شود جهت بازپرداخت اصل و سود اوراق سررسید شده در سال ۱۳۹۶ تا معادل پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق بهادار اسلامی با سررسید تا پنجساله منتشر نماید. اصل و سود و هزینه های مترتب بر انتشار این اوراق در بودجه های سنواتی کل کشور پیش بینی می شود
۵	ط	اوراق مشارکت ارزی - ریالی	به وزارت نفت از طریق شرکتهای دولتی تابعه ذی ربط اجازه داده می شود با تصویب شورای اقتصاد به منظور سرمایه گذاری در طرحهای نفت و گاز با اولویت میدین مشترک نسبت به انتشار اوراق مشارکت ارزی - ریالی از طریق بازار سرمایه در سقف پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال با تضمین بازپرداخت اصل و سود این اوراق توسط شرکت مذکور از محل افزایش تولید همان میدین نسبت به ارقام مصوب همان سال اقدام کند
۶	الف	سقف معافیت مالیاتی	سقف معافیت مالیاتی درآمد کارکنان دولتی و غیردولتی موضوع ماده (۸۴) قانون مالیاتهای مستقیم مبلغ دویست و چهل میلیون (۲۴۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال و موضوع مواد (۵۷) و (۱۰۱) قانون مالیاتهای مستقیم مبلغ یکصد و هشتاد میلیون (۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰) تعیین می گردد.
۶	ب	قانون مالیات بر ارزش افزوده	مدت اجرای آزمایشی قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ و اصلاحات بعدی آن تا پایان سال ۱۳۹۶ تمدید می شود.

شماره تبصره	بند	موضوع	شرح بند
۵	ز	اسناد خزانه اسلامی	به منظور استمرار جریان پرداخت‌های خزانه‌داری کل کشور، به دولت اجازه داده می‌شود تا مبلغ یکصد هزار میلیارد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اسناد خزانه اسلامی منتشر و اسناد مزبور را صرف تخصیص‌های اولویت‌دار ابلاغی از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور موضوع این قانون کند و پرداخت این اسناد را قبل از پایان سال، از محل اعتبارات دستگاه مزبور تسویه نماید. این اسناد از مالیات معاف بوده و در بورس اوراق بهادار قابل داد و ستد می‌باشد. تسویه این اسناد در سررسید، مقدم بر تمامی پرداخت‌های خزانه‌داری کل کشور می‌باشد و تسویه آن قبل از سررسید توسط خزانه مجاز است. انتقال تعهدات مربوط به اسناد منتشره به سال بعد ممنوع است
۵	ح	اوراق بهادار اسلامی	به دولت اجازه داده می‌شود جهت بازپرداخت اصل و سود اوراق سررسیدشده در سال ۱۳۹۶ تا معادل پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق بهادار اسلامی با سررسید تا پنجساله منتشر نماید. اصل و سود و هزینه‌های مترتب بر انتشار این اوراق در بودجه‌های سنواری کل کشور پیش‌بینی می‌شود
۵	ط	اوراق مشارکت ارزی - ریالی	به وزارت نفت از طریق شرکتهای دولتی تابعه ذی‌ربط اجازه داده می‌شود با تصویب شورای اقتصاد به منظور سرمایه‌گذاری در طرحهای نفت و گاز با اولویت میداین مشترک نسبت به انتشار اوراق مشارکت ارزی - ریالی از طریق بازار سرمایه در سقف پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال با تضمین بازپرداخت اصل و سود این اوراق توسط شرکت مذکور از محل افزایش تولید همان میداین نسبت به ارقام مصوب همان سال اقدام کند
۶	الف	سقف معافیت مالیاتی	سقف معافیت مالیاتی درآمد کارکنان دولتی و غیردولتی موضوع ماده (۸۴) قانون مالیات‌های مستقیم مبلغ دویست و چهل میلیون (۲۴۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال و موضوع مواد (۵۷) و (۱۰۱) قانون مالیات‌های مستقیم مبلغ یکصد و هشتاد میلیون (۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰) تعیین می‌گردد.
۶	ب	قانون مالیات بر ارزش افزوده	مدت اجرای آزمایشی قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ و اصلاحات بعدی آن تا پایان سال ۱۳۹۶ تمدید می‌شود.

پروژه راه مواصلاتی زرآباد به جد

سال ۹۶ از جمله سالهای نادری است که با انبوهی از چالشهای اقتصادی و سیاسی باید پنجه نرم کند. هم اقتصاد جهانی و هم اقتصاد ایران احتمالاً نوسانهای بالایی را در این سال تجربه می‌کنند. بنابراین بررسی چالشهای سال ۹۶ می‌تواند به میزان قابل توجهی فضای اقتصاد کشور را در سال ۹۶ مه‌زدایی کند. برای این منظور در این نوشته مختصر چالشهای فضای کسب و کار کشور به سه دسته تقسیم شده‌اند. به ترتیب این چالشها مورد بررسی قرار می‌گیرند:

اول، چالشهای اقتصاد جهانی

در سال ۹۶ کماکان قیمت دلار آمریکا و در نتیجه dollar index بالا خواهد بود. سیاستهای اقتصادی ترامپ که معطوف به کاهش مالیاتها و افزایش شدید سرمایه‌گذاری است موجب می‌شود که تمایل فدرال رزرو آمریکا به افزایش نرخ بهره بیشتر شود، چیزی که در اظهارات خانم یلن به روشنی بیان شده است. بالا بودن دلار سقف تقاضا برای نفت، طلا و کالاهای دیگر را محدود می‌کند و موجب می‌شود که کالاهای توان جهش در سال ۹۶ یا ۲۰۱۷ را نداشته باشند.

این مسئله را بسیاری از سازمانهای بین‌المللی پیش‌بینی کرده‌اند. در نتیجه بزرگترین چالش فضای کسب و کار کشور فقدان درآمدهای نفتی برای سال پیش رو است. کل درآمدهای نفتی در سال ۹۶ پیش‌بینی می‌شود که در بهترین حالت به پنجاه میلیارد دلار برسد که همین حجم صادرات متأسفانه با مانع انتقال این درآمدها به داخل روبرو است. این مسئله موجب می‌شود که در سال آینده دولت نتواند درآمدهای حاصله از فروش نفت را به داخل کشور منتقل کند و در نتیجه هم ریال و هم ارز در کشور محدودتر خواهد شد. این مسئله بازار ایران را کوچک‌تر می‌کند و طبیعی است که هم مناسبات غیررقابتی بیشتر می‌شود و هم در بخش‌هایی رقابت گسترده‌تر می‌شود. این مسئله با حضور ترامپ و ایجاد محدودیت‌های بیشتر برای ایران و اعمال تحریم‌های جدی‌تر می‌تواند شدیدتر شود. در شرایطی که محدودیت‌های منابع ریالی و ارزی در کشور وجود داشته

مشکلات و چالش‌های فضای کسب و کار در سال ۹۶

مرتضی ایمانی راد
موسسه مطالعاتی بامداد

باشد، طبیعی است که رقابت‌های سیاسی جای رقابت‌های اقتصادی را می‌گیرد و همین رقابتها می‌تواند فضای کسب و کار کشور را سخت‌تر و تیره‌تر کند. همین شرایط موجب می‌شود که سایر کالاها مثل مس و روی و کالاهایی که در ایران تولید و صادر می‌شود (مثل سنگ آهن) شرایط مناسبی در فضای بین‌المللی نداشته باشند و همین مسئله موجب می‌شود که از این ناحیه هم گشایش ایجاد نشود. تمامی این موارد ممکن است اقتصاد ایران را از نرخ رشد بالا محروم کند. در هر حال به نظر می‌رسد که سال ۲۰۱۷ برای کشورهای کالا پایه سال پیشرفت و رشد بالای اقتصادی نباشد. دومین دسته از چالش‌های فضای کسب و کار کشور به حوزه سیاست داخلی و سیاست بین‌الملل برمی‌گردد. در سیاست داخلی با انتخابات ریاست جمهوری روبرو هستیم. هر گونه تغییری در سیاستهای اقتصادی و بین‌المللی ایران در بعد از انتخابات ریاست جمهوری داده شود و این سیاستها به طور بنیادی با سیاستهای دوران روحانی تفاوت

داشته باشد می‌تواند یک شوک به اقتصاد ایران وارد کند و این شوک در زمانی به اقتصاد ایران وارد می‌شود که تحمل چنین شوکی را ندارد. بنابراین بهترین گزینه برای ریاست جمهوری چهارسال آینده فردی است که بتواند ثبات فعلی را چه از نظر متغیرهای کلان اقتصادی و چه از نظر ثبات سیاستگذاری حفظ نماید. دومین چالش سیاسی حضور ترامپ در اقتصاد جهانی است. به نظر می‌رسد که تقابل ایران و آمریکا از نظر منافع سیاسی در سال آینده به مقدار قابل توجهی افزایش یابد. همان‌طور که گفته شد این تقابل می‌تواند منجر به کوچک‌تر شدن بازارهای ایران شود و طبعاً نرخ رشد اقتصادی را هم کاهش خواهد داد. از طرف تقاضا هم مواجه به انقباض تقاضا خواهیم شد و همه این موارد ممکن است رکود را در اقتصاد ایران حفظ کند. این استمرار رکود در سال جاری با افزایش التهابات سیاسی می‌تواند به یک رکود تورمی منجر شود که برای سلامت اقتصاد ایران خوب نیست.

گسترش تعارضات منطقه‌ای و قدرت‌گیری جناح راست افراطی در بسیاری از کشورهای جهان می‌تواند فضای اقتصاد بین‌الملل را تیره‌تر کند. این فضای تیره در سطح بین‌المللی می‌تواند اقتصاد ایران را تحت تاثیر خود قرار دهد.

سومین چالش پیش روی فضای کسب و کار کشور در سال ۹۶ چالشهای اقتصاد داخلی است. این چالشها را در پایین فهرست می‌کنم.

اولین و مهمترین چالش داخلی که فضای کسب و کار کشور را به شدت تحت تاثیر قرار می‌دهد مشکلات جدی شبکه بانکی است. شبکه بانکی با انجماد ۴۵ درصد از منابعش با مشکل جدی کمبود منابع روبرو است. این منابع قرار هم نیست به این زودی باز شود. بخشی از این منابع در اختیار دولت، بخشی در اختیار مشتریان بد حساب است که امکان برگشت آنها هم بسیار کم است و بخشی هم در خرید داراییهای ثابت منجمد شده که در شرایط فعلی احتمال نقد کردن آنها بسیار کم است، مگر این که با لانگ به نقد تبدیل شوند. انجماد منابع بانکی امکان افزایش تسهیلات را به منظور رونق اقتصادی محدود می‌کند. تا کنون هم این محدودیت

است، ولی این بار شدت آن ممکن است از دفعات قبل بیشتر باشد. بنابراین بالا رفتن نرخ رشد اقتصادی در اقتصاد ایران در سال ۹۶ با محدودیت های جدی مواجه است. بدون رفع این موانع مشکل بتوان به نرخ رشد درونزا و قابل قبولی دست یافت.

چهارم حضور سایه سیاست بر اقتصاد است. حضور این عامل اقتصاد ایران را همانند سالهای گذشته مه آلود می کند. در سال ۹۶ این مه آلودگی بیشتر می شود. چون با افزایش درگیری های منطقه ای و بین المللی و شدت یافتن مشکلات اقتصادی سیاست خود را ملزم به ورود به اقتصاد می کند تا مسائل اقتصادی را حل و فصل کند، غافل از اینکه خود این دخالت مشکلات اقتصادی را هم بیشتر و هم پیچیده تر می کند.

در مجموع به نظر می رسد که فضای کسب و کار در سال ۹۶ در راستای بهبود وضعیت سال ۹۵ نباشد و مشکلات جدیدی در این فضا به وجود بیاید. در واقع سال ۹۶ سال مهمی برای چالش های پیش روی وضعیت کسب و کار، دولت و نظام حکومتی است و گذر درست از این دوران قابلیت های بالایی را می طلبد.

بانکها و بانک مرکزی و سایر بستانکاران دولت را کماکان در بلا تکلیفی نگه خواهند داشت. نتیجه این دو چالش، چالش سوم را برای اقتصاد ایران پدید آورده است. بحران بدهی دولت و انجماد منابع بانکی حجم پول را در اقتصاد کشور زیاد و سرعت آن را بسیار کند کرده است. محاسبات انجام شده نشان می دهد که سرعت گردش پول در سال جاری به پایین ترین عدد خود در دهه های گذشته رسیده است. کاهش سرعت پول نشانگر خوبی برای رونق اقتصادی است. پایین بودن سرعت گردش پول نشان دهنده عمق رکود در اقتصاد ایران است. درست است که نرخ رشد تولید ناخالص داخلی در سال ۹۵ ممکن است به شش یا هفت درصد هم برسد، ولی کماکان رشد درونزای اقتصاد کشور در رکود است و سرعت گردش پول بسیار پایین در اقتصاد ایران نمایانگر رکود وسیع و پنهان در اقتصاد ایران است. اگر التهابات سیاسی و یا تحریم های جدید و تشدید تحریمهای موجود قیمت های داخلی و به خصوص قیمت ارز را با نوسان مواجه کند، احتمال اینکه این رکود به تورم رکودی منجر شود بسیار زیاد است. این چندمین بار است که این بیماری در اقتصاد ایران خانه کرده

خودش را در رشد پایین اقتصادی نشان داده است. کمبود منابع که بازباندهی سیستم بانکی همراه است موجب می شود که منابع سیستم بانکی با مشکل مواجه باشد. همین مسئله فضای اعتباری جامعه را محدود و فعالیت شرکتها را نیز محدود می کند.

دومین چالش درونی چالش بدهی های دولت است. دولت از یک طرف در حال انتشار اوراق بدهی برای پرداخت و پایش بدهی های خود است و از طرف دیگر با بستن بودجه سال آینده کسری های قابل پیش بینی ایجاد می کند که این خود مستلزم انتشار اوراق جدیدی است. این دور باطل به این زودیها از بین نمی رود. اوراق بدهی منتشر شده توسط دولت با دو مانع عمده روبرو است. مانع اول عدم گسترش بازار بدهی است که این خود موجب شده است که این ابزار برای دولت چندان کارایی نداشته باشد. دوم رقابت بین بازدهی اوراق بدهی و سایر بازارها مخصوصا بازار بورس اوراق بهادار موجب شده است که مقاومت های جدی برای این بازار به وجود بیاید که انتشار آنها را با محدودیت مواجه می کند. در نتیجه انتشار بیش از حد این اوراق به نظر می رسد چندان عملی نباشد و در مجموع پیمانکاران،

در خصوص نام‌گذاری سال ۱۳۹۶

به نام «تولید و اشتغال»

بیانیه مشترک اتاق‌های بازرگانی، صنایع معادن و کشاورزی، تعاون و اصناف ایران

تجربه سایر کشورها در تاریخ معاصر نشان می‌دهد آن گروه از کشورها که اقتصاد نیرومندتری برای خود پایه‌گذاری کرده‌اند در برابر رخدادها و چالش‌های منطقه‌ای و بین‌المللی توانایی ایستادگی بالاتری داشته‌اند.

مقام معظم رهبری با درک عمیق و دقیق از این تجربه جهانی است که در سال‌های اخیر و به عنوان هدف راهبردی، نیرومندسازی اقتصاد ایران را به مدیران و مردم کشور یادآوری می‌کنند.

ایشان سال ۱۳۹۶ را نیز به موضوع بسیار با اهمیت اقتصاد اختصاص داده‌اند و از همه نهادهای اداره‌کننده و مؤثر در جامعه خواسته‌اند به دو مقوله تولید و اشتغال برای مقاوم‌تر کردن اقتصاد کشور بپردازند. فعالان بخش خصوصی ایران اعم از بازرگانان، صنعتگران، معدنکاران، تعاون‌گران، اصناف، صاحبان بنگاه‌های کشاورزی و فعالان حوزه‌های گردشگری و خدمات ضمن ابراز خرسندی از توجهات جدی مقام معظم رهبری به حوزه اقتصاد به ویژه تولید و اشتغال، همه نیروی مادی و فکری خود را برای محقق کردن این مهم به کار خواهد بست.

اما محقق کردن دو هدف بسیار مهم تولید بیشتر و اشتغال پایدار و افزون‌تر، بدون تردید الزام‌هایی دارد که ارکان مؤثر در اداره کشور از دولت، مجلس و قوه قضائیه گرفته تا سایر نهادها باید آن الزام‌ها را به رسمیت

بشناسند و در مسیر محقق کردن آن حرکت کنند. از این رو برخی از مهم‌ترین الزام‌های پوشاندن لباس عمل به راهبرد اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال را یادآور شده و امید داریم که در کانون توجه نظری و عملی قرار گیرد.

۱- راهبرد تولید و اشتغال بیشتر و پایدارتر باید تبدیل به «گفتمان ملی» شود. به این معنی که حاکمیت و نهادهای مدنی درک یکپارچه و منسجم و هماهنگ از این دو مقوله پیدا کنند و از تعریف‌های متفاوت اجتناب کنند. تولید و اشتغال باید به عنوان تضمین‌کننده منافع ملی محور همه تصمیم‌گیری‌ها و اقدام‌ها از سوی دولت، سایر نهادها و بخش خصوصی باشد. تبعیت از تصمیم‌های فرماندهی ستاد اقتصاد مقاومتی از اختلاف‌ها جلوگیری می‌کند و بر هماهنگی‌ها می‌افزاید و سد راه موازی‌کاری‌ها خواهد شد.

۲- محقق کردن اهداف بزرگ تولید بیشتر و اشتغال پایدارتر در کشور با دو دسته از موانع ساختاری و موانع سرچشمه گرفته از روش‌های ناکارآمد مواجه است. در سال ۱۳۹۶ ضمن تلاش و برنامه‌ریزی برای برطرف کردن سدها و موانع ساختاری باید روش‌های اداره اقتصاد را با اتخاذ سیاست‌های مناسب در حوزه‌های پولی، ارزی، تجاری و صنعتی صحیح و دیوان‌سالاری عظیم موجود را در مسیر محقق کردن اهداف یادشده کارآمد کرد.

بهبود محیط کسب و کار با استفاده از قانون‌های پیش‌برنده موجود و حذف مقررات بازدارنده در سال ۱۳۹۶ با هدف دستیابی به تولید و اشتغال بالاتر و پایدارتر باید در دستور کار قرار گیرد و راه‌های برون‌رفت از شرایط سخت تحمیل شده بر تولید شناسایی و اجرا شوند.

۳- نظرسنجی‌ها از جامعه فعالان اقتصادی و مردم نشان می‌دهد یکی از موانع بزرگ بر سر راه تحقق کردن اهداف اقتصاد مقاومتی فساد اداری و وجود شرایط رانتی در اقتصاد کشور است. تجربه اقتصادهای موفق نشان می‌دهد که حذف ایستگاه‌های فساد اقتصادی و فرصت‌های رانت‌خواهی و رانت‌جویی، برای رسیدن به تولید بیشتر و اشتغال پایدار یک شرط اصلی است. تا زمانی که فساد اداری و شرایط اقتصاد رانتی وجود دارد سرمایه‌گذاری گسترده و کارآمد ناممکن است. تولید و اشتغال پایدار در ایران مانند همه کشورهای پیشگام در مقاوم کردن اقتصادشان نیاز به این دارد که بازارهای بزرگتر برای کالاها و تولیدات ایرانی فراهم شود. توسعه صادرات غیرنفتی و صادرات کالاها صنعتی و کشاورزی یکی از الزام‌های انکارناشدنی برای تولید بیشتر است.

در سال ۱۳۹۶ باید موانع و سدهای قانونی و سلیقه‌ای در مسیر توسعه صادرات حذف شد. وصل شدن به بازار جهانی افق دید فعالان و بنگاه‌های ایرانی را بلندتر می‌کند و بدیهی است که این نیاز با توجه به صادرات مستمر، پایدار و منطبق بر نیاز بازارهای منطقه‌ای و جهانی ممکن خواهد شد. توسعه صادرات با ارزش افزوده بیشتر در شرایط رقابت نفس‌گیر امروز و برطرف کردن موانع سیاسی در کشورهای هدف از ضروری‌ترین اقدام‌های دولت به حساب می‌آید.

۵- تجربه همه جامعه‌های کامیاب و موفق در ایجاد اقتصادی نیرومند و پایدار و تاب‌آور مؤید این است که آنها دارای بخش خصوصی قوی و دارای ظرفیت‌های بالا هستند. در این جامعه‌ها، نهادهای اداره‌کننده جامعه به ویژه نهاد دولت سیاستگذار است و امور اجرایی به جز برخی مسائل حاکمیتی از سوی بخش خصوصی انجام می‌شود. در سال ۱۳۹۶ این مهم

باید در کانون توجه جدی تر باشد. بخش خصوصی ضعیف و نحیف که سرنوشت آن در اختیار سلیقه‌ها و خواست‌های نهادهای دیگر باشد نمی‌تواند تولید و اشتغال بیشتر را تضمین کند. با توجه به این مسئله است که در سال ۱۳۹۶ موانع تقویت بخش خصوصی باید برطرف شوند تا راه برای سرمایه‌گذاری بیشتر فراهم شود. بدیهی است سرمایه‌گذاری خارجی هم در شرایطی که بخش خصوصی داخلی احساس امنیت بیشتری کند رشد محسوسی را تجربه خواهد کرد.

۶- سازگار شدن سیاست‌های پولی، بانکی و ارزی با اهداف مهم تولید و اشتغال فزاینده و پایدار شرط اساسی برای پیاده شدن هدف راهبردی امسال خواهد بود. واقعیت این است که در حال حاضر و به رغم تلاش‌های

انجام شده، سازگاری در سیاست‌های صنعتی و تجاری با سیاست‌های پولی و بانکی به اندازه‌ای نیست که تضمین‌کننده تولید بیشتر باشد.

۷- نهادهای قانونی متعلق به بخش خصوصی شامل اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران، اتاق اصناف ایران و اتاق تعاون ایران به مثابه نمایندگان کلیت بخش مردمی ایران از توجهات مقام معظم رهبری به مقوله‌های سرنوشت‌ساز تولید و اشتغال خرسند است و همه نیروی مادی و اندیشه‌ای خود را برای محقق کردن این هدف به کار خواهد گرفت. این نهادها با توجه به طیف گسترده‌ای از فعالان بخش‌های مختلف صنعت، بازرگانی، معدن، کشاورزی، خدمات، صنایع کوچک و بزرگ، اصناف و بنگاه‌های

تعاونی توانایی کافی برای ارائه راهکارهای مشخص و اجرایی و کارشناسانه به دولت و مجلس در مسیر محقق کردن تولید و اشتغال دارد و پوشاندن لباس عمل به راهبرد امسال را وظیفه خود می‌داند. ارائه گزارش‌های کارشناسی از روندها و فرآیند اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال به نهادهای حاکمیتی از اقدام‌هایی است که این ۳ نهاد در سال ۱۳۹۶ در دستور کار خود قرار خواهند داد. در پایان یادآور می‌شویم که عزت و سرافرازی جامعه ایرانی و مردم شریف ایران بدون تردید با اقتصاد نیرومند که در آن جوانان و نخبگان کشور امکان کارآفرینی و بروز خلاقیت‌های خود را داشته باشند، حاصل خواهد گردید. به امید بهروزی و سعادت ایران اسلامی عزیز

جناب آقای دکتر آخوندی وزیر محترم راه و شهرسازی

درگذشت خواهر مکرمه **حاجیه خانم آخوندی** و همسر بزرگوار ایشان مرحوم **جناب آقای سید مرتضی امیری تهرانی**، را به شما تسلیت عرض نموده از درگاه ایزد مٔان برای آن عزیزان سفرکرده، آرامش ابدی و برای بازماندگان محترم صبر و شکیبایی مسئلت داریم.

هیات مدیره و بازرسان سندیکای شرکت ساختمانی ایران

سرکار خانم مهندس ناهید شوقی مسؤل محترم دفتر فنی سندیکای شرکت های ساختمانی ایران

مصیبت وارده را به شما و خانواده محترم تسلیت عرض نموده برای آن عزیز سفرکرده آرامش ابدی و برای بازماندگان محترم صبر و شکیبایی و برای شما سلامتی مسئلت داریم.

سندیکای شرکت ساختمانی ایران

